

אוצר החייל

מקבוצת הבינלאומי

תמצית דוחות כספיים ליום 30.9.2012

	תוכן העניינים
4	הפעילות הכלכלית.....
6	רווח ורווחיות.....
7	התפתחות ההכנסות וההוצאות.....
11	תמצית מידע לפי מיגזרי פעילות:.....
12	מיגזר בנקאות אישית.....
14	מיגזר הבנקאות הפרטית.....
16	מיגזר עסקים קטנים.....
18	מיגזר בנקאות עסקית.....
20	מיגזר הניהול הפיננסי.....
20	פעילות הבנק בשוק ההון.....
23	התפתחות סעיפי מאזן עיקריים.....
28	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים.....
28	מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות.....
29	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם.....
65	שירותי תפעול.....
65	הסכמים מהותיים.....
65	עניינים אחרים.....
66	עיקרי שינויי חקיקה והוראות במערכת הבנקאית.....
73	גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד.....
73	עבודת הדירקטוריון.....
73	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים.....
74	הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים.....
75	סקירת ההנהלה.....
100	תמצית דוחות כספיים.....

דוח הדירקטוריון לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2012

דוח הדירקטוריון לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2012

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 21 בנובמבר 2012 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק אוצר החייל בע"מ ליום 30 בספטמבר 2012 ולתשעה חודשים שנסתיימו באותו תאריך. הדוחות ערוכים על פי המתכונות שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מגורמים מקרו כלכליים, גורמים רגולטוריים, גורמים תוך אירגוניים ועוד. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או ביטויים כגון: אנו "מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "אמור ל" וביטויים דומים להם בנוסף, לשמות עצם כמו: "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה" וכיוצא ב.

ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משם שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים, בין היתר: תחזיות והנחות לגבי התפתחויות מקרו כלכליות בארץ ובעולם, הנחות עבודה לגבי התפתחויות פנים ארגוניות, אומדנים לגבי השפעות שינויים בחקיקה על הארגון ועוד. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על תחזיות של יועצים כלכליים, תחזיות פנים ארגוניות, מידע ציבורי באשר לאומדני פרמטרים משפיעים ועוד.

הפעילות הכלכלית

הפעילות הכלכלית בעולם

בחודשים האחרונים מסתמנת אופטימיות זהירה לגבי הסביבה הגלובלית, זאת כתוצאה מתמיכה מוניטארית על ידי רוב הבנקים המרכזיים בעולם.

בארה"ב הכריז הבנק המרכזי על תוכנית נוספת של הזרמה מוניטארית (QE3) לפיה ירכוש אג"ח מגובה משכנתאות בהיקף של 40 מיליארד דולר לחודש עד שיחול שיפור משמעותי במצב התעסוקתי בארה"ב (ירידה באבטלה אל מתחת ל-7%). הצמיחה בארה"ב הגיעה ברבעון השלישי של 2012 ל-2.0% לאחר 1.3% ברבעון השני. מסתמנת התייצבות בענף הנדל"ן ואף עלייה מתונה בהתחלות הבנייה ובמכירות של דירות. בנוסף, בחודשים האחרונים חל שיפור באמון הצרכני האמריקאי וגידול בצריכה הפרטית. שיעור האבטלה בארה"ב ירד בחודש ספטמבר ל-7.8%.

הקהילה האירופית הודיעה על תמיכה בבנקים הספרדיים בהיקף של 100 מיליארד יורו ונשיא הבנק המרכזי הודיע שיהיה מוכן בעתיד לרכוש אג"ח של מדינות חלשות (בעיקר ספרד, אם היא תבקש) כדי לתמוך בגוש היורו ולהוזיל את עלויות הגיוס. מדינות חשובות אחרות כגון אנגליה ויפן ממשיכות להדפיס כסף.

הצמיחה בקהילה האירופית ברבעון השלישי של 2012 הייתה שלילית לאחר צמיחה שלילית בשיעור שנתי של 0.7% ברבעון השני. שיעור האבטלה באירופה בחודש ספטמבר עלה ל-11.4%.

בסין, הודו, וברזיל, מסתמנת התמתנות בפעילות הכלכלית על רקע חולשה בביקושים מהמדינות המפותחות. הצמיחה בסין התמתנה ל-7.4% ברבעון ג' (ב-12 החודשים האחרונים).

קרן המטבע הבינלאומית צופה צמיחה גלובלית של 3.3% בשנת 2012 ו-3.6% בשנת 2013 (ירידה מ-3.9% בתחזית הקודמת).

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

ברבעון השלישי של שנת 2012 נמשכה ההתמתנות בקצב הצמיחה של המשק שהחלה במחצית השנייה של שנת 2011. עפ"י תחזית בנק ישראל צפוי שיעור הצמיחה השנתי להסתכם ב-3.3% בהשוואה לשיעור של 4.6% בשנת 2011 ו-5% בשנת 2010. הצמיחה המתונה מושפעת מהתמתנות הביקושים העולמיים.

יחד עם זאת תחזית זו גבוהה מהצמיחה הצפויה בכלכלה העולמית. ההאטה משתקפת גם בשיעור הגידול בתוצר העיסקי שצפוי לעלות בשיעור של 3.4%, בהשוואה לעלייה בשיעור של 5.1% בשנת 2011 ו-5.4% בשנת 2010. מתחילת השנה ועד חודש ספטמבר 2012 מסתכם הגירעון הכולל בתקציב הממשלה בכ-19.2 מיליארד ש"ח,

בהשוואה לגירעון בסך של כ- 10 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון בתקציב הממשלה משקף ירידה בהכנסות המדינה ממיסים בהשוואה למתוכנן עקב האטה בצמיחת המשק וכן עלייה ברמת הוצאות הממשלה. יעד הגירעון השנתי עומד על 18.4 מיליארד ש"ח המהווים 2% תוצר. הגירעון לשנת 2012 צפוי לחרוג מהיעד שנקבע ולעמוד על כ- 4% תוצר.

מתחילת השנה גדל הגירעון המסחרי בכ- 40% והסתכם בכ- 58.1 מיליארד ש"ח. הגירעון המסחרי משקף ייצוא בסכום של 132.1 מיליארד ש"ח וייבוא בסכום של 190.2 מיליארד ש"ח. ברבעון השלישי של שנת 2012 עלה ייצוא סחורות ב- 12.8% בהמשך לעלייה של 11.1% ברבעון השני, ואילו הייבוא עלה ב- 4% ברבעון השלישי של שנת 2012, בהמשך לעלייה של 3.4% ברבעון השני. שיעור האבטלה במשק ברבעון השלישי של שנת 2012 התייצב ברמה של 6.7%, לעומת 6.9% ברבעון השני של השנה.

מדד המחירים לצרכן ושער המטבע

מדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 בשיעור של 2.1%. שיעור הנמצא בתחום יעד האינפלציה שנקבע ע"י בנק ישראל 1%-3%. ברבעון השלישי של השנה עלה המדד בשיעור של 1.1%. עליית המדד הושפעה מעלייה במחירי המזון והאנרגיה בארץ ובעולם.

שער החליפין של השקל ביחס לדולר התאפיין מתחילת השנה בתנודתיות גבוהה. מתחילת השנה פוחת השקל ביחס לדולר בשיעור של 2.38% וביחס לאירו בשיעור של 2.57%. ברבעון השלישי של שנת 2012 תוסף השקל ביחס לדולר בשיעור של 0.28% ופוחת לעומת האירו בשיעור של 2.7%. השינוי בשער החליפין מושפע, בין היתר, מגירעון בחשבון השוטף במאזן התשלומים, מירידה בפער הריבית בין ישראל למדינות אחרות ומאי וודאות גיאופוליטית הנובעת מחשש להסלמה בסכסוך עם אירן. יתרות מטבע החוץ של בנק ישראל עלו בשיעור מתון של 1.8% מתחילת השנה והם הסתכמו בסוף חודש ספטמבר 2012 בכ- 76.2 מיליארד דולר.

מדיניות מוניטרית

המדיניות המוניטרית של בנק ישראל, המכוונת להשגת יציבות במערכת הפיננסית המקומית ולעידוד הפעילות במשק, לוותה בשמירה על רמה נמוכה של הריבית המוניטרית. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ירדה ריבית בנק ישראל בשיעור מצטבר של 0.5%, והיא הסתכמה בסוף חודש ספטמבר ב- 2.25%. הריבית המוניטרית משקפת ריבית ריאלית בשיעור של 0.25% והיא גבוהה ב- 2.25% מהריבית הדולרית בארה"ב. עקב האטה כלכלית וסביבת אינפלציה נמוכה בעולם, ירדה ריבית בנק ישראל בחודש נובמבר בשיעור של 0.25% לרמה של 2%. אמצעי התשלום במשק עלו מתחילת השנה בשיעור של כ- 10% והם הסתכמו בכ- 128.3 מיליארד ש"ח.

שוק ההון

שוק ההון התאפיין מתחילת השנה בתנודתיות גבוהה והושפע מהתנהגות שוק ההון בעולם. ברבעון השלישי של שנת 2012 התאפיין שוק ההון בישראל באיורה חיובית תוך גידול בפנח מחזורי המסחר בבורסה עם עליות שערים ברוב המדדים, אשר צמצמו את הפער שנוצר מתחילת השנה בין שוק המניות המקומי לשוקי חו"ל. התאוששות שוק ההון המקומי נבעה בין היתר ממעורבות המשקיעים הזרים בבורסה המקומית. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמה השקעת משקיעים זרים בבורסה בכ- 487 מיליון דולר, בהשוואה למימוש השקעה בסך של כ- 211 מיליון דולר ברבעון השני. מתחילת השנה הסתכמה השקעת משקיעים זרים בבורסה בתל אביב בכ- 660 מיליון דולר.

מדד המניות הכללי עלה מתחילת השנה בשיעור נומינלי של 7.5% וברבעון השלישי עלה בשיעור של 8.5%. מדד תל אביב 25 עלה מתחילת השנה בשיעור נומינלי של 9.5% וברבעון השלישי בשיעור של 12.4%. מדד מניות הבנקים עלה מתחילת השנה בשיעור נומינלי של 5.8% וברבעון השלישי עלה בשיעור של 17.1%. מדד אגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלה מתחילת השנה בשיעור נומינלי של 6%, מדד אגרות החוב הלא צמודות עלה בשיעור נומינלי של 4.23% ומדד אגרות החוב הקונצרניות עלה מתחילת השנה בשיעור נומינלי של 5.55%.

רווח ורווחיות

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים חל, החל מיום 1 בינואר 2012, שינוי באופן הצגת דוח רווח והפסד. שינוי זה הינו חלק מתהליך אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בהתאם לכך, הנתונים המתייחסים לתקופות קודמות וההסברים לשינויים הינם לאחר ביצוע ההתאמות הנדרשות מיישום ההוראות. לא חל שינוי ברווח הנקי שיוחס לבעלי מניות הבנק בתקופות קודמות. פרטים נוספים באשר לשינוי ראה בביאור 1.ה.1. לתמצית הדוחות הכספיים.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב-85.3 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 62.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 36.5%. הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב-35.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-21.0 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 67.1%.

השינוי ברווח הנקי בתשעה חודשים של שנת 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר:
- גידול ברווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה.
- גידול בהכנסות מפעילות מימון המושפע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות.
- גידול בהכנסות מעמלות תפעוליות המשקף בעיקר עלייה בהכנסות מפעילות אשראי שקוזזה בחלקה בירידה מהכנסות מפעילות בשוק ההון.
- קיטון בהכנסות אחרות אשר כללו בתקופה המקבילה אשתקד הכנסות ממכירת פעילות ניהול תיקי השקעות בחברה בת.

השינוי ברווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר:
- גידול ברווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה.
- קיטון בהפרשה להפסדי אשראי.
- גידול בהכנסות מעמלות תפעוליות.
- קיטון בהכנסות אחרות אשר, כאמור לעיל, כללו בתקופה המקבילה אשתקד הכנסות ממכירת פעילות ניהול תיקי השקעות בחברה בת.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון מיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב-12.25% בהשוואה ל-9.90% בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של השנה הסתכם שיעור תשואת הרווח הנקי להון מיוחס לבעלי מניות הבנק ב-15.27% בהשוואה ל-9.95% ברבעון מקביל אשתקד.

הרווח לפני מיסים בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב-134.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-99.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור 35.3%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים ב-54.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל-33.3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 64.0%.

שיעור תשואת הרווח לפני מיסים להון מיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב-19.51% בהשוואה ל-15.89% בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם שיעור תשואת הרווח לפני מיסים להון מיוחס לבעלי מניות הבנק ב-24.42% בהשוואה ל-16.12% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח לאחר מיסים הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-85.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל-62.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 36.3%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם הרווח לאחר מיסים ב-35.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-21.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 67.1%.

התפתחות הכנסות והוצאות

הכנסות ריבית, נטו (הכנסות ריבית בניכוי הוצאות ריבית) הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-326.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 308.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 5.9%. הכנסות ריבית, נטו הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2012 ב-109.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 107.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 1.7%. הגידול בתשעה החודשים של השנה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר גידול בהיקף הפעילות.

הכנסות המימון שאין מריבית הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-35.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 9.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 269.1%. הכנסות מימון שאין מריבית ברבעון השלישי של 2012 הסתכמו ב-19.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 3.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתשעה חודשים וברבעון השלישי של שנת 2012 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד משקף בעיקר שינוי ברווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה כמפורט בהמשך.

הרווח מפעילות המימון של הבנק, הכולל את הרווח מנכסים והתחייבויות ופעילות במכשירים נגזרים, בא לביטוי בדוחות הכספיים בסעיפי הכנסות ריבית נטו בצירוף הכנסות המימון שאין מריבית כמפורט להלן:

שנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	תשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2011	2012	2011	2012	
	701.9	540.3	182.8	175.0	הכנסות ריבית
	283.3	231.7	75.1	65.5	הוצאות ריבית
	418.6	308.6	107.7	109.5	הכנסות ריבית, נטו
	9.8	9.7	3.2	19.8	הכנסות מימון שאין מריבית
	428.4	318.3	110.9	129.3	סך הרווח מפעילות מימון, נטו

להלן מרכיבי התפתחות סך הרווח מפעילות מימון :

שנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	תשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2011	2012	2011	2012	
	422.2	312.4	110.7	108.5	רווח מפעילות שוטפת (1)
					הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של
	3.5	3.6	0.2	18.1	אגרות חוב
	2.0	2.0	-	0.3	רווחים מהשקעות אחרות
	0.7	0.3	-	2.4	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים (2)
	428.4	318.3	110.9	129.3	סך הכל (3)

- (1) רווח מפעילות מימון בניכוי השפעות חריגות ושינויים בשווי הוגן כמפורט ב-2).
- (2) השפעת ההפרש בין מדידת שווי מכשירים פיננסיים נגזרים על בסיס שווי הוגן ומדידה על בסיס צבירה.
- (3) רווח מפעילות מימון כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאין מריבית.

להלן התפתחות הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות.

שנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	תשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	תשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2012	שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2012	
205.7	151.5	154.3	52.8	49.6	מגזר בנקאות אישית
65.8	47.2	43.8	16.9	15.0	מגזר בנקאות פרטית
81.1	60.0	61.8	20.9	21.3	מגזר בנקאות עסקים קטנים
57.4	41.7	47.5	15.2	16.4	מגזר בנקאות עסקית
18.4	17.9	55.3	5.1	27.0	מגזר ניהול פיננסי
428.4	318.3	362.7	110.9	129.3	סך הכל

הגידול ברווח מפעילות מימון בתשעה חודשים של שנת 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר גידול בהיקפי הפעילות באשראי ופיקדונות שהשפעתו נאמדת בכ- 28.1 מיליון ש"ח אשר קוזז בירידת המרווח מפעילות מימון אשר הסתכם בכ- (13.4) מיליון ש"ח וכן גידול ברווח ממימוש ניירות ערך בסכום של כ-31.1 מיליון ש"ח. הגידול ברווח ברבעון השלישי של 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מרווח ממימוש ניירות ערך בסך של כ-17.9 מיליון ש"ח.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכמו ב-20.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-17.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע מגידול בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. ההוצאה בגין הפרשה קבוצתית בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכמה ב-13.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מקדמי ההפרשה הקבוצתית המשמשים את הבנק, מחושבים על בסיס המידע הסטטיסטי הנצבר בחברה האם למעט במספר ענפים בהם קיים שוני באופי אוכלוסיית הלווים.

הגידול בהפרשה הקבוצתית משקף את השפעת השינוי במקדמי ההפרשה בענפים מסחריים בעקבות עידכון המידע הסטטיסטי כמו גם הגידול בהיקף החובות הבעייתיים והגידול בהיקף האשראי בבנק בכלל, המגדיל את ההפרשה הקבוצתית בגין חובות תקינים.

ההוצאה בתשעה חודשים של שנת 2012 בגין חובות אשר נמדדו על בסיס פרטני הסתכמה ב-6.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-15.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהוצאה על בסיס פרטני נובע בעיקרו מגידול בגביית חובות שנמחקו בעבר.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו ב-7.3 מיליון ש"ח מזה קיטון בסך 0.9 מיליון ש"ח בהפרשה בגין חובות הנמדדת על בסיס פרטני ו-8.2 מיליון ש"ח גידול בהפרשה בגין חובות הנערכת על בסיס קבוצתי. בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמה ההוצאה בכ-14.8 מיליון ש"ח מזה 9.7 גידול בהפרשה בגין חובות הנמדדת על בסיס פרטני ו-5.1 מיליון ש"ח גידול בהפרשה בגין חובות הנמדדת על בסיס קבוצתי. פרטים על הרכב החובות הבעייתיים ראה בפרק "התפתחות סעיפי מאזן עיקריים" - "אשראי לציבור" להלן.

הכנסות התפעוליות שאינן מריבית הכוללות הכנסות מעמלות והכנסות אחרות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-170.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל-173.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.6%. הכנסות שאינן מריבית ברבעון השלישי של 2012 הסתכמו ב-58.6 בהשוואה להכנסה של 60.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.1%.

להלן פירוט ההכנסות התפעוליות הכלולות בסעיף הכנסות שאינן מריבית:

שנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	תשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר
2011	2011	2012	2011	2012
הכנסות מעמלות:				
55.7	41.8	42.5	14.0	14.3
43.9	32.8	40.1	10.5	14.3
34.3	26.0	25.5	9.7	8.9
79.5	61.4	56.3	18.6	18.7
6.0	4.4	4.4	1.5	1.6
219.4	166.4	168.8	54.3	57.8
הכנסות תפעוליות אחרות:				
6.5	6.5	-	6.0	-
-	-	1.1	-	0.6
0.7	0.5	0.7	0.2	0.2
226.6	173.4	170.6	60.5	58.6
סך כל ההכנסות התפעוליות שאינן מריבית				

הוצאות התפעוליות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-377.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-374.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.9%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו ההוצאות התפעוליות ב-126.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל-123.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.2%.

הוצאות השכר בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכמו ב-212.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל-209.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 1.3%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו הוצאות השכר ב-67.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל-68.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.0%. העלייה בהוצאות השכר בתקופות של תשעה חודשים של 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקפת:

- גידול בהפרשות למענקים על פי ההסכמים ובהתאם לתשואה להון.
- עידכון העתודות האקטואריות בהתאם לשינוי בלוחות התמותה אשר עודכנו על ידי אגף שוק ההון באוצר.
- קיטון בהוצאות פיצויים הנובע מרווחים שנצברו בקופות הפיצויים בתקופה המדווחת בהשוואה להפסדים בקופות אלה בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-62.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל-64.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.0%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד ב-21.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל-22.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 6.6%.

ההוצאות התפעוליות האחרות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-102.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-100.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.6%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו הוצאות התפעוליות האחרות ב-37.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל-32.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.1% הנובע בעיקר מעדכון הוצאות בגין שירותי מחשב.

יחס היעילות המבטא את יחס סך ההכנסות להוצאות התפעוליות הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-1.41 בהשוואה ל-1.31 בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם יחס היעילות ב-1.49 בהשוואה ל-1.39 בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-49.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-37.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 33.8%. שיעור ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב-36.7% בהשוואה לשיעור של 37.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמה ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות ב-19.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-12.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 58.5%. שיעור ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב-35.7% בהשוואה לשיעור של 36.9% בתקופה מקבילה אשתקד.

ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%. כמו-כן שיעור מס השכר אשר חל על מוסדות כספיים יעלה לשיעור של 17% לגבי השכר המשתלם בעד עבודה בחודש ספטמבר 2012 ואילך, וזאת במקום שיעור של 16% לשנת 2012 ו-15.5% לשנת 2013 ואילך.

כמו-כן ביום 13 באוגוסט פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב-2012 (להלן – "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ-5.9% כיום ויעמוד על 6.5%. כמו כן, שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה.

יתרות המיסים הנדחים חושבו בהתאם לשיעור המס כפי שנקבע בחוק לתיקון נטל המס, בהתאם לשיעור המס הצפוי במועד ההיפוך.

השפעת השינוי בשיעורי המס כאמור על הדוחות ליום 30 בספטמבר 2012 אינה מהותית.

תמצית מידע לפי מיגזרי פעילות:

הבנק מרכז את פעילותו, שכולה בארץ, בחמישה מגזרי פעילות עיקריים שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח. החלוקה למבנה פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים והיא נגזרת מהגדרת פעילות ממוקדת לקוח שעל פיה פועל הבנק בשנים האחרונות.

שינוי בשייך לקוחות לבנקאות האישית ולבנקאות הפרטית

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2012 החל בסניפי הבנק תהליך של שינוי בשייך לקוחות למגזר הבנקאות האישית והבנקאות הפרטית והתאמת השירות בהתאם. תהליך זה שאינו שינוי במבנה הארגוני של הבנק, ימשך מספר חודשים וצפוי להסתיים במהלך הרבעון הראשון של שנת 2013. עיקר השינוי בקריטריון השייך מתבטא בקביעת סף נכסים והכנסות גבוה יותר לצורך שייך לבנקאות הפרטית. למעט האמור לעיל לא חל שינוי בתיאור המפורט של מגזרי הפעילות ואופן המדידה שלהם אשר נכלל בדוח לשנת 2011.

א. רווח נקי

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			לשלושה החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2011	2012	שינוי	*2011	2012	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
102.0%	10.0	20.2	(19.4%)	6.2	5.0	מיגזר בנקאות אישית
(46.3%)	16.0	8.6	(53.9%)	7.6	3.5	מיגזר בנקאות פרטית
(18.8%)	17.0	13.8	63.4%	4.1	6.7	מיגזר עסקים קטנים
(24.7%)	14.6	11.0	69.6%	2.3	3.9	מיגזר בנקאות עסקית
546.9%	4.9	31.7	1,900.0%	0.8	16.0	מיגזר ניהול פיננסי
36.5%	62.5	85.3	67.1%	21.0	35.1	סך הכל

ב. סך ההכנסות

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			לשלושה החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2011	2012	שינוי	*2011	2012	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
3.1%	224.2	231.1	(1.4%)	77.3	76.2	מיגזר בנקאות אישית
(11.7%)	115.0	101.6	(16.5%)	41.7	34.8	מיגזר בנקאות פרטית
2.6%	81.6	83.7	0.7%	28.5	28.7	מיגזר עסקים קטנים
9.6%	56.1	61.5	3.4%	20.4	21.1	מיגזר בנקאות עסקית
274.3%	14.8	55.4	674.3%	3.5	27.1	מיגזר ניהול פיננסי
8.5%	491.7	533.3	9.6%	171.4	187.9	סך הכל

ג. אשראי לציבור, נטו

שינוי	31.12.11	30.9.12	
אחוזים	מיליוני ש"ח		
3.0%	5,682.7	5,853.5	מיגזר בנקאות אישית
11.2%	1,244.4	1,384.1	מיגזר בנקאות פרטית
13.2%	1,482.2	1,678.3	מיגזר עסקים קטנים
6.0%	2,305.3	2,442.5	מיגזר בנקאות עסקית
-	-	-	מיגזר ניהול פיננסי
6.0%	10,714.6	11,358.4	סך הכל

ד.פקדונות הציבור

	31.12.11	30.9.12	שינוי
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוזים
מיגזר בנקאות אישית	5,141.9	5,282.3	(2.7%)
מיגזר בנקאות פרטית	5,821.0	5,029.4	15.7%
מיגזר עסקים קטנים	993.0	1,042.9	(4.8%)
מיגזר בנקאות עסקית	694.1	835.4	(16.9%)
מיגזר ניהול פיננסי	13.4	25.6	(47.7%)
סך הכל	12,663.4	12,215.6	3.7%

* סווג מחדש בעקבות יישום הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים ראה באור 1.ה.1.

מיגזר בנקאות אישית

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

הכנסות המיגזר בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכמו ב-231.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-224.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.1%. הגידול בהכנסות נובע בעיקרו מגידול בהיקף הפעילות ומגידול בעמלות טיפול באשראי.

ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו הכנסות המיגזר ב-76.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל-77.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.4%. הקיטון בהכנסה נובע מירידה במרווח הפיננסי.

הוצאות בגין הפסדי אשראי במיגזר בתשעה חודשים של שנת 2012 קטנו ב-3.4 מיליון ש"ח בהשוואה לגידול בהוצאה בסך של 10.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי במיגזר ב-1.1 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של 2.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 54.2%.

הרווח הנקי במיגזר הבנקאות האישית בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב-20.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל-10.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 102.0%.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב-5.0 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 6.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 19.4%.

הגידול ברווח בתשעה חודשים של שנת 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול בהיקף הפעילות ומקיטון בהפרשה להפסדי אשראי.

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנוהלים במיגזר הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2012 בכ-7.3 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-7.0 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שינויים בהוראות רגולטוריות – פרטים בנושא דוח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות שפורסם בחודש יולי 2012 ראה בפרק "עניינים אחרים" בהמשך.

להלן תמצית הפעילות של מיגזר בנקאות אישית:

לשלושה חודשים שנתיים							
ביום 30 בספטמבר 2011				ביום 30 בספטמבר 2012			
כרטיסי		בנקאות		כרטיסי		בנקאות	
סך הכל	שוק ההון	אשראי	ופיננסים	סך הכל	שוק ההון	אשראי	ופיננסים
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית, נטו							
48.6	2.6	-	46.0	45.8	1.3	-	44.5
3.2	(2.0)	-	5.2	3.5	(0.5)	-	4.0
הכנסות שאינן מריבית							
25.5	6.3	3.7	15.5	26.9	5.8	4.2	16.9
77.3	6.9	3.7	66.7	76.2	6.6	4.2	65.4
2.4	-	-	2.4	1.1	-	-	1.1
-	-	-	-	-	-	-	-
6.2	3.3	0.4	2.5	5.0	3.1	0.7	1.2
5,551.9	-	-	5,551.9	5,794.5	-	-	5,794.5
5,773.9	-	-	5,773.9	5,941.5	-	-	5,941.5
4,868.4	-	-	4,868.4	5,131.1	-	-	5,131.1
1,352.0	-	1,352.0	-	339.0	-	339.0	-
יתרה ממוצעת של נכסים				יתרה ממוצעת של התחייבויות			
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון				יתרה ממוצעת של נכסים			
יתרה ממוצעת של נכסים				יתרה ממוצעת של נכסים			

לתשעה חודשים שנתיים							
ביום 30 בספטמבר 2011				ביום 30 בספטמבר 2012			
כרטיסי		בנקאות		כרטיסי		בנקאות	
סך הכל	שוק ההון	אשראי	ופיננסים	סך הכל	שוק ההון	אשראי	ופיננסים
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית, נטו							
131.6	3.8	-	127.8	138.4	3.8	-	134.6
- מחיצוניים							
17.7	(1.8)	-	19.5	14.1	(1.5)	-	15.6
- בינמגזרי							
הכנסות שאינן מריבית							
74.9	16.7	12.9	45.3	78.6	16.8	13.3	48.5
- מחיצוניים							
224.2	18.7	12.9	192.6	231.1	19.1	13.3	198.7
סך ההכנסות							
10.2	-	-	10.2	(3.4)	-	-	(3.4)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי							
10.0	8.4	2.6	(1.0)	20.2	8.4	2.8	9.0
רווח (הפסד) נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק							
5,497.1	-	-	5,497.1	5,775.9	-	-	5,775.9
יתרה ממוצעת של נכסים							
5,592.1	-	-	5,592.1	6,107.7	-	-	6,107.7
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
4,790.2	-	-	4,790.2	5,014.1	-	-	5,014.1
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
1,439.2	-	1,439.2	-	1,149.0	-	1,149.0	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך							

מיגזר הבנקאות הפרטית

שינויים בהיקף הפעילות במיגזר וברווח הנקי שלו

הכנסות המיגזר בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכמו ב- 101.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 115.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 11.7%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו הכנסות המיגזר ב- 34.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 41.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 16.5%.

הרווח הנקי במיגזר הבנקאות הפרטית בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב- 8.6 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 16.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 46.3%. הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב- 3.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 53.9%.

מרבית הקיטון בהכנסה וברווח נובע מירידה בהכנסות מפעילות בשוק ההון ומהכנסה שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד ממכירת פעילות חברת "אוצרות חברה לניהול תיקי השקעות בע"מ".

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנוהלים במיגזר הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2012 בכ- 13.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל- 12.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שינויים בהוראות רגולטוריות – פרטים בנושא דוח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות שפורסם בחודש יולי 2012 ראה בפרק "עניינים אחרים" בהמשך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הבנקאות הפרטית:
לשלושה חודשים שנתיים

ביום 30 בספטמבר 2011				ביום 30 בספטמבר 2012			
כרטיסי	בנקאות	שוק ההון	סך הכל	כרטיסי	בנקאות	שוק ההון	סך הכל
אשראי	ופיננסים			אשראי	ופיננסים		
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
(22.8)	0.6	-	(23.4)	(10.2)	0.3	-	(10.5)
39.4	(0.4)	-	39.8	24.8	(0.1)	-	24.9
25.1	2.7	14.9	7.5	20.2	2.5	13.7	4.0
41.7	2.9	14.9	23.9	34.8	2.7	13.7	18.4
-	-	-	-	0.6	-	-	0.6
7.6	1.0	3.5	3.1	3.5	0.9	3.8	(1.2)
1,213.3	-	-	1,213.3	1,295.0	-	-	1,295.0
5,172.0	-	-	5,172.0	5,875.9	-	-	5,875.9
1,271.8	-	-	1,271.8	1,399.7	-	-	1,399.7
7,338.1	-	7,338.1	-	9,079.8	-	9,079.8	-

הכנסות ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית

- מחיצוניים

סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח (הפסד) נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של התחייבויות

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

יתרה ממוצעת של ניירות ערך

לתשעה חודשים שנתיים

ביום 30 בספטמבר 2011				ביום 30 בספטמבר 2012			
כרטיסי	בנקאות	שוק ההון	סך הכל	כרטיסי	בנקאות	שוק ההון	סך הכל
אשראי	ופיננסים			אשראי	ופיננסים		
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
(47.8)	0.9	-	(48.7)	(28.7)	0.8	-	(29.5)
94.4	(0.4)	-	94.8	71.0	(0.3)	-	71.3
68.4	7.2	47.4	13.8	59.3	7.0	41.5	10.8
115.0	7.7	47.4	59.9	101.6	7.5	41.5	52.6
0.1	-	-	0.1	0.1	-	-	0.1
16.0	2.4	12.5	1.1	8.6	2.3	11.0	(4.7)
1,187.5	-	-	1,187.5	1,236.0	-	-	1,236.0
5,130.6	-	-	5,130.6	5,420.1	-	-	5,420.1
1,251.8	-	-	1,251.8	1,307.3	-	-	1,307.3
7,631.5	-	7,631.5	-	8,038.8	-	8,038.8	-

הכנסות ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית

- מחיצוניים

סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח (הפסד) נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של התחייבויות

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

יתרה ממוצעת של ניירות ערך

מיגזר עסקים קטנים

שינויים בהיקף פעילות המיגזר וברווחיותו

הרווח הנקי במיגזר בנקאות עסקים קטנים בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב- 13.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 17.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 18.8%. הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב- 6.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 63.4%.

הירידה ברווח הנקי בתשעה חודשים של שנת 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובעת בעיקר משינוי בהפרשה להפסדי אשראי.

הכנסות המיגזר בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכמו ב- 83.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 81.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.6%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו הכנסות המיגזר ב- 28.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 28.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.7%.

הוצאות בגין הפסדי אשראי במיגזר הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב- 10.7 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2012 ביחס להיקף האשראי הממוצע הסתכם בכ- 0.89%. בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי ב- 4.1 מיליון ש"ח, שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2011 ביחס להיקף האשראי הממוצע הסתכם בכ- 0.38%. ההוצאות בגין הפסדי אשראי במיגזר הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2012 ב- 0.7 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון השלישי של שנת 2012 ביחס להיקף האשראי הממוצע הסתכם בכ- 0.17%. בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי ב- 5.5 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון השלישי של שנת 2011 ביחס להיקף האשראי הממוצע הסתכם בכ- 1.48%.

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנוהלים במיגזר הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2012 בכ- 1.3 מיליארד ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

מוצרים ושירותים - חלק מפעילות המגזר מתבצע באמצעות קרנות מימון בחלקן קרנות בשיתוף עם משרד האוצר. בחודש פברואר 2012 קיים החשב הכללי באוצר מכרז למתן אשראי לעסקים קטנים ובינוניים. הבנק שהוא אחד הזוכים במכרז, יוכל לתת הלוואות בסכומים של עד לכ- 280 מיליון ש"ח בערבות מדינה מוגבלת בתנאים כפי שנקבעו במכרז. הזכייה במכרז מהווה מנוף להמשך פעילות הבנק בקרב עסקים קטנים ובינוניים.

שינויים בהוראות רגולטוריות – פרטים בנושא דוח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות שפורסם בחודש יולי 2012 ראה בפרק "עניינים אחרים" בהמשך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר עסקים קטנים:

לשלושה חודשים שנתיים							
ביום 30 בספטמבר 2011				ביום 30 בספטמבר 2012			
בנקאות ופיננסים	שוק ההון	כרטיסי אשראי	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	כרטיסי אשראי	סך הכל
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
14.0	-	0.2	14.2	25.5	-	0.1	25.6
6.6	-	(0.1)	6.5	(4.3)	-	-	(4.3)
6.2	0.9	0.7	7.8	6.4	0.5	0.5	7.4
26.8	0.9	0.8	28.5	27.6	0.5	0.6	28.7
5.5	-	-	5.5	0.7	-	-	0.7
3.5	0.3	0.3	4.1	6.3	0.1	0.3	6.7
1,495.4	-	-	1,495.4	1,673.4	-	-	1,673.4
1,031.1	-	-	1,031.1	1,060.5	-	-	1,060.5
1,175.9	-	-	1,175.9	1,220.5	-	-	1,220.5
-	265.5	-	265.5	-	220.0	-	220.0

הכנסות ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית

- מחיצוניים

סך כל ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של התחייבויות

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

יתרה ממוצעת של ניירות ערך

לתשעה חודשים שנתיים							
ביום 30 בספטמבר 2011				ביום 30 בספטמבר 2012			
בנקאות ופיננסים	שוק ההון	כרטיסי אשראי	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	כרטיסי אשראי	סך הכל
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
63.4	-	0.3	63.7	74.3	-	0.3	74.6
(4.1)	-	(0.1)	(4.2)	(13.1)	-	(0.1)	(13.2)
17.5	2.6	2.0	22.1	18.9	1.8	1.6	22.3
76.8	2.6	2.2	81.6	80.1	1.8	1.8	83.7
4.1	-	-	4.1	10.7	-	-	10.7
15.1	0.8	1.1	17.0	12.5	0.4	0.9	13.8
1,451.2	-	-	1,451.2	1,604.4	-	-	1,604.4
1,014.7	-	-	1,014.7	1,069.9	-	-	1,069.9
1,149.3	-	-	1,149.3	1,247.9	-	-	1,247.9
-	276.3	-	276.3	-	257.6	-	257.6

הכנסות ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית

- מחיצוניים

סך כל ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של התחייבויות

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

יתרה ממוצעת של ניירות ערך

מיגזר בנקאות עסקית

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי במיגזר הבנקאות העיסוקית בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב- 11.0 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 14.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 24.7%.

הירידה ברווח הנקי נובעת בעיקר מגידול בהיקף ההפרשה להפסדי אשראי אשר קוזזה בחלקה בגידול בהכנסות.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב- 3.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 69.6%, הנובע הן מירידה בהפרשות להפסדי אשראי והן מגידול בהכנסות.

הכנסות המיגזר בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכמו ב- 61.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 56.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.6%. ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו הכנסות המיגזר ב- 21.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 20.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.4%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי במיגזר הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב- 13.3 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאות להפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2012 ביחס להיקף האשראי הממוצע הסתכם בכ- 0.72%. בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו ההוצאות להפסדי אשראי ב- 3.4 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאות להפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2011 ביחס להיקף האשראי הממוצע הסתכם בכ- 0.20%. ההוצאות להפסדי אשראי במיגזר הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2012 ב- 4.9 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ברבעון השלישי של שנת 2012 ביחס להיקף האשראי הממוצע הסתכם בכ- 0.79%. בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו ההוצאות להפסדי אשראי ב- 6.9 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ברבעון השלישי של שנת 2011 ביחס להיקף האשראי הממוצע הסתכם בכ- 1.18%.

היקף הממוצע של נכסי הציבור המנוהלים במיגזר הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2012 בכ- 2.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 4.6 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת מהפסקת פעילות לקוח גדול.

מוצרים ושירותים – פרטים על מכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים ראה פרק זה במגזר עסקים קטנים.

שינויים בהוראות רגולטוריות – פרטים בנושא דוח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות שפורסם בחודש יולי 2012 ראה בפרק "עניינים אחרים" בהמשך.

להלן תמצית הפעילות של מיגזר בנקאות עסקית:

לשלושה חודשים שנתיים							
ביום 30 בספטמבר 2011				ביום 30 בספטמבר 2012			
כרטיסי		שוק ההון	בנקאות ופיננסים	כרטיסי		שוק ההון	בנקאות ופיננסים
סך הכל	אשראי			סך הכל	אשראי		
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית, נטו							
(11.2)	-	-	(11.2)	32.6	-	-	32.6
- מחיצוניים				- מחיצוניים			
25.9	-	-	25.9	(16.3)	-	-	(16.3)
- בימגזרי				- בימגזרי			
הכנסות שאינ מריבית							
5.7	-	0.7	5.0	4.8	0.1	0.3	4.4
- מחיצוניים				- מחיצוניים			
20.4	-	0.7	19.7	21.1	0.1	0.3	20.7
סך ההכנסות							
6.9	-	-	6.9	4.9	-	-	4.9
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי							
רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק							
2.3	-	0.2	2.1	3.9	0.1	0.2	3.6
יתרה ממוצעת של נכסים							
2,355.4	-	-	2,355.4	2,487.4	-	-	2,487.4
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
940.2	-	-	940.2	805.7	-	-	805.7
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
2,370.1	-	-	2,370.1	2,639.4	-	-	2,639.4
יתרה ממוצעת של ניירות ערך							
3,259.5	-	3,259.5	-	1,691.4	-	1,691.4	-

מיגזר הניהול הפיננסי

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי במיגזר הניהול הפיננסי בתשעה חודשים של שנת 2012 הסתכם ב-31.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 546.9%. הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב-16.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל-0.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המיגזר הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2012 ב-55.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל-14.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 274.3%. הכנסות המיגזר ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו ב-27.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-3.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 674.3%.

הגידול בהכנסות וברווח בתשעה חודשים וברבעון השלישי של 2012 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מרווח מממוש ניירות ערך זמינים למכירה. הכנסות אלו הסתכמו ברבעון השלישי של 2012 ב-18.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ובכ-34.7 מיליון ש"ח בתשעה חודשים של 2012 בהשוואה לכ-5.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פעילות הבנק בשוק ההון

הכנסות הבנק בשוק ההון מתבססות על פעילות לקוחותיו בני"ע בבורסה בת"א, מניירות ערך זרים, מפעילות במכשירים פיננסיים הנסחרים בבורסה ועמלות הפצה בקרנות נאמנות. ביום-30 בספטמבר 2012 הסתכם תיק ניירות הערך למשמרת בכ-11.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ליתרה של כ-10.5 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011.

פעילות בבורסה לניירות ערך

פעילות הסליקה של הבנק עבור עצמו ועבור לקוחותיו מתבצעת באמצעות הבנק הבינלאומי.

לקוחות נבחרים

היחידה ללקוחות נבחרים נותנת שירותי יעוץ ללקוחות נבחרים בעלי עושר פיננסי גבוה אשר מעוניינים בפעילות דינמית בשוק ההון. ביחידה יועצים מקצועיים אשר נותנים ללקוחות שירות אישי ומקצועי בהשקעות.

ייעוץ פנסיוני

החל משנת 2008 החל הבנק במתן שירות של יעוץ פנסיוני ללקוחותיו וללקוחות בנקים אחרים. לבנק יועצים פנסיוניים מנוסים ויועצים פיננסיים בעלי רישיון לייעוץ פנסיוני. הבנק משתמש במערכות לייעוץ פנסיוני אשר פותחו בבנק הבינלאומי (חברת האם). המערכות שפותחו תומכות בייעוץ במערך הפנסיוני, שירותי התפעול ניתנים ע"י מת"ף (חברה בת של הבנק הבינלאומי).

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

סך הכל	בנקאות עסקית	בנקאות עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו
18.7	0.3	0.5	13.7	4.2	הכנסות שאינן מריבית
18.7	0.3	0.5	13.7	4.2	סך ההכנסות
4.8	0.2	0.1	3.8	0.7	רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011

סך הכל	בנקאות עסקית	בנקאות עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו
20.2	0.7	0.9	14.9	3.7	הכנסות שאינן מריבית
20.2	0.7	0.9	14.9	3.7	סך ההכנסות
4.4	0.2	0.3	3.5	0.4	רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

סך הכל	בנקאות עסקית	בנקאות עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו
57.6	1.0	1.8	41.5	13.3	הכנסות שאינן מריבית
57.6	1.0	1.8	41.5	13.3	סך ההכנסות
14.8	0.6	0.4	11.0	2.8	רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011

סך הכל	בנקאות עסקית	בנקאות עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו
64.9	2.0	2.6	47.4	12.9	הכנסות שאינן מריבית
64.9	2.0	2.6	47.4	12.9	סך ההכנסות
16.8	0.9	0.8	12.5	2.6	רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

להלן התפלגות תוצאות הפעילות כרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012					
סך הכל	בנקאות עיסקית	בנקאות		בנקאות אישית	
		עסקים קטנים	בנקאות פרטית		
1.1	-	0.1	0.2	0.8	הכנסות ריבית, נטו
8.9	0.1	0.5	2.5	5.8	הכנסות שאינן מריבית
10.0	0.1	0.6	2.7	6.6	סך ההכנסות
4.4	0.1	0.3	0.9	3.1	רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011					
סך הכל	בנקאות עיסקית	בנקאות		בנקאות אישית	
		עסקים קטנים	בנקאות פרטית		
0.9	-	0.1	0.2	0.6	הכנסות ריבית, נטו
9.7	-	0.7	2.7	6.3	הכנסות שאינן מריבית
10.6	-	0.8	2.9	6.9	סך ההכנסות
4.6	-	0.3	1.0	3.3	רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012					
סך הכל	בנקאות עיסקית	בנקאות		בנקאות אישית	
		עסקים קטנים	בנקאות פרטית		
3	-	0.2	0.5	2.3	הכנסות ריבית, נטו
25.5	0.1	1.6	7.0	16.8	הכנסות שאינן מריבית
28.5	0.1	1.8	7.5	19.1	סך ההכנסות
11.7	0.1	0.9	2.3	8.4	רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011					
סך הכל	בנקאות עיסקית	בנקאות		בנקאות אישית	
		עסקים קטנים	בנקאות פרטית		
2.7	-	0.2	0.5	2.0	הכנסות ריבית, נטו
26.0	0.1	2.0	7.2	16.7	הכנסות שאינן מריבית
28.7	0.1	2.2	7.7	18.7	סך ההכנסות
12.0	0.1	1.1	2.4	8.4	רווח נקי מיוחס לבעלי מניות הבנק

התפתחות סעיפי מאזן עיקריים

שינוי בהשוואה ל-					
31.12.11	30.9.11	31.12.11	30.9.11	30.9.12	
מיליוני ש"ח					
4.6%	6.4%	15,482.2	15,222.5	16,202.0	סך כל המאזן
6.0%	6.3%	10,714.6	10,683.8	11,358.4	אשראי לציבור, נטו
26.4%	9.9%	2,111.9	2,428.1	2,668.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
(20.0%)	4.9%	2,419.7	1,844.8	1,936.0	השקעה בניירות ערך
(10.0%)	(11.4%)	112.6	114.3	101.3	השקעות בבניינים וציוד
3.7%	6.1%	12,215.6	11,936.4	12,663.4	פקדונות הציבור
10.1%	13.9%	899.8	869.8	990.8	סך כל ההון
		5.8%	5.7%	6.1%	יחס ההון לסך המאזן
		69.2%	70.2%	70.1%	יחס האשראי לסך המאזן

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-11,358.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל-10,714.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול בשיעור של 6.0%.

סיכון האשראי לציבור, כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים וכן סיכון אשראי חוץ מאזני הכולל ערבויות, עסקות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות להעמיד אשראי. נתוני סיכון האשראי הכולל ליום 30 בספטמבר 2012 וליום 31 בדצמבר 2011 מוצגים לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת הפרשות בגין הפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי).

סיכון האשראי הכולל ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-16,912.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל-15,808.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול בשיעור של 7.0%.

השינוי בסיכון האשראי נובע בעיקר מ:
- גידול בסיכון האשראי המאזני בסך של כ-678.4 מיליון ש"ח, מזה 366.1 מיליון ש"ח גידול באשראי בענף משק פרטיים ו-312.3 מיליון ש"ח גידול בענפי משק עיסקיים.
- עלייה באגרות החוב של תאגידים בסך של 31.1 מיליון ש"ח, מסך של 104.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011 ל-135.1 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2012.

בהתפלגות לפי ענפי משק מהווה סיכון האשראי לאנשים פרטיים את עיקר סיכון האשראי המאזני בבנק. ביום 30 בספטמבר 2012 היה חלקו של סיכון אשראי זה כ-63.4% מסיכון האשראי המאזני בבנק, בהשוואה ל-63.9% ביום 31 בדצמבר 2011.

פרטים מלאים על התפלגות סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני לפי ענפי משק ראה בתוספת ג' לסקירת ההנהלה.

פעילות משכנתאות - פעילות המשכנתאות בבנק מתבצעת על ידי הבנק הבינלאומי באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסניפי הבנק.

האשראי לדיור ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב-164.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-172.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, ירידה בשיעור של 4.3%. היקף האשראי האמור מהווה כ-1.4% מסיכון האשראי המאזני ב-30 בספטמבר 2012, וכ-1.6% ב-31 בדצמבר 2011.

סיכון אשראי לציבור באגרות חוב של תאגידים - הבנק משקיע באגרות חוב מדורגות של תאגידים בישראל סחירות ושאינן סחירות וכן באגרות חוב של חברות ישראליות הנסחרות בחו"ל.

ביום 30 בספטמבר 2012 מסתכמת השקעה זו ב-135.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-104.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011.

סיכון האשראי באגרות חוב של תאגידים ביום 30 בספטמבר 2012 מהווה כ-1.2% מסיכון האשראי המאזני בהשוואה לכ-1.0% ביום 31 בדצמבר 2011.

ניירות ערך

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2012 ב-1,936.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,419.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון בשיעור של 20.0%.

א. הרכב ניירות הערך בהתאם לסווגם המאזני

שינוי בהשוואה ל		31.12.11	31.12.11	30.9.12	
		מיליוני ש"ח			
	4.9%	198.5		208.3	תיק לפדיון
	(22.2%)	2,218.6		1,725.5	תיק זמין למכירה
	(15.4%)	2.6		2.2	תיק למסחר
	(20.0%)	2,419.7		1,936.0	סך כל תיק ההשקעות

ב. להלן הרכב תיק ההשקעות לפי מנפיק בערכם המאזני.

שינוי בהשוואה ל		31.12.11	31.12.11	30.9.12	
		מיליוני ש"ח			
	(22.2%)	2,312.7		1,800.2	ממשלתי
	24.5%	56.4		70.2	אחר סחיר
	29.6%	50.6		65.6	אחר לא סחיר
	(20.0%)	2,419.7		1,936.0	סך הכל

ג. ביום 30 בספטמבר 2012 נמוך השווי ההוגן של ניירות הערך בתיק הזמין למכירה בכ-3.9 מיליון ש"ח מעלותם המותאמת, בהשוואה ל-13.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011.

31.12.11			30.9.12		
עלות					
הפרש	שווי הוגן	עלות מותאמת*	הפרש	שווי הוגן	מותאמת*
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
(13.6)	2,143.6	2,157.2	(6.4)	1,632.2	1,638.6
-	72.0	72.0	2.5	92.6	90.1
-	3.0	3.0	-	0.7	0.7
(13.6)	2,218.6	2,232.2	(3.9)	1,725.5	1,729.4

אג"ח ממשלתית	1,638.6	1,632.2	(6.4)	2,157.2	2,143.6	(13.6)
אג"ח קונצרנית	90.1	92.6	2.5	72.0	72.0	-
מניות	0.7	0.7	-	3.0	3.0	-
סך הכל	1,729.4	1,725.5	(3.9)	2,232.2	2,218.6	(13.6)

*כולל מכשירים פיננסיים מגדרים.

ד. להלן פירוט הפער השלילי, לפני השפעת המס, בין השווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה ובין עלותם המותאמת בחלוקה לפי משך הזמן בו קיים פער שלילי

30.9.12					
משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
סך הכל	מעל 12 חודשים	חודשים 9-12	9-6 חודשים	עד 6 חודשים	
					שיעור הירידה
11.0	10.8	-	-	0.2	עד 20%
-	-	-	-	-	20%-40%
-	-	-	-	-	מעל 40%
11.0	10.8	-	-	0.2	סך הכל
31.12.11					
משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
סך הכל	מעל 12 חודשים	חודשים 9-12	9-6 חודשים	עד 6 חודשים	
					שיעור הירידה
21.0	5.4	4.2	11.3	0.1	עד 20%
-	-	-	-	-	20%-40%
-	-	-	-	-	מעל 40%
21.0	5.4	4.2	11.3	0.1	סך הכל

ירידת הערך בתיק אגרות החוב של החברות הינה בעלת אופי זמני. ירידות שאינן בעלות אופי זמני הופחתו לרווח והפסד. אמדן כושר ההחזר של החברות המנפיקות נמצא נאות, למרביתן דירוג השקעה גבוה יחסית. בכוונתנו של הבנק וביכולתו להחזיק את אגרות החוב לתקופה מספקת אשר תאפשר את חזרת שווי נייר הערך לעלותו.

פקדונות הציבור ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב-12,663.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל-12,215.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול בשיעור של 3.7%.

האמצעים ההוניים של הבנק

יתרת ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב-990.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-899.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול בשיעור של 10.2%.

כתבי התחייבות נדחים שהנפיק הבנק אינם המירים למניות. בהתאם להסכם עם הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן: "הבינלאומי הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של הבנק הבינלאומי, התחייב הבנק לשאת בכל התשלומים למחזיקי תעודות ההתחייבות שתנפיק הבינלאומי הנפקות לציבור עבור הבנק וכל ההוצאות הכרוכות בהנפקה כאמור. כמו כן התחייב הבנק כי תמורת ההנפקה תופקד בבנק בהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם. יתרת כתבי ההתחייבות הרשומים למסחר ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב-244.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל-236.3 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

מרבית מחזיקי כתבי ההתחייבות שאינם סחירים הינם גופים מוסדיים, כגון קופות גמל וקרנות השתלמות. סך כל כתבי ההתחייבות אלו הגיע ביום 30 בספטמבר 2012 ל-503.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל-397.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול בשיעור של 26.7%.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים

בתשעה חודשים של שנת 2012 הנפיק הבנק כתבי התחייבות נדחים, לא סחירים, בסך של 100 מיליון ש"ח, מזה 60 מיליון ש"ח הונפקו לחברה האם. כתבי ההתחייבות שהונפקו הוכרו על ידי המפקח על הבנקים כחלק מן ההון הכשיר רובד 2.

יתרת כתבי ההתחייבויות הנדחים שנכללו ברובד השני של ההון בחישוב יחס ההון המזערי ליום 30 בספטמבר 2012 משוקללים, בהתאם להוראת בנק ישראל, בהתחשב בתקופה שנותרה לפירעונם הסתכמה ב-488.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-448.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011.

דירוג הבנק

דירוג הבנק כפי שנקבע בחודש ספטמבר 2011 על ידי חברת מידרוג הוא Aa2 עם אופק יציב. דירוג פקדונות הבנק לזמן קצר P-1 אופק יציב ודירוג כתבי ההתחייבות הנדחים Aa3 עם אופק יציב.

הלימות ההון

דירקטוריון הבנק החליט כי עד להשלמת תהליך בדיקת הנאותות ההונית על ידי הפיקוח על הבנקים לא יפחת יחס ההון הכולל של הבנק מ-13.0%. מידע נוסף באשר להוראות באזל 2 ובאזל 3 ראה פרק "באזל 2" להלן.

להלן פרטים על הרכב ההון ויחס ההון לנכסי סיכון המחושב על פי הוראת השעה "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון"

א. רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון

31.12.11	30.9.12	
מיליוני ש"ח		הון רובד 1/ראשוני
16.6	16.6	הון מניות נפרע
358.7	358.7	פרמיה
530.1	615.4	עודפים
0.8	-	זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו
8.9	2.4	סכומים שהופחתו מההון
897.3	988.3	סך כל ההון הרובד 1
467.5	507.5	סך כל ההון רובד 2 אחרי ניכויים*
1,364.8	1,495.8	סך כל ההון הכולל הכשיר

* פרטים על הרכב הרובד השני של ההון לצרכי חישוב הלימות ההון ראה באור 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

ב. יחס הון כולל ויחס הון של רובד 1 של הבנק

31.12.11	30.9.12	
8.67%	8.96%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.19%	13.56%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק.

בחודש יולי 2012, פורסמה על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר טיוטת נייר עמדה שעניינה עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה ובביטוח חיים, אשר כוללת עדכון אפשרי ללוחות התמורה. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים יש לעדכן את ההנחות לגבי תמורה ונכות בדוחות לרבעון השני של שנת 2012 לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי התאגיד הבנקאי. לצורך כך, יש להיעזר, בין היתר, בטייטה של לוחות התמורה והנכות שפורסמה לאחרונה על ידי האוצר.

השפעת עדכון ההנחות בהתאם ללוחות התמורה החדשים, אשר נכללה בדוחות הכספיים של הבנק אינה מהותית.

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, פרטים מלאים בדבר השינוי במדיניות החשבונאית על תמצית הדוחות הכספיים ראה באור 1.ה. לתמצית הדוחות הכספיים.

מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות

בתשעה חודשים של שנת 2012 שמר הבנק על נכסים נזילים בהיקף הגדול מסך התחייבויותיו השוטפות הן בשקלים והן במט"ח בהתאם למודל נזילות פנימי. מידע נוסף ראה בפרק הדין בניהול החשיפה לסיכון הנזילות. המקורות השקליים הלא-צמודים שגויסו על ידי הבנק מציבור הלקוחות ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב- 9,853.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 9,258.2 מיליון ש"ח ביום-31 בדצמבר 2011, גידול בשיעור של 6.4%. היקף המקורות הצמודים למדד בפקדונות ובתוכניות חסכון בבנק הגיע ביום 30 בספטמבר 2012 לסך של 1,631.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,773.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון בשיעור של 8.0%. היקף פקדונות הציבור במט"ח והצמודים למט"ח ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב- 1,178.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,183.5 מיליון ש"ח ביום-31 בדצמבר 2011, קיטון בשיעור של 0.5%.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל 2. בגין יתר הסיכונים אליהם חשוף הבנק מתבצעת הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל 2 - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process).
- מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות בקבוצת הבנק הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח - תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה וביקורת נאותים.
- המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר הנחיות הקשורות בניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- תפישת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועם העקרונות המנחים של וועדת באזל ומושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחום והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה מעגלי בקרה וביקורת עיקריים: מעגל בקרה ראשון של האחראיים על יצירת הסיכון וניהול הסיכון המקיימים בקורות שונות בעת נטילת הסיכון. מעגל הבקרה השני מבצע בקרה לאחר אך בסמוך לנטילת הסיכון באמצעות יחידות הכפופות למנהל הסיכונים הראשי שהינו בלתי תלוי, מעגל בקרה שלישי של מטה הביקורת הפנימית.
- מנהלת הסיכונים הראשית בבנק הגב' רות לפיד כפופה למנכ"ל ומכוונת מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה.
- בנק ישראל אישר כי מנהל הסיכונים הראשי בבנק לא יהיה חבר הנהלה. החלטה זו עשויה להשתנות בהתאם לשינויים, ככל שיהיו, בפרופיל העיסוק של הבנק, מורכבותם ומהותיותם לחברה האם.
- היעד העיקרי של מנהל הסיכונים הראשי הינו להטמיע בבנק תרבות ניהול סיכונים תוך התווית מדיניות התואמת את הנחיות המפקח על הבנקים. היחידה שהוקמה בבנק כוללת את: בקר סיכוני האשראי, בקר סיכוני שוק ונזילות והיחידה לניהול החשיפה לסיכוני ציות והלבנת הון.
- במקביל אחראים חברי ההנהלה לסיכונים בתחומי פעילותם:
 - מר ברוך גרנות, מנהל החטיבה הפיננסית אחראי לניהול סיכוני השוק והנזילות.
 - מר דורון כליף, מנהל החטיבה העסקית אחראי לניהול סיכוני האשראי.
 - מר דן טראוב, מנהל חטיבת המשאבים אחראי לניהול הסיכונים התפעוליים.
 - עו"ד גילה יחזקאלי, היועצת המשפטית הראשית, אחראית על ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים.
 - מר נועם קוטאי, עו"ד, מנהל החטיבה הקמעונאית אחראי לניהול סיכון המוניטין והתחרות.
 - גב' אורית חורש, מנהלת החטיבה לניהול נכסי לקוחות אחראית לניהול סיכון האסטרטגיה.
- הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - הלבנת הון, ציות וסיכונים הקשורים למשק הישראלי - מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על-ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו, ובמקביל, כחלק מניהול הסיכונים הקבוצתי האינטגרטיבי, גם על-ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה.

ממשל תאגידי ומעורבות ההנהלה והדירקטוריון

בחודש דצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים. במהלך חודש מרס 2011 אישר דירקטוריון החברה האם מסמך תשתית בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בקבוצה על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל 2 והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפישת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. בחודש יולי 2011 דן דירקטוריון הבנק במסמך זה ואישר אותו לאחר התאמתו לבנק בשינויים המחויבים. הוראת ניהול בנקאי תקין 301 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012.

התייחסות הדירקטוריון וההנהלה לסוגיית ניהול הסיכונים

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון וועדותיו ועל ידי ועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים. הפעילויות העיקריות של גורמי הפיקוח והבקרה הן:

- דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את תכנית העבודה השנתית ומדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים וקובע, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמיגזרים השונים וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים.
- הדירקטוריון מקיים דיון אחת לרבעון במסמך החשיפות הכולל ובו דווח על חשיפות אשראי, חשיפות לסיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ורגולטורים וסיכוני ציות ואיסור הלבנת הון. כן מתקיים דיון במסמכי בקרת חשיפות שוק וסיכוני אשראי.
- ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים מקיימת אחת לרבעון דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, ובמסמכי בקרת חשיפות שוק וסיכוני אשראי. כן מקיימת דיון אחת לשנה במסמכי המדיניות של הסיכונים השונים.
- ועדת הביקורת של הדירקטוריון דנה כאחת לחודש באופן שוטף בדוחות ביקורת מהותיים של הביקורת הפנימית ומידי חצי שנה גם בתוכנית העבודה של הביקורת הפנימית תוך ביצוע מעקב אחר ביצוע תוכנית העבודה.
- ועדת האשראי של הדירקטוריון, מתכנסת כ- 8 פעמים בשנה ודנה בבקשות אשראי ומידי שנה דנה בנוהל ובמדיניות ניהול סיכוני אשראי. החל משנת 2012 מדיניות האשראי נדונה בוועדה לניהול סיכונים, בהשתתפות הדירקטורים מועדת האשראי.
- ההנהלה בראשות המנכ"ל, חברי ההנהלה והמבקרת הפנימית מתכנסת פעמיים בשבוע. בישיבותיה נידונים, בין היתר, מסמכי חשיפה, תכניות עבודה, תוצאות סיקרי סיכונים וכו'.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים וסיכוני ציות ואיסור הלבנת הון ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- צוות ניהול נכסים והתחייבות בראשות המנכ"ל מתכנס אחת לחודש ודן, בין היתר: בהתפתחויות המרכזיות בחשיפות הפיננסיות בבנק לאור ההתפתחויות והתחזיות בתחום המאקרו, במגבלות החשיפה לסיכונים הפיננסיים בכניסה לפעילויות חדשות, במסמך בקרת חשיפות שוק ובהתפתחות תיק הנוסטרו.
- צוות נזילות בראשות מנהל החטיבה הפיננסית דן כ- 5 פעמים בשבוע בנושאי נזילות וסיכוני שוק.
- צוות פיננסי בראשות מנהל החטיבה הפיננסית דן אחת לשבוע בנושאי השקעות ומצב הנזילות.
- צוות אשראי בראשות המנכ"ל מתכנס אחת לשבוע, ודן באישורי אשראי מעל סמכות מנהל החטיבה העסקית, וכן דן במתן המלצות לבקשות אשראי בסמכות ועדת אשראי של הדירקטוריון. בנוסף מבצע, בין היתר, מעקב שנתי אחר לווים

בנושאים מהותיים הקשורים לפעילות עסקית. הצוות דן בדיווחים שונים של עמידה במגבלות שקבעו הדירקטוריון והנהלת הבנק, באישור הסדרי חוב/ מחיקות/ ויתור על חוב ובגיבוש המלצות לגבי מדיניות האשראי וניהול סיכונים האשראי של הבנק וחובות פגומים.

- פורום הנהלה לסיכונים תפעוליים ומשפטיים, מעילות והונאות בראשות מנהל חטיבת המשאבים דן בנושאים אלו אחת לרבעון.
- מנהלת הסיכונים הראשית משתתפת בפורום ניהול סיכונים קבוצתי בראשות מנהל הסיכונים הקבוצתי הראשי במסגרתו מובאים לדיון דרכים ואפשרויות לקידום ניהול הסיכונים על בסיס קבוצתי תוך האחדת שיטות המדידה, מתודולוגיות ניהול הסיכונים ומנגנוני הבקרה בקבוצה.
- בקרת סיכונים שוק וסיכונים אשראי מתבצעת על ידי בקרי הסיכונים בהתאמה הכפופים למנהלת הסיכונים הראשית ומבצעים בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על החשיפות לסיכונים אלו בהתאמה.
- התהליך הפנימי להערכת הנאותות ההונית מתבצע באמצעות צוות בראשות מנהלת החטיבה לנכסי לקוחות ובהשתתפות מנהלת הסיכונים הראשית של הבנק. במסגרת התהליך מיושמות ההוראות כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הבנק.
- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת על חשיפת הבנק לסיכונים השונים וכן כדי להטמיע את תפישת ניהול הסיכונים הקבוצתית בבנק.

ניהול סיכונים אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכונים אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במיגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל 2 מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. ההון הנדרש לעניין זה לפי 9% דרישת הון מינימלית ביום 30 בספטמבר 2012 היה 886.5 מיליון ש"ח, מזה כ-624.6 מיליון ש"ח (למעלה מ-70%) בגין יחידים ועסקים קטנים.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

31.12.11		30.9.12		סוג החשיפה
דרישות ההון(9%)	נכסי סיכון	דרישות ההון(9%)	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח				
6.3	70.0	6.6	73.5	ריבונות
18.3	203.1	18.9	209.5	יישיות סקטור ציבורי
16.6	184.1	14.5	161.6	תאגידים בנקאיים
200.8	2,231.1	202.9	2,254.0	תאגידים
490.3	5,448.2	530.0	5,889.4	קמעונאים ליחידים
73.0	811.4	86.3	959.1	עסקים קטנים
8.1	90.3	8.3	91.8	בגין משכנתאות לדירור
19.0	211.4	19.0	211.0	נכסים אחרים
832.4	9,249.6	886.5	9,849.9	סך הכל בגין סיכונים אשראי
0.9	10.2	2.2	24.5	סיכונים שוק
97.9	1,087.5	103.7	1,152.6	סיכון תפעולי
931.2	10,347.3	992.4	11,027.0	סך כל נכסי הסיכון
31.12.11	30.9.12			
8.67%	8.96%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון		
13.19%	13.56%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

מדיניות ניהול סיכונים האשראי של הבנק מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה. פעילות האשראי של הבנק תתנהל תוך שמירה על הנאותות ההונית ובהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.

מדיניות ניהול סיכוני האשראי נדונה ומאושרת אחת לשנה בהנהלה ובדירקטוריון הבנק ונסקרת על ידי מנהלת הסיכונים הראשית.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק כללים לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שווקי יעד וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן.

בשנים האחרונות מכוונת מדיניות האשראי לשמירת מרכזיותה של הפעילות הקימעונית בבנק וכוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים ב"בנק ישראל". מגבלות אלו נועדו לצמצם, בין היתר, את החשיפה לריכוזיות ענפית ולגודל החבות של לווה בודד וקבוצת לווים.

במסגרת מדיניות האשראי בקבוצה הגדיר הבנק את קבוצת המיקוד העיסקי שלו במונחים של גודל אשראי ללווה בבנק, תוך התייחסות לחבות הלווה בכלל המערכת הבנקאית.

כחלק מניהול סיכוני האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המיגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב. וכן נבחנים פרמטרים כלכליים שיש להם השפעה על בחינת סיכון האשראי.

הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל.

הבנק בוחן תקופתית את המגבלות שהשית על עצמו ומעדכן על פי התפתחויות במצב המשק, המיגזרים הענפיים, ומדיניות ותפישת הסיכון של הבנק.

התיאבון לסיכון אשראי בבנק, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני בהשוואה למגבלות הרגולטוריות. במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון אשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון אשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ניהול על בסיס קבוצתי של חשיפות אשראי

מטרת המדיניות הקבוצתית הינה לשמר את המאפיינים הייחודיים שיש לכל בנק בקבוצה ולכוון כל אחד מן הבנקים אל קבוצות המיקוד התואמות מאפיינים אלו. מגמה זו נמשכה גם במחצית הראשונה של שנת 2012.

ד. אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- הבנק אימץ מודל פנימי אובייקטיבי של החברה האם לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות לקוחות הבנקאות הקמעונית ואת מודל החברה האם לדירוג הלקוחות הגדולים. המודל מושתת בחלקו על אינדיקטורים אובייקטיביים ובחלקו על אינדיקטורים סובייקטיביים.
- המודלים מסייעים בקביעת מסגרות אשראי, בהתאם לרמת הסיכון ובהתאם למאפייני פעילות הלקוח. ביחד עם מערכת למדידת רווחיות לקוח מתאפשר תהליך של התאמת הקשר בין רמת הסיכון והרווחיות.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכוני האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה, מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי. בנוסף מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי למשקי בית אשר משפרת ומייעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- הנהלת הבנק פועלת לשיפור כלי המדידה, הדווח והבקרה הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבה העיסקית של מקבלי האשראי.
- הבנק בוחן את עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות ריכוזיות לווה וקבוצת לווים וחשיפה ענפית ובמגבלות הענפיות שהוטלו על ידי הדירקטוריון.

התפלגות החשיפה לאחר הפרשה לחובות מסופקים לפי סוג ענף או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי

יתרות ליום 31 בדצמבר 2011

סג"כ חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות (1)	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	סוג החשיפה
במיליוני ש"ח						
3,901.0	-	-	-	2,310.1	1,590.9	ריבונות
490.0	-	31.2	-	29.7	429.1	יישיות סקטור ציבורי
451.9	-	9.3	35.8	2.8	404.0	תאגידים בנקאיים
2,787.9	-	603.7	0.7	71.5	2,112.0	תאגידים
10,914.1	-	4,075.1	3.9	-	6,835.1	קמעונאים ליחידים
1,519.9	-	213.2	-	-	1,306.7	עסקים קטנים
169.4	-	-	-	-	169.4	בגין משכנתאות לדיוור
340.5	340.5	-	-	-	-	נכסים אחרים ⁽¹⁾
20,574.7	340.5	4,932.5	40.4	2,414.1	12,847.2	סך הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראות.

3א) סיכון אשראי כולל לפני הפחתות סיכון בכל משקל סיכון

יתרות ליום 30 בספטמבר 2012

סוג החשיפה	חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%
במיליוני ש"ח								
ריבונות	4,012.7	3,645.3	367.4	-	-	-	-	-
יישויות סקטור ציבורי	500.5	-	-	500.5	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	357.3	-	108.4	-	248.9	-	-	-
תאגידים	2,830.2	-	-	-	40.5	-	2,737.8	51.9
קמעונאים ליחידים	11,666.4	-	-	-	-	11,655.8	8.3	2.3
עסקים קטנים	1,757.3	-	-	-	-	1,756.4	0.4	0.5
בגין משכנתאות לדיור	163.1	-	-	-	74.1	85.5	3.2	0.3
נכסים אחרים	358.2	147.1	-	-	-	-	211.1	-
סך הכל	21,645.7	3,792.4	475.8	74.1	789.9	13,497.7	2,960.8	55.0

יתרות ליום 31 בדצמבר 2011

סוג החשיפה	חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%
במיליוני ש"ח								
ריבונות	3,901.0	3,551.0	350.0	-	-	-	-	-
יישויות סקטור ציבורי	489.9	-	-	489.9	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	451.9	-	173.1	-	278.8	-	-	-
תאגידים	2,697.1	-	-	-	39.7	-	2,611.9	45.5
קמעונאים ליחידים	10,891.1	-	-	-	-	10,886.2	4.2	0.7
עסקים קטנים	1,506.8	-	-	-	-	1,506.8	-	-
בגין משכנתאות לדיור	168.7	-	-	-	87.7	77.3	3.4	0.3
נכסים אחרים ⁽¹⁾	340.5	129.1	-	-	-	-	211.4	-
סך הכל	20,447.0	3,680.1	523.1	87.7	808.4	12,470.3	2,830.9	46.5

(1) סכום החשיפה לאחר הפחתת הפרשה להפסדי ולפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים וכן לפני הפחתת סיכון.

(ב) סיכון אשראי כולל אחרי הפחתת סיכון בכל משקל סיכון (במיליוני ש"ח):

יתרות ליום 30 בספטמבר 2012

חשיפת							סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0% (1) אשראי נטו	
במיליוני ש"ח							
-	-	-	-	-	367.4	3,645.3	4,012.7
-	-	-	441.4	-	-	-	441.4
-	-	-	280.4	-	108.4	-	388.8
48.1	2,537.0	-	40.5	-	-	-	2,625.6
2.3	3.0	11,524.8	-	-	-	-	11,530.1
0.4	0.3	1,435.9	-	-	-	-	1,436.6
0.3	3.2	85.0	-	69.7	-	-	158.2
-	211.1	-	-	-	-	147.1	358.2
51.1	2,754.6	13,045.7	762.3	69.7	475.8	3,792.4	20,951.6
סך הכל							

יתרות ליום 31 בדצמבר 2011

סה"כ חשיפה					
חשיפה שמכוסה		שמכוסה על		חשיפה	
חשיפת אשראי	על ידי ביטחון	סכומים	ידי נגזרי	שמכוסה על	חשיפת אשראי
נטו (3)	פיננסי (2)	שנוספו	אשראי	ידי ערבויות	ברוטו (1)
סוג החשיפה					
במיליוני ש"ח					
3,901.0	-	-	-	-	3,901.0
ריבונות					
431.3	91.9	33.3	-	-	489.9
יישויות סקטור ציבורי					
479.7	-	27.8	-	-	451.9
תאגידים בנקאיים					
2,589.2	61.1	-	-	46.8	2,697.1
תאגידים					
10,763.6	125.7	-	-	1.8	10,891.1
קמעונאים ליחידים					
1,229.2	265.1	-	-	12.5	1,506.8
עסקים קטנים					
163.2	5.5	-	-	-	168.7
בגין משכנתאות לדיור					
340.5	-	-	-	-	340.5
נכסים אחרים ⁽⁴⁾					
19,897.7	549.3	61.1	-	61.1	20,447.0
סך הכל					

(1) לאחר הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת בטחונות.

(4) פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממזין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי יתרה ליום 30 בספטמבר 2012

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ מאזני	נגזרים (OTC)	נכסים אחרים	סכום כולל
במיליוני ש"ח						
לפי דרישה ועד שנה	5,270.3	130.1	4,779.5	30.4	188.8	10,399.1
מעל שנה ועד חמש	5,443.3	583.6	534.8	2.2	-	6,563.9
מעל חמש שנים	3,234.4	1,219.3	106.8	0.9	-	4,561.4
ללא מועד פרעון	87.6	-	-	-	169.4	257.0
סכום כולל	14,035.6	1,933.0	5,421.1	33.5	358.2	21,781.4

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ מאזני	נגזרים (OTC)	נכסים אחרים	סכום כולל
במיליוני ש"ח						
לפי דרישה ועד שנה	4,547.2	356.7	4,785.2	29.5	179.1	9,897.7
מעל שנה ועד חמש	5,058.3	687.2	120.9	10.1	-	5,876.5
מעל חמש שנים	3,148.6	1,370.2	26.4	0.8	-	4,546.0
ללא מועד פרעון	93.1	-	-	-	161.4	254.5
סכום כולל	12,847.2	2,414.1	4,932.5	40.4	340.5	20,574.7

ו. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כבטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.

- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה ונלקחים בחשבון משתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.

- כמו-כן, נקבעו נוהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.

- הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון בטחונות, כדי לא להתבסס על סוג בטחון ספציפי. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, המחאות עתידיות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.

הבנק שידרג את המערכת הממוכנת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו בתיקי הלקוחות. בנוסף הושלם תהליך להחלפת המערכת המנהלת את המעקב אחר שוויים של נכסים אלה. הטמעת מערכת הבטחונות החדשה משפרת את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכונים אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

השימוש בבטחונות להפחתת סיכון האשראי הנמדד לצרכי הלימות הון בהתאם להוראות באזל 2

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, הותרה בגישה הסטנדרטית הפחתת סיכון אשראי המובטח במלואו או בחלקו בבטחונות כגון מזומנים, ניירות ערך, ערבות צד שלישי או פקדונות כאשר הפחתה זו ממלאת אחר הדרישות לוודאות משפטית כפי שתוארה בהוראות.

הבנק בחן את כשירותם של הביטחונות השונים המשמשים בפעילותו השוטפת לצורך הפחתת סיכון האשראי הנמדד במסגרת הוראות באזל 2. להלן פרטים על היקף הפחתת סיכון האשראי בהתאם להוראה.

התפלגות החשיפה לפי סוגי החשיפה וכיסוי בביטחון כשיר

יתרות ליום 30 בספטמבר 2012

סוג החשיפה	חשיפת אשראי ברוטו (1)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון		חשיפת אשראי נטו (3)
					פיננסי (2)		
במיליוני ש"ח							
ריבונות	4,012.7	-	-	-	-	-	4,012.7
יישיות סקטור ציבורי	500.5	-	-	34.8	93.9	-	441.4
תאגידים בנקאיים	357.3	-	-	31.5	-	-	388.8
תאגידים	2,830.2	52.1	-	-	152.5	-	2,625.6
קמעונאים ליחידים	11,666.4	0.5	-	-	135.8	-	11,530.1
עסקים קטנים	1,757.3	13.7	-	-	307.0	-	1,436.6
בגין משכנתאות לדיור	163.1	-	-	-	4.9	-	158.2
נכסים אחרים	358.2	-	-	-	-	-	358.2
סך הכל	21,645.7	66.3	-	66.3	694.1	-	20,951.6

יתרות ליום 31 בדצמבר 2011

סוג החשיפה	חשיפת אשראי ברוטו (1)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	סה"כ חשיפה		חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי (2)	חשיפת אשראי נטו (3)
			אשראי	סכומים שנוספו		
במיליוני ש"ח						
ריבונות	3,901.0	-	-	-	-	3,901.0
יישויות סקטור ציבורי	489.9	-	-	33.3	91.9	431.3
תאגידיים בנקאיים	451.9	-	-	27.8	-	479.7
תאגידיים	2,697.1	46.8	-	-	61.1	2,589.2
קמעונאים ליחידים	10,891.1	1.8	-	-	125.7	10,763.6
עסקים קטנים	1,506.8	12.5	-	-	265.1	1,229.2
בגין משכנתאות לדיור	168.7	-	-	-	5.5	163.2
נכסים אחרים ⁽⁴⁾	340.5	-	-	-	-	340.5
סך הכל	20,447.0	61.1	-	61.1	549.3	19,897.7

(1) סכום החשיפה לאחר הפחתת הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולפני הפחתת סיכון אשראי.

(2) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.

(3) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

פיקוח ובקרה על השימוש בבטחונות

כל חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו באמצעותה מבצע הבנק מעקב שוטף של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
מעקב שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים ובחטיבה העיסקית באמצעות דוחות יעודיים ממערכות התפעול בהם מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, ומתקבלת תמונת מצב שלמה על חשיפת הלקוח.
במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במערכי בקרה נוספים כאמור בפרק "פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים אשראי" דלעיל.

ז. חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים.
כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסדי האשראי הצפויים לבנק.
מערכת ממוכנת המשמשת בבנק לאיתור חובות בעייתיים מחייבת את האחראים לטיפול בחוב ביחידות השונות לבצע פעולות לפירעון החוב בפרק זמן קצוב מראש לכל שלב ובסדר פעולות הולך ומחמיר שבסופו מועבר החוב לגבייה באמצעים משפטיים ואחרים במטה הגבייה.
מטה הגבייה – היחידה, בסיוע עורכי דין חיצוניים, אחראית להליך הסדרי חובות, מימוש בטחונות והפעלת אמצעי גבייה.
להלן התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף או צד נגדי:

ליום 30 בספטמבר 2012

הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור לפני הפרשות להפסדי אשראי	יתרת הפרשות פרטני	יתרת הפרשות קבוצתיות
במיליוני ש"ח			
סקטור ציבורי	-	-	0.1
הלוואות לתאגידים	143.2	81.5	35.9
הלוואות קימעונאיות ליחידים	11.0	2.8	14.5
הלוואות לעסקים קטנים	5.1	1.0	16.0
משכנתאות לדיור	0.2	2.4	0.5
סך הכל	159.5	87.7	67.0

ליום 31 בדצמבר 2011

הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור לפני הפרשות להפסדי אשראי	יתרת הפרשות פרטני	יתרת הפרשות קבוצתיות
במיליוני ש"ח			
סקטור ציבורי	-	-	-
הלוואות לתאגידים	152.0	69.5	27.7
הלוואות בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-
הלוואות קימעונאיות ליחידים	18.6	0.9	15.5
הלוואות לעסקים קטנים	8.7	-	12.0
משכנתאות לדיור	0.5	2.6	0.6
סך הכל	179.8	73.0	55.8

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

מערך ניהול סיכוני האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות שונות הנקבעות ומאושרות על ידי הדירקטוריון וכן על נהלי אשראי, אשר מגדירים את תהליך אישורי האשראי ואת תהליך הבקרה. ניהול סיכון האשראי מתבצע בחטיבה הקימעונאית ובחטיבה העיסקית הנבדלות ביניהן בפרופיל הלקוח המתבטא בגודל האשראי, סיכון הלקוח, מורכבות ודרישות התמחות ועוד.

בחטיבה הקימעונאית מנוהל סיכון האשראי במטה אשראי בהנהלה הראשית ובסניפים, בהתאם למדרג סמכויות. בחטיבה העיסקית מנוהלים הסיכונים על ידי מנהלי קישורי לקוחות, מחולקים לסקטורים של פעילות, המנהלים את כל פעילות הלקוח. בנוסף קיימת בחטיבה העיסקית מחלקה למימון מתמחה המרכזת את פעילות הפקטורינג וכן פועל מטה עיסקי המרכז את פעילות האשראי במסגרת קרנות מימון לעידוד עסקים.

הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה מתבצעים על ידי וועדות ופורומים ייעודיים, ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיס קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמיגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- ועדת האשראי של הדירקטוריון, דנה אחת לחודש באופן שוטף בבקשות אשראי והחל משנת 2012 נידונה מדיניות האשראי של הבנק בדיון משותף עם הוועדה לניהול סיכונים. כמו כן הועדה דנה במגבלות הרצויות של שיעור החשיפה באשראי לפי פרמטרים שונים, במדיניות הביטחונות ומרווחי האשראי, בנוהל מתן אשראי וניהול השוטף ובמדיניות ניהול סיכוני אשראי.
- במסגרת ההערכות ליישום הוראת נוהל בנקאי תקין 301 והשפעתה על סמכויות האשראי של הדירקטוריון וועדותיו, אישר הדירקטוריון ביום 26 ביוני 2011 את מתכונת מעורבות הדירקטוריון וועדת אשראי באישורי האשראי באופן המגדיר מגבלות פרטניות תוך הגדלת סמכות דרגי ההנהלה. בחודש מרס 2012 התקיים דיון בדירקטוריון בשינויים שנדרשו בעקבות הערות בנק ישראל לתכנית לצמצום מעורבות הדירקטוריון ובעקרונות מכתב התשובה לבנק ישראל.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון ובוועדה לניהול סיכונים במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- יחידה לבקרת סיכוני אשראי הכפופה למנהלת הסיכונים הראשית, ומבצעת באופן שוטף הערכת רמת הסיכון של לקוחות וקבוצות לקוחות. היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי").
- הביקורת הפנימית מעריכה את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ואת יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות זמינות המידע הניהולי.
- הביקורת הפנימית מבצעת ביקורות בכל יחידות הבנק ובודקת את מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכוני האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- צוות אשראי מתכנס לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל ודן אחת לרבעון בנושאים בתחום ניהול ובקרת סיכוני אשראי.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי.
- וועדת חובות במעקב בראשות מנהל החטיבה העיסקית, מתכנסת אחת לחודש ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים ודנה בחובות במעקב המאושכלים לצוותי המק"לים בחטיבה העיסקית.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות מנהל החטיבה הקמעונאית, מתכנסת אחת לחודש ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים ודנה בחובות בעייתיים באחריות החטיבה הקימעונאית.
- ועדה לדיון בכשלי אשראי מתכנסת מדי רבעון בחטיבות הקמעונאית והעסקית בראשות מנהלי החטיבות ודנה בכשלי האשראי בתקופה.

- צוות לנושא יישום הוראת חובות פגומים בראשות מנהל מטה החטיבה העיסקית, דן ביישום הוראת בנק ישראל בנושא חובות פגומים ומתכנס על פי הצורך.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

המחלקה לתפעול מעקב ופיקוח אשראי בחטיבה העיסקית

המחלקה בלתי תלויה בפעילות העיסקית וכפופה למנהל החטיבה העיסקית. המחלקה עוסקת באיתור מוקדי סיכון אשראי בכל הבנק באמצעות מקורות מידע שונים כגון: דוחות ייעודיים, מערכות תפעוליות של התראות וסיווגים ומקורות חיצוניים. בנוסף מבצעת המחלקה בקורות ספציפיות על תיקי לווים לפי תוכנית מפורטת, בהתאם לנהלים פנימיים המסדירים פעילות זו.

פעילות הבקרה כוללת בנוסף לאיתור מוקדי סיכון כאמור לעיל גם מתן הנחיות לביצוע מעקב ביחידות אשראי בסניפים ויחידות אשראי אחרות וכן תמיכה וסיוע מיקצועי ליחידות אשראי בביצוע פעילות שוטפת.

יחידות לבקרה עסקית

על מנת למצות את מלוא הפוטנציאל העסקי הגלום בפעילות הלקוחות, בין השאר באמצעות קשר בין המרווח הפיננסי וסיכון האשראי, פועלות מספר יחידות הבוחנות את התפתחות הרווחיות הכוללת של הלקוחות במגוון חתכים לרבות מול דירוג הסיכון של הלקוחות. פעילות זו מתבצעת על ידי האגף למידע ניהולי בחטיבה הפיננסית, על ידי המטה העיסקי בחטיבה העיסקית באמצעות נתונים המועברים מן האגף למידע ניהולי ועל ידי האגף לניהול מכירות בחטיבה הקמעונאית.

היחידה לניתוח פיננסי ומידע עסקי בחטיבה העיסקית

עוסקת בניתוח אנליטי של דוחות כספיים ותוכניות עסקיות ללקוחות החטיבה העסקית. היחידה בלתי תלויה בפעילות העסקית, הניתוח כולל הערכה לרמת הסיכון על בסיס הדוחות הכספיים.

בקרת אשראי

יחידה הכפופה למנהלת הסיכונים הראשית, האחראית על בקרת סיכונים אשראי של לווים ספציפיים על פי מדגם מבוסס סיכון של תיק האשראי של הבנק. היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 (בקרת אשראי).

הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, ובכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקרתן.

במסגרת הביקורת נבחנים יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

במחצית השנייה של 2009 הפיץ המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיכלול נהלים וכלים לזיהוי סיכונים אלה בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי. הבנק נערך להטמעת ההוראה כחלק מהיערכות הקבוצה והנושא נכלל כחלק ממדיניות האשראי בבנק.

י. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה, דירקטוריון הבנק, ועדת אשראי וועדת ניהול סיכונים מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, ובחתכים שונים על-ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון אחת לרבעון בהנהלה ובוועדת אשראי או בוועדת ניהול סיכונים לפי העניין ובמליאת הדירקטוריון. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכונים השוק, הנזילות והאשראי. תוצאות תרחישי הקיצון ומשמעותיהם, נדונו בהנהלה ובמליאת הדירקטוריון, כחלק ממסמך ה-ICAAP השנתי של הבנק.

יא. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים (זרים ומקומיים)

פעילות לקוחות הבנק ופעילות הבנק עבור עצמו מתבצעת באמצעות חדרי העסקות בבנק הבינלאומי. חשיפות הנוצרות בגין פעילות שוטפת בחדרי העסקאות הינן מול הבנק הבינלאומי בלבד.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מצומצם של מכשירים פיננסיים נגזרים ובעיקר עסקאות FORWARD. פעילות הבנק באופציות נעשית ללא חשיפת שוק. עיקר האופציות הקיימות בבנק הינן אופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים ביחס לשקל. פעילות הבנק באופציות ובתחום המוצרים המובנים המשווקים ללקוחות נעשית תוך כיסוי מלא של ההתחייבות ללקוח בהתחייבות מקבילה של החברה האם. האופציות הכלולות בפקדונות המקנים למפקיד ברירה בין הצמדה לש"ח או לדולר מנוהלות במסגרת ניהול חשיפות השוק הכולל של הבנק.

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים כוללת, בין היתר, התייחסות לפעילות מכשירים נגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש - מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק, ועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים והוועדה לניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל.

פעילות לקוחות ופעילות הבנק עבור עצמו מתבצעת באמצעות חדרי העסקאות של הבנק הבינלאומי. הבנק אינו חבר במסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף והוא פועל בתחומי ניירות ערך ומעו"ף באמצעות הבנק הבינלאומי.

החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן בריבית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס ובריבית.

סיכון במוצרים מובנים

הבנק משווק מוצרים מובנים (Structured Products) בפקדונות, המאפשרים ללקוח סיכוי לתשואה גבוהה ביחס למוצרים שגורתיים, כנגד לקיחת סיכון של הפסד הריבית האלטרנטיבית וזאת מבלי לסכן את קרן הפיקדון במטבע הבסיס. התשואה במוצרים מותנית בפרמטרים כגון: טווח השתנות מוגדר מראש של שערי החליפין, שיעורי הריבית, או מדדי מניות לרבות השתתפות בעליה או בירידה של שערי חליפין, מדד חוזי סחורות, מדדי סחורות או סל מניות. הבנק קשור בהסכם עם החברה האם על פיו תשלם לו החברה האם את הסכומים בהם התחייב הבנק ללקוחותיו בעקבות מכירת מוצרים בהסכמים כאמור.

סיכונים האשראי במכשירים פיננסיים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. מדיניות האשראי של הבנק כוללת, בין היתר, התייחסות לאופי החשיפה, הבטחונות הנדרשים, בקרה ופיקוח.

פרטים על היקף העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ועל היקף החשיפה לצרכי הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2012

ביטחונות				שווי הוגן ברוטו			סוג החשיפה
חשיפה לאחר ביטחונות	מניות בת"א 100	ניירות ערך ממשלתיים	סכום החשיפה מזומן	סכום נקוב	חיובי		
במיליוני ש"ח							
5.2	-	-	-	5.2	460.4	5.2	נגזרי מדד
2.3	-	-	-	2.3	508.1	-	נגזרי ריבית
15.5	-	-	0.2	15.7	851.3	7.0	נגזרי מט"ח
6.0	0.3	0.8	1.8	8.9	354.6	3.6	נגזרי מניות
1.4	-	-	-	1.4	10.7	1.2	נגזרי סחורות ואחרים
30.4	0.3	0.8	2.0	33.5	2,185.1	17.0	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2011

ביטחונות							
חשיפה לאחר ביטחונות		מניות בת"א 100	ניירות ערך ממשלתיים	סכום החשיפה מזומן	סכום נקוב	שווי הוגן ברוטו חיובי	סוג החשיפה
במיליוני ש"ח							
1.7	-	-	-	1.7	256.0	1.5	נגזרי מדד
3.1	-	-	-	3.1	499.6	-	נגזרי ריבית
19.5	0.1	-	-	19.6	831.6	9.2	נגזרי מט"ח
9.1	0.5	0.5	2.0	12.1	375.1	6.4	נגזרי מניות
3.9	-	-	-	3.9	16.5	2.1	נגזרי סחורות ואחרים
37.3	0.6	0.5	2.0	40.4	1,978.8	19.2	סך הכל

פיקוח ובקרת ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים

החשיפות לסיכונים שבפעילות במכשירים נגזרים אל מול מגבלות החשיפה שנקבעו מרוכזות ומדווחות במסגרת מסמך החשיפות הרבעוני, המובא לדין לאישור בהנהלה, בועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

חשיפה וניהול סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

סיכון השוק הוא סיכון לשחיקה בהון העצמי של הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

סיכון השוק מובנה בפעולות כל היחידות העיסוקיות בבנק הכוללות את החטיבה הקמעונאית, החטיבה העיסוקית והחטיבה הפיננסית. פעילות החטיבה הפיננסית באמצעות כלים העומדים לרשותה מכוונת למדידת סיכון השוק הנוצר ולגידורו בתוך המסגרות שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת התיאבון לסיכון. התיאבון לסיכון שוק מפורט בכל אחד ממרכיבי סיכון זה (סיכון בסיס, סיכון ריבית).

לבנק מדיניות ניהול סיכונים פיננסיים המפרטת, בין היתר, את החשיפה לסיכוני שוק ומאפשרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכוני שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים והפעילים בהם בבנק, דיווח תקופתי לדירקטוריון על החשיפה לסיכונים, בחינת שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק, הגדרת הגופים המעורבים בתהליך ניהול, מדידה, הבקרה והפיקוח על הסיכונים.

אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, ובוועדת ניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים.

ב. דרישת ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל 2 בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני מטבע בכלל הבנק ועל סיכוני ריבית בתחומי המסחר בלבד.

להלן דרישת ההון בגין סיכוני שוק:

31.12.11		30.9.12	
סך הכל	סיכון כללי	סך הכל	סיכון כללי
במיליוני ש"ח			
0.1	0.1	0.2	0.2
בגין סיכון ריבית			
0.7	0.7	1.8	1.8
בגין סיכונים מטבע			
0.8	0.8	2.0	2.0
סך כל דרישות ההון בגין סיכוני שוק			

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני שוק

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק על פי חישובי VAR ומבחיני רגישות המחושבים רבעוני. ה-VAR- הערך הנתון לסיכון, מודד את ההפסד הצפוי בשווי ההון של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים) בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%).
- ה-VAR- המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-VAR ההיסטורי.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכוני שוק בתיק למסחר כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 1% מן ההון העצמי של הבנק.

ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ערך ה-VAR של התיק הבנקאי בכ-9.7 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-8.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011 כשהוא ערוך באותם כללים.

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימלי בשווי ההון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימלי בשווי הון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים השוק. סך המגבלות בתרחישי קיצון של שינוי בעקומי הריבית מסתכם ב- 10% מהון העצמי של הבנק.

תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון

כחלק מהיערכותו ליישום הוראות נדבך 2 של באזל 2 וקידום ניהול הסיכונים בבנק, גיבש הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכונים השוק, הנזילות והאשראי. תוצאות תרחישי הקיצון ומשמעותיהם, נדונו בהנהלה ובמליאת הדירקטוריון, כחלק ממסמך ה-ICAAP השנתי של הבנק.

ד. חשיפת הבסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון לשחיקה בהון העצמי של הבנק העלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממיגזרי ההצמדה השונים: המיגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המיגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שהשקעת ההון במיגזר שאינו המיגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול חשיפת הבסיס

ניהול סיכונים הבסיס והשקעת ההון הפנוי במיגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.

תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במיגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במיגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מיגזר.

במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות עודף או (חסר) של נכסים על ההתחייבויות וחשיפת ההון הפנוי: - סך עודף הנכסים על ההתחייבויות במיגזר השקלי הלא צמוד לא יעלה על 100% ועודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 125% מההון הפנוי של הבנק. עודף הנכסים על ההתחייבויות במיגזר צמוד המדד לא יעלה על 100% מההון הפנוי, ועודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 75% מההון הפנוי וכן, עודף הנכסים על ההתחייבויות במיגזר המטח והצמוד למטח לא יעלה על 25% מההון הפנוי ועודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 25% מההון הפנוי.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימלי בשווי ההון בתרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים בסיס. המגבלה שנקבעה היא עד 5.5% מההון העצמי.

בנוסף למגבלות על ההון הפנוי, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות על תיק הנוסטרו.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

כחלק מההון הפנוי				
מגבלת	31.12.11	30.9.12	31.12.11	30.9.12
הדירקטוריון				
-125%/+100%	85.3%	109.3%	659.0	952.4
-75%/+100%	13.8%	(11.9%)	106.6	(103.9)
-25%/+25%	0.9%	2.6%	7.3	22.3
	100.0%	100.0%	772.9	870.8
				סך הכל

רגישות ההון לשינויים בשער חליפין

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז מאזניים:

ליום 30 בספטמבר 2012

ליום 30 בספטמבר 2012				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
	מיליוני ש"ח			
דולר	0.6	1.2	(0.6)	(1.2)
אירו	0.5	0.9	(0.5)	(0.9)

ליום 31 בדצמבר 2011

ליום 31 בדצמבר 2011				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
	מיליוני ש"ח			
דולר	0.2	0.4	(0.2)	(0.4)
אירו	0.2	0.4	(0.2)	(0.4)

הערות:

- (1) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (2) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (3) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

דרישת ההון בגין סיכונים בסיס

במסגרת יישום הוראות באזל 2 מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכונים בסיס הנגזרים מסיכונים בסיס במטח בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין סיכונים בסיס במט"ח ביום 30 בספטמבר 2012 על פי הוראות באזל 2 הסתכם בכ- 1.8 מיליון ש"ח בהשוואה לכ- 0.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011. הבנק מבצע הקצאת הון משלימה בגין סיכונים בסיס במגזר המדדי (סיכונים אינפלציה) במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל 2. בתשעה חודשים של שנת 2012 עמד הבנק במגבלות חשיפת הבסיס שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ה. חשיפת הריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון לשחיקה בהון העצמי של הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממיגזרי הפעילות. הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.

ניהול חשיפת הריבית

ניהול חשיפת הסיכונים לריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, וצמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה העיקרית לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במיגזר השקלי הלא צמוד ובמיגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במיגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחומת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במיגזר הצמוד, במיגזר השקלי ובמיגזר המט"ח.

- מיגזר פעילות צמוד מדד: מגבלה בשיעור של 4% מההון העצמי.

- מיגזר פעילות שקל לא צמוד: מגבלה בשיעור של 5% מההון העצמי.

- מיגזר פעילות מטח וצמוד מטח: מגבלה בשיעור של 1% מההון העצמי.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בתחום החשיפה לסיכונים ריבית. המגבלה שנקבעה היא עד 10% מההון העצמי. בנוסף נקבעו לפעילות יחידת הנוסטרו מגבלות אפיקי השקעה ומגבלות חשיפה במונחים של VAR.

החשיפה בפועל ליום הדוח

החשיפה העיקרית לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במיגזר השקלי הלא צמוד והיא נובעת ממאפייני ההשקעה הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במיגזרים אלה.

- חשיפת הריבית במיגזר צמוד המדד מושפעת ממשך החיים הארוך של ההתחייבויות ביחס למשך חיי הנכסים, על רקע גיוס כתבי התחייבות נדחים ששימשו להגדלת בסיס ההון של הבנק.

- במיגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נמוכה יחסית למיגזרים אחרים, זאת, בין היתר, בשל הפעילות במכשירים פיננסיים שונים, ובעיקר בעסקאות החלפת ריבית אשר תורמות לצמצום החשיפה להשתנות הריבית במיגזר זה.

- השפעת פרעונות מוקדמים של הלוואות ושל פקדונות ללא זמן פירעון שולית.

סיכון הריבית בתיק הבנקאי

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במיגזר:

ליום 30 בספטמבר 2012

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית):

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי	
	דולר	אחר	צמוד מדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח				
נכסים פיננסיים*	15,786.9	261.5	514.4	1,875.6
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים***	1,764.1	297.9	819.1	408.4
התחייבויות פיננסיות*	15,071.5	369.1	841.3	2,400.5
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים	1,819.8	180.6	479.8	52.1
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	659.7	9.7	12.4	(168.6)

ב. השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית****
מטבע ישראלי מטבע חוץ** סך הכל

שינויים בשיעורי הריבית	לא צמוד	מדד	דולר	אחר	מקצות	השפעות		שינוי בשווי הוגן
						סך הכל	במיליוני ש"ח	
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	791.4	(161.3)	11.6	10.1	-	651.8	(7.9)	(1.20%)
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	804.6	(167.8)	12.3	9.7	-	658.8	(0.9)	(0.14%)
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד	822.9	(175.7)	12.6	9.4	-	669.2	9.5	1.44%

ליום 31 בדצמבר 2011

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית):

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי	
	דולר	אחר	צמוד מדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח				
נכסים פיננסיים*	15,168.9	234.4	517.8	2,276.0
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים***	1,567.4	276.5	847.0	201.2
התחייבויות פיננסיות*	14,464.4	341.7	898.6	2,396.0
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים	1,615.2	164.3	463.1	50.3
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	656.7	4.9	3.1	30.9

ב. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית****							
מטבע ישראלי		מטבע חוץ**		השפעות		סך הכל	
לא צמוד	צמוד	דולר	אחר	מקזזות	סך הכל	שינוי בשווי הוגן	שינויים בשיעורי הריבית
במיליוני ש"ח							
600.7	34.9	2.4	5.4	-	643.4	(13.3)	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
616.3	31.3	2.8	4.9	-	655.3	(1.4)	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
637.4	26.4	3.4	4.0	-	671.2	14.5	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד
						באחוזים	
						(2.03%)	
						(0.21%)	
						2.21%	

הערות:

- * לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, שהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן בכל שאר המטבעות ושאין דולר ארה"ב ואין מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במיגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מיגזרי ההצמדה.

ו. סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות.

התיאבון לסיכון

עיסקות באופציה שמבצע הבנק עבור לקוחותיו מכוסות בעיסקה נגדית כך שסך החשיפה של שתי העיסקות במונחי חשיפת שוק הוא אפס. הבנק אינו מבצע אופציות עבור עצמו.

ניהול החשיפה

הבנק עוקב אחר החשיפה. המעקב אחר אופציות מט"ח מתבצע על ידי היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הניהול והבקרה של החשיפה לסיכוני שוק מבוססים על זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר על ידי ועדות ופורומים ייעודיים, ובהם, בין היתר:

הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קובע אחת לשנה את מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים הכוללת, בין היתר, את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמיגזרים.

וועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים - וועדה ייעודית לניהול הסיכונים ובהם ניהול הסיכון הפיננסי. הוועדה מקיימת דיון ראשוני במרבית הנושאים הקשורים לתחום הניהול הפיננסי בבנק, בטרם מובאים נושאים שונים בתחום לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ופיקוח אחר התפתחויות בחשיפה לסיכונים הפיננסיים השונים, מקיימת דיון באופי והיקף המגבלות הפיננסיות הרצויות, ומנהלת מעקב ובקרה אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה שנקבעו וכן מעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, ומערך בקרת הסיכונים.

הוועדה עוקבת אחר מצב השווקים הפיננסיים וסביבתו העסקית של הבנק ומעריכה את ההשלכות האפשריות על רמת החשיפה וניהולה. הוועדה מתכנסת לפחות שש פעמים בשנה.

אחת לרבעון מתקיים בוועדת דירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ההנהלה וועדותיה

וועדה לניהול נכסים והתחייבויות (נ"ה) - וועדה בראשות מנכ"ל הבנק, דנה ועוקבת אחת לחודש, אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכונים שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה.

צוות בראשות מנהל החטיבה הפיננסית, דן מידי יום במצב החשיפות לסיכונים פיננסיים בבנק, ובדרכים לשיפור ושכלול אמצעי השליטה והבקרה בתחום זה.

גורמי פיקוח נוספים

היחידה לבקרת ניהול סיכונים שוק ונזילות - היחידה, כפופה ישירות למנהלת הסיכונים הראשית ואחראית על בקרת סיכונים השוק והנזילות בבנק. היחידה הפועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכונים") בוחנת את התאמת חשיפות הבנק למגבלות שנקבעו ומדווחת על חריגות ממגבלות אלו אם היו.

אחת לרבעון מוגש לדירקטוריון ולהנהלה דוח הבקר המפרט את מצב החשיפות והעמידה במגבלות.

הביקורת הפנימית - מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, בכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקרתן.

במסגרת הביקורת נבחנים יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

ניהול על בסיס קבוצתי של החשיפות לסיכונים השוק

המסגרות לחשיפה לסיכונים שוק המגדירות את התיאבון לסיכון מפורטות במדיניות ניהול הסיכונים הפיננסית של הבנק המושתתת על המדיניות הקבוצתית אשר הותאמה לבנק. המידע על מצב החשיפות בהתאם למסגרות שנקבעו נמסר לחברה האם לצורך בחינה בראייה הכוללת של חשיפת הקבוצה.

ח. דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

החשיפות לסיכונים השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.

הבנק מיישם מדיניות לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

בהתאם למתחייב אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכונים פיננסיים, וקבע מגבלות, בין היתר, על פער ויחס הנזילות במצב רגיל ובתרחיש קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.

במסגרת המגבלות, הותרה ירידה ביחס הכיסוי ובפערי הנזילות במגזר האחד מתחת למגבלות שנקבעו עד גבול מסויים ובלבד שבמגזר האחר קיים עודף כספי כנדרש, העולה על הגירעון וזאת על פי המגבלה שנקבעה.

הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל כמפורט להלן כחלק מעמידה בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחיש המדמה מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק הבינלאומי ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת תרחיש המדמה מצב לחץ וקיצון. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח מדי יום ולתקופות שונות.

המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות לפי תקופות פירעון.

העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צורכי הנזילות. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק הבינלאומי הנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוץ מאזניות בבנק הבינלאומי. בימים אלה מתוקף המודל בחברה האם. במסגרת התיקוף נבחנים המתודולוגיה שבבסיסו כמו גם נכונות הנתונים ושלמותם ברמת הקלט הפלט ומשוואות המודל.

עם הצטברות נתוני הבנק במערכות הבנק הבינלאומי, ישמשו הנתונים שיצטברו במודל הנזילות ובתרחישי הקיצון. בחודש אוגוסט 2012 קיבל הדירקטוריון החלטה לבחון בחינה היסטורית את התנהגות היתרות המאזניות בבנק.

המודל משמש כלי ניהול דינמי, בתדירות יומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בישיבה יומית של צוות ניהול פיננסי ומבוקרות על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת בקרת סיכוני שוק ונזילות.

מודל "קצר ארוך" במגזר המט"ח

פעילות המערכת הבנקאית בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות במיגזר המטח מאופיינת ביצירת שימושים ארוכי טווח הממומנים ממקורות קצרים. פעילות זו נובעת בעיקרה מחוסר זמינות של מקורות מט"ח ארוכי טווח ו/או מעלותם היקרה. פעילות כאמור חושפת את הבנק לסיכונים פיננסיים משני סוגים: נזילות ומרווח. לצורך ניהול והגבלת הסיכונים הפיננסיים, מנהל הבנק את הסיכונים האמורים באמצעות מודל, באמצעות מוערכים היקפי עודף השימושים לתקופות ארוכות בהתאם למבנה המקורות בבנק.

מערכת זה"ב (RTGS) ניהול נזילות תוך יומית במטבע ישראלי

הבנק משתמש במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה. המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

תרחישי קיצון

במסגרת מודל הנזילות הפנימי במטבע ישראלי ובמט"ח מבצע הבנק לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון, תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי. התרחיש משקף את מצב הנזילות במצבי קיצון על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו בבנק הבינלאומי על פני נתוני 24 החודשים האחרונים בכל אחד מהסעיפים המאזנים והחוץ מאזנים. בנוסף לתרחישי הקיצון המבוצעים על בסיס יומי במסגרת מודל הנזילות היומי כמפורט לעיל, עורך הבנק תרחישי קיצון המשלבים גם תרחישי לחץ בשוקי ההון והכספים בישראל, ובוחן את השפעתם גם על בסיס ההון ויחס ההון של הבנק. יצוין כי תרחישי הקיצון המבוצעים על ידי הבנק, המסתמכים על תרחישי הקיצון של הבנק הבינלאומי, חמורים יותר מכל תרחיש שהתנסה בו הבנק בעבר.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

פרטים על התייחסות הדירקטוריון והנהלה לפיקוח ולבקרה בנושא ניהול החשיפה לסיכון נזילות ראה בפרק "פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני שוק ונזילות" דלעיל.

ד. דיווח על חשיפה לסיכוני נזילות

דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות ולגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ניתן במסגרת דיון יומי ושבועי המתקיים בחטיבה הפיננסית וכן בדיון חודשי בראשות המנכ"ל. דיווח על חשיפות הנזילות מרכז ב"מסמך החשיפות" הרבעוני הנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בוועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים, ובמליאת הדירקטוריון. במדיניות החשיפה בתחום נקבעו נוהלי דיווח על חריגה.

ניהול הסיכונים התפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בבנק. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם ככל שניתן של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומיזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד ממערך ניהול הסיכונים כבסיס לפעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים, בהתאם למדיניות קבוצתית ובשיתוף עם מומחים חיצוניים.
- הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות האירגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים.
- הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מספר 350 בנושא "ניהול הסיכון התפעולי" במסגרת הקבוצה.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן, מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות המבוססת על מדיניות החברה האם, מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין, על ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.
- דירקטוריון הבנק מינה מנהל סיכונים תפעוליים האחראי לגיבוש ויישום, באמצעות יחידת יישומים, אינטגרציה וסיכונים תפעוליים, של המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית החטיבות השונות בבנק, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות בבנק.

ג. ניהול החשיפות

איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד הכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן ממופות הבקורות הקיימות. הבנק אימץ את מתודולוגיית החברה האם, מיפה את תהליכיו העסקיים הייחודיים וביצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים הייחודיים ביחידות הבנק השונות. הבנק סיים את ביצוע סקרי הסיכונים על התהליכים העסקיים הייחודיים לו ואימץ את סקרי הסיכונים של החברה האם בתהליכים דומים, תוך התאמתם לתהליכי הבנק.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכונים הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים נוספו בקורות חדשות במערכות התפעוליות, לרבות מיכוניות ואחרות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות בבנק.
- הבנק הגדיר אינדיקטורים למרבית התהליכים העסקיים ומטפל בהשלמת הגדרת אינדיקטורים ליתרה, לאיתור מוקדם של הסיכון התפעולי, (Key Risk Indicators - KRI), על ידי מנהלי התהליכים ובקר הסיכונים.

מנהלי תהליכים

לכל תהליך בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לקיום הבקורות, למזעור הסיכונים התפעוליים ולדיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

איסוף אירועי כשל

הבנק אוסף ומתעד אירועי הפסד ו/או כמעט הפסד בבסיס נתונים המשמש לאימות הערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, לשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.

הבנק מינה נאמני סיכונים תפעוליים בפריסה ארצית אשר אמונים על דיווח בדבר כשלים תפעוליים. איסוף הנתונים, המתודולוגיה וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את אופן תיעוד האירועים ובדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך. בהתאם לנוהל, מונה נאמני דווח בסניפים וביחידות ההנהלה והתקיימו הדרכות לנאמנים. אירועים מדווחים רבעוניים להנהלה, לדירקטוריון ולפורום לסיכונים תפעוליים בהתאם לספי דווח שנקבעו, ומשמשים להפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות.

שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה. הבנק נערך להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי לבין הוראת ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ד. המשכיות עסקית

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק ומנהל חטיבת המשאבים אחראי לריכוז הנושא בבנק ובאמצעות תחום או"ש מתבצעת בבנק הערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. נציג הבנק משתתף בפורום היערכות קבוצתי המנוהל על ידי חברת האם. הפורום מופקד על יישום המדיניות, נהלים קבוצתיים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום. הפורום מתכנס לפחות אחת לרבעון. במקביל קיים פורום פנימי של הבנק המופקד על יישום המדיניות, נהלים ייחודיים לבנק ומעקב אחר היערכות הבנק הפורום מתכנס לפחות אחת לחצי שנה.

מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. בחודש יולי 2012 אישר הדירקטוריון את מסמך המדיניות בנושא זה לשנת 2012. הבנק השלים מהלך לשיפור ההערכות להמשכיות עסקית במסגרתו בוצעו מיפוי מקיף של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, עדכון תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק ממשיך כל העת בסגירת פערים ושיפור מוכנותו על פי תכנית העבודה ותוך הסתייעות בגורמים מקצועיים חיצוניים בנושא.

כמו כן הבנק וחברת האם נערכים ליישום הוראת בנק ישראל מספר 355 בנושא המשכיות עסקית, בוצע סקר פערים בנושא ונקבעה תוכנית עבודה לסגירת הפערים. הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל בנושא המשכיות עסקית במסגרת היערכות קבוצתית.

ה. אבטחת מידע

דירקטוריון הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע הקבוצתי כמנהל אבטחת המידע של הבנק. ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע המבוססת על מדיניות החברה האם. חברת מת"ף מבצעת בבנק את כל הסקרים והמיפוי כמתחייב מהוראת ניהול בנקאי תקין 357 ומכל הוראת הסדרה אחרת לעניין אבטחת מידע, ומדווחת להנהלת הבנק ולדירקטוריון.

ו. סיכוני מעילות והונאות

דירקטוריון הבנק החליט כי מנהל הסיכונים התפעוליים, יהיה אחראי גם על נושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.

ז. כיסוי ביטוחי

הבנק מבטח בביטוח משותף לקבוצת הבנק הבינלאומי המחזיקה ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

- 1) כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול האחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי הפוליסה כמפורט:
 - פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוי העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
 - פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
 - פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס לתביעה בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
- 2) פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי משרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה, חבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר. הבנק מבטח בביטוח Run Off לכיסוי אחריות דירקטורים ונושאי משרה של הבנק ושל קופות הגמל שהיו בבעלותו, בתקופה שלפני שינוי הבעלות על הבנק ומכירת פעילות קופות הגמל, אוצרית (קרנות נאמנות) ואוצרות (ניהול תיקים).
- 3) פוליסת ביטוחים אלמנטאריים: עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את המדיניות הכוללת לניהול סיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- בחודש אוקטובר 2011 מינה דירקטוריון הבנק את מר אמנון בק מנכ"ל מת"ף למנהל טכנולוגיית המידע בבנק ואת

- מר דן טראוב, מנהל חטיבת המשאבים, כאחראי על השליטה, הבקרה וקבלת שירותי טכנולוגיית המידע בבנק. אחת לרבעון מתקיים בדירקטוריון ובוועדה לניהול סיכונים דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הביקורת הפנימית מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, ובכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקרית. במסגרת הביקורת נבחנים ישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

ההנהלה וועדותיה

אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

יחידת יישומים אינטגרציה וסיכונים תפעוליים משמשת כמוקד הידע המתודולוגי והזרוע הביצועית בתחום, באמצעות נאמני סיכונים תפעוליים בסניפים וביחידות המטה אשר תפקידם לטפל בסיכונים התפעוליים של יחידתם ולאסוף אירועי כשל וכמעט כשל.

בעת התרחשות אירוע בעל אפיונים תפעוליים והעומד בקריטריונים לדיווח כמפורט בנהלי הבנק, מועבר למנהל הסיכונים התפעוליים דיווח ביחס לאירוע. מנהל הסיכונים ממליץ לגורמים העסקיים לפי הצורך על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון שנוצר ונעזר לשם כך, על פי הצורך, בעובדי יחידת הסיכונים הקבוצתית, בעובדי הביקורת הפנימית, מנהלת הסיכונים הראשית ועובדי הבנק הרלוונטיים. אירועים מהותיים מדווחים באופן מיידי למנכ"ל הבנק לפי ספי הדיווח שנקבעו ע"י פורום סיכונים תפעוליים.

בנוסף מתקיימים הפורומים והיחידות הבאות :

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים ומשפטיים, בראשותו של מנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף אחר מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים כפי שעולה מסקרי הסיכונים השונים, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- מנהל יחידת יישומים ואינטגרציה משתתף בוועדה לאבטחת מידע בראשות מנכ"ל מת"ף.
- מנכ"ל הבנק ומנהל חטיבת המשאבים משתתפים בפורום סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי ומנכ"ל החברה האם.
- מנהל חטיבת המשאבים משתתף בפורום המשכיות עסקית בשעת חירום הקבוצתי.
- יחידת יישומים, אינטגרציה וסיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים, אחראית על הטמעת מתודולוגיות למדידה, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון.

ט. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הנדון אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון.

י. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים התפעוליים

הבנק מבסס את מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים ומתודולוגיית הניהול על מדיניות החברה האם.

ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

ב. מדיניות וניהול הסיכון המשפטי והרגולטורי

הבנק פועל על בסיס ובהתחשב במדיניות הקבוצתית לניהול הסיכון המשפטי ובהתאמה לצרכי הבנק. המדיניות מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה - במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. תיאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק נוקט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות, בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות, משמעתיות או צרכניות. במסגרת ניהול הסיכון, הבנק פועל לאיתור מראש של סיכונים משפטיים הכרוכים בתהליכים השונים על כל שלביהם. על פי מתכונת זו בוחנת הלשכה המשפטית של הבנק כל מוצר/שירות חדש או פעילות חדשה ואף עורכת את מכלול המסמכים המיוחדים, ככל שנדרש, הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר. כן נוקט הבנק באמצעי איתור ומיפוי שוטפים, לרבות באמצעות סקר סיכונים קבוצתי, במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים הקשורים לעבודת הלשכה לייעוץ המשפטי ובאמצעות תהליכי הפקת לקחים לשם מניעת הישנות הסיכון. הלשכה המשפטית של הבנק מקיימת מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בהוראות הדין, בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של יחידות הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, הלשכה המשפטית עורכת, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במערך המסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, אם לא שונו על ידי החברה האם, ובחנות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות. בנוסף נקבעים בבנק נהלים המבוססים על הנהלים המופצים ע"י החברה האם, למעט נהלים עצמאיים בנושאים הייחודיים בבנק ולפי הצורך ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים ורגולטוריים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת ניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון תפעולי, מועבר למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח ביחס לאירוע. מנהלת הסיכונים המשפטיים ממליצה לגורמים העסקיים לפי הצורך על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעורכי דין בלשכה המשפטית, בעובדי הביקורת הפנימית, מנהלת הסיכונים הראשית ועובדי הבנק הרלוונטיים, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים מדווחים באופן מיידי למנכ"ל הבנק.

ד. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים

המערך המשפטי של החברה האם פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול הסיכונים המשפטיים, ובאחריותו הגדרת מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים הקבוצתיים. חברות הבנות בקבוצה והבנק ביניהן, הונחו ליישם, בשינויים המחויבים, את מדיניות החברה האם בכל הנוגע לניהול הסיכונים המשפטיים כאמור, לקבל את ההכוונה המקצועית של ראש המערך המשפטי של החברה האם ולדווח לה, הן דיווח פרטני לפי הצורך והן דיווח תקופתי, על סיכונים משפטיים שאותרו על ידן. כמו כן הוקמה וועדה לניהול סיכונים משפטיים בקבוצה המתכנסת תקופתית ונידונים בה נושאים וחשיפות משפטיים מהותיים.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. סיכון ציות על פי הוראה זו נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. בנושא היערכות הבנק לאימוץ תכנית אכיפה פנימית, ראה בפרק "חוק יעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011" בפרק עיקרי שינויי חקיקה במערכת הבנקאית בדוחות הכספיים לשנת 2011. קצין הציות מונה בשלב זה כאחראי על ריכוז נושא האכיפה המנהלית.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תוכנית העבודה של מנהלת הסיכונים הראשית המשמשת כקצינת הציות של הבנק וכן את מדיניות ניהול סיכון הציות. עיקרי תוכנית הציות כוללים את תפקידי ותחומי האחריות של קצין הציות, את הכלים והאמצעים לשם בקרה ותמיכה שוטפת בנושא הציות ואת מנגנוני הדיווח לשם אכיפת הציות.

ג. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה מינה הבנק את מנהלת הסיכונים הראשית כממונה על ציות ואיסור הלבנת הון, אשר אחראית גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור.
- יחידת הציות אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, כמו גם על בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות על מנת לוודא כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. היחידה, בסיוע הלישכה המשפטית, עוקבת באופן שוטף אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- בהתאם לנוהל בנקאי תקין 308, על הבנק לערוך סקר תשתיות ומיפוי הוראות צרכניות מדי חמש שנים. הבנק נסמך על סקר התשתיות אשר נערך על ידי החברה האם.
- לצד מנהלת הסיכונים הראשית פועלים נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של היחידה.

ד. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווחת מנהלת הסיכונים הראשית להנהלת הבנק על פעילותה במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן.
- החשיפה לסיכוני ציות מרוכזת במסמך החשיפה הרבעוני הנדון אחת לרבעון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- אחת לשנה מציגה מנהלת הסיכונים הראשית לדירקטוריון הבנק את תוכנית העבודה השנתית לשנה הבאה, לאחר שזו נידונה בוועדה לניהול סיכונים.
- בנוסף, בתכנית הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון הוגדרו דיווחים בקורות אירוע.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.
- על המיגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.
- ב- 24 בינואר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411, הכוללת בין היתר, יישום סטנדרטים בינלאומיים חדשים בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, בהתבסס, בין היתר, על הנחיות ה- Financial Action Task Force (FATF). התיקונים להוראה שמים דגש על נושאי הגברת הפיקוח על שלוחות תאגידים מחוץ לישראל ועל חיזוק מעמדו של האחראי בארגון על מילוי החובות לפי חוק איסור הלבנת הון (התש"ס) 2000 והקשר עם הביקורת הפנימית. הבנק נערך ליישום ההוראה במסגרת הקבוצה.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק, אשר עקרונית נגזרים ממסמך המדיניות הקבוצתי, לאחר שזו נידונה בוועדה לניהול סיכונים.

ג. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה מינה הבנק את מנהלת הסיכונים הראשית כממונה על ציות ואיסור הלבנת הון אשר אחראית גם על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. יחידת איסור הלבנת הון אחראית על:
- טיפול בדיווחי הסניפים על פעילות בלתי רגילה בחשבונות המתנהלים בבנק והעברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון.
- פיקוח ובקרה על פעילות הסניפים באמצעות המערכות הממוכנות והדוחות אשר בשימוש המחלקה, במטרה לאתר פעילות בלתי רגילה בחשבונות המתנהלים בבנק.
- הטמעה ויישום של דרישות וחובות איסור הלבנת הון ומימון טרור בקרב העובדים, וכן רענון הידע בנושא, באופן שוטף, באמצעות למידה ארגונית בכל הרבדים.
- לשם יישום החוק והטמעה קפדנית של הוראותיו מינה הבנק בסניפים ובחטיבה העיסוקית נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים.
- הבנק עורך ימי עיון מפעם לפעם לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף, מקיים הבנק מבדק שנתי לבחינת הטמעת הוראות החוק בקרב העובדים. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות.
- הלשכה המשפטית מבצעת מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווחת מנהלת הסיכונים הראשית להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם. אחת לשנה מדווחת מנהלת הסיכונים הראשית לדירקטוריון הבנק. הדיווח כולל, בין היתר, סיכום פעילות היחידה, התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם וכן תכנית עבודה שנתית. בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון הוגדרו דיווחים בקורות אירוע.

החשיפה לסיכונים איסור הלבנת הון מרוכזת במסמך החשיפות הרבעוני הנדון אחת לרבעון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

סיכונים אחרים

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הסיכון ליציבות הבנק ולרווחיותו על רקע פרסומים שליליים, נכונים או שגויים המתייחסים לתאגיד הבנקאי, ושעלולים לגרום למצב של חוסר אמון באיתנותו, אמינותו, מהימנותו או ביושרו של התאגיד ואף יביאו לירידה בבסיס הלקוחות, או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות. ידיעות בתקשורת על ערוציה השונים ו/או שמועות בשוק משפיעות על התפיסה הציבורית את הבנק ומהוות פקטורים משמעותיים בקביעת רמת הסיכון בקטגוריה זו.

סיכון המוניטין מושפע באופן מהותי מהתממשות של סיכונים שונים כגון סיכון תפעולי, סיכונים שוק, סיכון אשראי, סיכון ציות, הלבנת הון ועוד, ואשר דבר פרסומם גורר במקרים רבים התממשות של סיכון מוניטין (לדוגמא: השבתת אתר הבנק, סכסוך עבודה, אירועי גניבה או מעילה, אירועי הלבנת הון, הפסד כספי על אירוע התממשות סיכונים אשראי או סיכונים שוק ועוד).

סיכון תחרות וסיכון אסטרטגי

סיכון התחרות נובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עיסוקו. במהלך פעילותו השוטפת מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידו, כגון: חברות ביטוח ובתי השקעות. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי, בין השאר של קבוצות מאורגנות של לווים, להקטנת גובה העמלות והמרווחים.

סיכון האסטרטגיה הינו הסיכון הנגרר מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון נובע גם, בין היתר, מכניסה לתחומים חדשים, הרחבת שירותים קיימים, רכישות ומיזוגים והגדלת השקעה בתשתיות לשם מימוש האסטרטגיה העסקית. סיכון זה הינו פונקציה של ההתאמה בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, התוכניות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.

מצב המשק בישראל משפיע ישירות על התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הביטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות להון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, הוצאה משמעותית של ההשקעות הזרות שהושקעו במשק בשנים האחרונות, האטה כלכלית מהותית וירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן מהותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שוטפים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

טבלת גורמי סיכון

לא חל שינוי בסיווג חומרת גורמי הסיכון ביחס לטבלה שפורסמה בדוח לשנת 2011.

באזל 2

א. רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל 2") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, מחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד.

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם הבנק וסביבתו העסקית, תהליך ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור.

ב. הוראות בנק ישראל

בשנת 2010 ו- 2011 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל 2 השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון ופרסם הנחיות שונות הקשורות ליישומן.

במהלך שנת 2012 ועד לפירסום הדוח פורסמו בעניין זה ההוראות כדלקמן:

- פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא "ניהול סיכון תפעולי".

- פורסמו טיוטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין בנושאים הבאים:

- הוראה 301 בנושא "דירקטוריון".

- הוראה חדשה בנושא "עקרונות לניהול סיכון אשראי".

- הוראה 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות".

- הוראה 315 בנושא "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

- הוראה 319 בנושא "בקרת אשראי".

- הוראה חדשה בנושא "ניהול סיכונים".

- הוראה 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק וריבית".

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של הון הבנק וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עיקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי (שקיפות) מידע שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם.

במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ- 2% ל- 7% עד לסוף שנת 2018 ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ- 4% ל- 8.5% עד לסוף שנת 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ- 7.5% כבר בשנת 2010.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, פירסם הפיקוח על הבנקים ביום 28 במרס 2012 הנחיה בנושא "מסגרת באזל 3- יחסי הון ליבה מינימליים" הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון ליבה בשיעור של 9% (במקום 7.5% הקיים היום) עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון הליבה המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון הליבה שיידרש מהבנק הוא 9%. הבנק לומד את ההוראה ואת ההשלכות הצפויות בכל הקשור לגיבוש תוכנית הון מעודכנת במטרה להבטיח את יישום ההוראה ועמידה בדרישות יחס הון הליבה החדש. לאור אי בהירות ההוראות בשלב זה, לא ניתן לאמוד את השפעת יישומן על הבנק.

יעד הון הליבה הנדרש הינו בהתאם להוראות באזל 3, לרבות הגדרות של הון ליבה והתאמות פיקוחיות (הניכויים מההון) שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים, צפויות להיות שונות משמעותית מההגדרות שנכללו במסגרת הוראות באזל 2. יחס הון הליבה של הבנק לנכסי סיכון המחושבים בהתאם להוראות הקיימות ליום 30 בספטמבר 2012 הוא 8.99%.

ג. הערכות הבנק

הנדבך הראשון - לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל 2 החל מיום 31 בדצמבר 2009. סיכוני אשראי - הבנק מיישם בשלב זה את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל. סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA). סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו נבחן הצורך בחישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר.

הנדבך השני - על-פי הנחיית המפקח על הבנקים פטורות החברות הבנות הבנקאיות של הבנק הבינלאומי והבנק בכללן, מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP), אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת נאותות ההון. תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות וזאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון.

בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים העלולים להתרחש ולהשפיע על הבנק (Stress Tests and Stress Scenarios). תרחישי הקיצון מהווים כלי חשוב בהערכת הנאותות ההונית אליה נדרש הבנק.

כחלק מהיערכות הבנק ליישום הוראות הנדבך השני ביצע הבנק את הפעולות והמהלכים כמפורט:
- במסגרת בניית מפת הפערים של הבנק, הבנק השלים את ביצועם של סקרי פערים ביחס ל- 14 עקרונות ה BIS כפי שנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- מתודולוגית סגירת הפערים שגובשה הינה מתודולוגיה קבוצתית, ככל הניתן, כך שביחס לכל פער שיהיה משותף לחברה האם ולבנק, הפתרון לסגירת הפער יגובש ויותווה ברמת הקבוצה ויועבר ליישום בבנק בהתאמות ובשינויים המתבקשים.
- הבנק ביצע התאמות במדיניות ניהול הסיכונים בתחומים שונים ובנהלים על בסיס הפערים שזוהו בסקרים.
- הנהלת הבנק אישרה תכנית עבודה תלת שנתית מונחית שיקולי הון, לסגירת הפערים שזוהו בסקרי הפערים.

במקביל, נדרש הפיקוח על הבנקים לבצע תהליך סקירה והערכה של ה- ICAAP של התאגידים הבנקאיים במסגרת תהליך ה- Supervisory Review and Evaluation Process (SREP), על מנת לקבוע אם ההון ויעדי ההון הולמים. במסגרת סקירה זו עשוי הפיקוח לדרוש מן הבנק תוספת הון או צעדי תיקון לרבות בדרך של חיזוק הממשל התאגידי ניהול הסיכונים והבקורות הפנימיות.

במהלך חודש פברואר 2012 אישרו ההנהלה והדירקטוריון של הבנק את המסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (מסמך ה-ICAAP) על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2011. תשתית תהליך נאותות ההון שאושרה בחברה האם שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו בהתאם לפרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים שבוצעו בבנק להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק מצביעות כי לבנק הון מספק כדי לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגילים והן תחת תרחישי קיצון. מהלך לבדיקת הנאותות ההונית על בסיס נתוני ה- 30 ביוני 2012 החל וצפוי להסתיים עד סוף השנה.

דירקטוריון הבנק החליט כי עד להשלמת תהליך בדיקת הנאותות על ידי הפיקוח על הבנקים לא יפחת יחס ההון הכולל של הבנק מ-13%.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון.

מס' טבלה	גילוי כמותי	עמוד
1	טבלה 2 דוח על השינויים בהון	105
2	טבלה 3 א. הלימות ההון –הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי	27
3	ב. ביאור 4 לדוחות הכספיים- הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים טבלה 4 א', סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת ב' לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	137 34
	טבלה 4ג' תוספת ד' לסקירת הנהלה- חשיפה למדינות זרות	95
	טבלה 4 ד' התפלגות החשיפה לפי צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי	34-35
	טבלה 4 ה' פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	38
	טבלה 4 ו' התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף או צד נגדי תוספת ג- סיכון אשראי כולל לפי ענפי משק	40,92-94
	טבלה 4 ז' חשיפה למדינות זרות, סיכון אשראי בעיית- תוספת ד' לסקירת הנהלה	95
	טבלה 4 ח' תנועה ביתרה להפסדי אשראי: באור 3 לדוחות הכספיים – הפרשה להפסדי אשראי	134
4	טבלה 5 סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית לפני ואחרי הפחתות סיכון	36-37
5	טבלה 7 הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית	39
6	טבלה 8 גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	44
7	טבלה 10 סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית	45
8	טבלה 13 - גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי : באור 2 לתמצית הדוחות הכספיים	127-130
9.	טבלה 14 סיכון רבית בתיק הבנקאי	49-50

שירותי תפעול

שירותי המחשב הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות חברת מת"ף-חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. חלק מהשירותים הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי. מת"ף נותנת שירותי מחשב (פיתוח, תחזוקה, ציוד, קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלוק דואר ועוד). שירותי המחשב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבנק הבינלאומי. מת"ף מספקת במסגרת ההתקשרות את שירותי המחשב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות כולל את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכוני גרסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודוחות לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחדוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרוייקטים עתידיים.

הסכמים מהותיים

בחודש דצמבר 2008 זכה הבנק במכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון שקיים משרד הביטחון. במכרז נקבעו, בין היתר, התנאים למתן אשראי לעובדי מערכת הביטחון, אוכלוסייה הכוללת את אנשי הקבע וגמלאי צה"ל, אזרחים עובדי צה"ל, עובדי משרד הביטחון וגמלאיו, יחידות הסמך של משרד הביטחון וגמלאיהן ואת הזכאים לקיצבאות שיקום.

ללא התמחרות אך כחלק מתנאי המכרז, נכללו גם הזכויות להפעלת סניפי בנק במחנות צה"ל ודמי השכירות שישולמו בגין השימוש במתקנים אלו. תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל-7 שנים החל מחודש יוני 2009. במכרז נקבע, בין היתר, כי הבנק יעמיד הלוואות לאוכלוסייה שצוינה לעיל בהתאם להפניות שיפנה משרד הביטחון ובתנאי ריבית שיקבעו על ידו. על פי תנאי המכרז, משרד הביטחון ישלם לבנק או יקבל ממנו את ההפרש בין הריבית שישלם הלקוח ובין הריבית שהציע הבנק במכרז לגבי כל סוג של הלוואות. מרווח הבנק בגין הלוואות שניתנו במסגרת המכרז נמוך מהמרווח בגין הלוואות רגילות. הזכייה במכרז מאפשרת לבנק הזדמנויות עסקיות נוספות להרחבת פעילותו בקרב אוכלוסיית המכרז והגדלת חלקו באוכלוסיות נוספות.

הסכם חבר

הבנק רואה באוכלוסיית מערכת הביטחון את ליבת העסקים בבנקאות האישית. בשנת 2007 נחתם הסכם עם חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ, ההסכם מסדיר את התנאים לניהול חשבונותיהם של עמיתי האירגון בבנק. בחודש אוגוסט 2011 הוארכו תנאי ההסכם בשינויים מסוימים.

עניינים אחרים

בדבר תביעות משפטיות ראה באור 6.ב.2) לתמצית הדוחות הכספיים. ביום 16 באוגוסט 2012 נרשמה ברשם החברות הודעה על פירוק מרצון וחסול של חברת אוצרות ניהול תיקי השקעות בע"מ. חברה להשקעות של בנק אוצר החייל בע"מ, חברה בת שאינה פעילה פעילות מסחרית וההשקעה בה אינה מהותית, נמצאת בהליך של פירוק מרצון. במהלך הרבעון השני של 2012 נתקבל סך של כ-0.9 מיליון ש"ח כדיבידנד מהחברה להשקעות של בנק אוצר החייל בע"מ וברבעון השלישי של 2012 סכום של כ-18.7 מיליון ש"ח כדיבידנד וכהחזר ההשקעה בהון חברת אוצרות ניהול תיקי השקעות בע"מ.

המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות

ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ההמלצות עוסקות בשלושה רבדים של התערבות רגולטורית: צעדים שמטרתם להגדיל את מספר השחקנים המתחרים בענף, צעדים שמטרתם להסיר חסמי מעבר לקוחות בין מתחרים וצעדים בתחום הפיקוח על מחירים ומבנה העמלות, בעיקר בהתייחס לפעילות בשוק ההון ובמגזר עסקים קטנים. כצעד משלים לדוח זה, פרסם המפקח על הבנקים ביום 21 באוגוסט 2012 טיוטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) התשס"ח-2008, אשר מביאה לידי ביטוי את עיקרי המלצות הדוח בתחום העמלות. הנהלת הבנק בוחנת את השלכות הדוח והטייטה כאמור. על פי הערכות ראשוניות, יישום הדוח עלול להביא לאובדן הכנסות משמעותי למערכת הבנקאית והבנק בכללה. מנגד, בחלק מן ההמלצות טמונה הזדמנות לפיתוח עסקים עבור הבנק.

עיקרי שינויי חקיקה והוראות במערכת הבנקאית
להלן עיקרי שינויי חקיקה והוראות בעניינים הקשורים במערכת הבנקאית, החל מינואר 2012.

בנקאות

א. הוראת נוהל בנקאי תקין 350 – בעניין סיכון תפעולי

ביום 14 בפברואר 2012 פורסמה הוראת נוהל בנקאי בעניין ניהול הסיכון התפעולי. הנוהל קובע את העקרונות לניהול נאות ואפקטיבי של הסיכון התפעולי. הנוהל מפרט את המרכיבים השונים בניהול הסיכון התפעולי לרבות הממשל התאגידי והתרבות ארגונית, הטמעת תפיסת שלושת קווי ההגנה, הפונקציה הייעודית לניהול הסיכון התפעולי, תפקידה, תחומי אחריותה, תהליכי בקרה וכדו'. ההוראה תכנס לתוקפה ביום 1 בינואר 2013.

ב. חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב – 2012

פורסם ביום 19 במרץ 2012. במסגרת תיקון זה נקבעו, בין היתר, כללים והסדרים בעניין מינוי והפסקת כהונה של דירקטורים בתאגידים בנקאיים שהינם חברות ציבוריות ובעניין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה; הסדרה נרחבת של הועדה למינוי דירקטורים בתאגיד בנקאי (בעיקר בעניין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה); וכן הרחבת ההסדרה של סמכויות המפקח בעת בחינת מועמד לכהן כנושא משרה בתאגיד בנקאי, לרבות הוראה כי החלטת המפקח בעניין תהיה מנומקת בכתב. בנוסף, נקבע כי בין בעלי התפקידים שיהיו כפופים להליך בחינה של המפקח יכלול היועץ המשפטי ועד שבעה בעלי תפקידים נוספים שיהיה ראשי המפקח להורות גם בתאגידים בנקאיים עם גרעין שליטה (בעבר הסמכות היתה עד ארבעה). כמו כן, נקבע כי המפקח מוסמך, בתנאים שנקבעו, לאשר חריגה מהדרישה לנסיון קודם בעת מינוי מבקר פנימי וכן הובהר כי הממונה על המבקר הפנימי הוא הדירקטוריון ולא רק יו"ר הדירקטוריון. יצוין כי בתיקון לא נכללה, בסופו של דבר, דרישה להליך בחינה מחדש על ידי המפקח לפחות מידי שלוש שנים לגבי המשך כהונה של דירקטורים. בהתאם לכך נמסר כי בכוונת בנק ישראל לערוך את ההתאמות הדרושות גם בנוהל. הבנק נערך להתאמות הדרושות בהתאם לתיקון.

ג. הוראת המפקח על הבנקים בעניין סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה חדשה בנושא סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים (להלן: "ההוראה"). ההוראה מגדירה סיכון סביבתי כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, וקובעת שהחשיפה לסיכונים אלו קיימת במספר היבטים של פעילות התאגידים הבנקאים והיא נכללת במסגרת הסיכונים האחרים (סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). ההוראה דורשת מהתאגיד הבנקאי להכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הנם חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בתאגיד הבנקאי, ולפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים בקבוצה הבנקאית, לרבות נהלים לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד. בהתאם להוראה, אישר הדירקטוריון של הבנק קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים.

ד. הוראת המפקח על הבנקים בעניין דו"ח על אחריות תאגידית

ביום 3 באוקטובר 2011 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דו"ח על אחריות תאגידית. בהתאם להוראה, ידרשו התאגידים הבנקאיים לפרסם לציבור דו"ח לתקופה של עד שנתיים על אחריות תאגידית, כמפורט בהוראה. הדו"ח יפורסם לגבי התקופה המתחילה ביום 1.1.2012. הבנק נערך ליישום ההוראה בשיתוף עם חברת האם.

שוק ההון

א. ייעוץ פנסיוני

בחודש ינואר 2012 פורסם נוסח חדש של טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התש"ע-2010 ושל חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן "הממונה") בנושא התאמת מסלול ההשקעה למאפייני העמית החוסך (המודל הידוע בכינויו "המודל הצ'יליאני"). על פי הטיטות האמורות על כל גוף מוסדי לקבוע מודל לסיווג העמיתים בקופות הגמל שבניהולו בהתאם למאפיינים רלוונטיים שיקבע, בהתחשב לפחות בגילו של העמית, ולשייך, בהתאם לאותו מודל, את העמיתים למסלולי השקעה אשר יהוו מסלולי ברירת מחדל. כל עמית חדש שיצטרף לקופת הגמל, החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך, יצורף על ידי הגוף המוסדי, אלא אם בקש אחרת, למסלול ברירת המחדל המתאים לו בהתאם למודל סיווג העמיתים. עמיתים קיימים בקופת הגמל יועברו על ידי הגוף המוסדי, אלא אם יבקשו אחרת, למסלולי ברירת המחדל המתאימים להם, באופן הדרגתי, כאשר העמיתים הראשונים שיועברו, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2013, הינם מקבלי הקצבאות, והעמיתים האחרונים שיועברו, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2016, הינם אלה שטרם מלאו להם 60 שנים. על גוף מוסדי שקבע מודל לסיווג עמיתים שאינו מבוסס על גילם של העמיתים בלבד, להמשיך ולבחון, אחת לשנתיים, כי מסלול ברירת המחדל בו חוסך העמית אכן מתאים למאפייניו. ביום 18.4.2012 הודיע משרד האוצר על כוונתו לדחות את תחילת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב-2012, ליום 1 בינואר 2014, בכפוף לאישור הכנסת.

בחודש יוני 2012 פרסם הממונה חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, המתיר לגוף מוסדי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המרבי, ובלבד שההצעה תהיה תקפה במהלך שנתיים או יותר מהיום שבו החלו להיגבות דמי הניהול בשיעור המוצע. בנוסף, החוזר קובע מספר מקרים בהם ניתן להעלות את דמי הניהול לפני השלמת התקופה האמורה, בתנאי שהוסכם על כך עם העמית מראש ובכתב, וביניהם הוספת גורם הפצה המקבל עמלה מהגוף המוסדי (לרבות יועץ פנסיוני), ובלבד ששיעור העלאת דמי הניהול במהלך התקופה האמורה לא יעלה על שיעור עמלת ההפצה שהתווספה. תחילתו של החוזר נקבעה ליום 1.1.2013.

ב. התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש מאי 2012, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, טיוטא שניה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון התקנות), התשע"ב – 2012, אשר, בין היתר קובעות שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיטא שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו – 40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה צבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו – 40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטא שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב – 2012, אשר קובעת, בין היתר, כי לא ישולמו דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) ליותר מבעל רישיון אחד בשל אותה תקופה, אלא לפי הסכם בכתב שבו הוסכם על חלוקת דמי עמילות בין שני סוכני ביטוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני) לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתאים ולתקופה המפורטים בטיטא.

ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 5) התשע"ב-2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לעניין בחירת בעל רישיון על ידי עובדים; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בעניין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים. צוין כי בהצעת החוק אין, בסופו של דבר, התייחסות להצעה, שהופיע בתזכיר החוק שפורסם בחודש מרס 2011 במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, להעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לעניין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים.

ג. קופות גמל

בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופות גמל אחת), התשע"ב-2012, שפורסמו ביום 30.8.12 ותחילתן ביום 1 בינואר 2012 – נקבע כי אם ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית האמור לעיל (יום 15 ביולי 2009) חברה מנהלת ניהול יותר מקופות גמל אחת מכל סוג מסוגי קופות הגמל המפורטים בתקנות – באמצעות יותר ממתפעל אחד, או שכתוצאה מהעברה או מיזוג שלה עם חברה מנהלת אחרת בנסיבות המפורטות בתקנות, היא ניהול יותר מקופות גמל אחת מכל סוג כאמור באמצעות יותר ממתפעל אחד, ושערב תחילתן של התקנות ניהול יותר מקופות גמל אחת מכל סוג כאמור באמצעות יותר ממתפעל אחד – (א) היא תהיה רשאית להמשיך ולנהל, באמצעות כל אחד מהמתפעלים כאמור, קופות גמל אחת מכל סוג כאמור עד ליום 1 בינואר 2014; (ב) אם לאחר תחילת התקנות העבירה תפעול של קופות גמל כאמור בס"ק (א) בין גופים שכל אחד מהם כאמור בס"ק (א) מתפעל קופות גמל אחת מהסוג המועבר – להמשיך ולנהל את קופות הגמל הנוספות שתפעולה הועבר באמצעות המתפעל הנעבר, עד לתום שנה מההעברה או עד ליום 1 בינואר 2014 לפי המוקדם.

ד. חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2011

ביום 27 בינואר 2011 פורסם ברשומות חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2011. בהתאם לדברי ההסבר לחוק, מטרת החוק הינה לייעל את האכיפה של הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 ("חוק ני"ע"), חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה – 1995 ("חוק הייעוץ") וחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד – 1994, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע ההפרה לבין הטלת העונש ולהתאים את הענישה לחומרת ההפרה.

הבנק נערך להטמעת עיקרי החוק, ובכלל זה לאימוץ תוכנית אכיפה פנימית באחריות ממונה על אכיפה שייקבע. במסגרת זו מבצע הבנק, בשיתוף עם החברה האם, ובסיוע יועצים חיצוניים, מיפוי של הוראות דיני ניירות ערך הרלוונטיות לפעילות הבנק לשם סקירת נהלי ותהליכי הבנק לרבות הבקורות הקיימות, לצורך איתור חשיפות ופערים, והסדרתם במסגרת נהלי ותהליכי הבנק לצד תוכנית אכיפה פנימית מתמשכת.

ה. ייעוץ השקעות

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012.

הצעת החוק באה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו.

העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי.

בנוסף, מוצע לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי ועדת אכיפה מנהלית בגין הפרות שעניינן ייעוץ או שיווק השקעות כללי גם על ידי מי שאינו בעל רישיון לפי החוק וכן לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי רשות ניירות ערך גם על יחיד שאינו בעל רישיון.

התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

ו. תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דוחות), התשע"ב – 2012

ביום 14 ביוני 2012, פורסמו תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דוחות), התשע"ב-2012.

התקנות קובעות חובות דיווח שונות על בעלי רישיון, וביניהן חובת מתן דוח רבעוני על ידי מנהלי תיקים ללקוחותיהם, חובת הגשת דוחות מיידיים, דוחות רבעוניים ודוחות שנתיים וכן דוח חודשי של תאגיד בנקאי, לרשות ניירות ערך. חובת הדיווח המיידי לרשות ניירות ערך חלה הן על בעל הרישיון והן על התאגיד המורשה או התאגיד הבנקאי שבו הוא עובד או משמש כבעל שליטה או נושא משרה. בין הנושאים לגביהם חלה חובת דיווח מיידי גם חובת דיווח על חשד סביר למעילה (היינו עבירת גניבה, מרמה, סחיטה, עושה או הונאה, כמפורט בחוק העונשין) של בעל רישיון בתאגיד בנקאי בכספי התאגיד או בכספי לקוחות התאגיד. יצוין כי חובת הדיווח לרשות ניירות ערך חלה על אותן עבירות המחייבות דיווח של הבנק למפקח

על הבנקים, אולם ללא קביעת סכום מינימום לדיווח. לענין חובת הדיווח החודשי של התאגידים הבנקאיים, חובה זו תחול על כל העסקאות שבוצעו בניירות ערך ובנכסים פיננסיים באמצעות יועצי השקעות, בחשבונות לקוחות מיועצים. תקנות אלו ייכנסו לתוקף 6 חודשים ממועד פרסומן ברשומות. הבנק נערך ליישום התקנות.

ז. הצעת חוק השקעות משותפת בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב – 2012
ביום 9 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012. מטרת התיקון להסדיר את פעילות תעודות הסל במסגרת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וכמו כן להסדיר במסגרת חוק זה מכשיר פיננסי חדש – "קרן סל". קרן סל תהיה קרן נאמנות סגורה, מחקה, היינו שיעודה השגת תוצאות הדומות ככל האפשר לשיעור השינוי בנכס המעקב שלה. במסגרת התיקון לחוק, מוצע להחיל חלק נכבד מהוראות החוק החלות כיום רק על קרנות נאמנות גם על תעודות סל וקרנות סל.

ח. שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי
ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הוועדה בחנה את תחום שירותי הקסטודי בישראל ובשווקים מפותחים אחרים, וקבעה בדוח כי נדרשת מסגרת רגולטורית מקיפה להסדרת שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל. הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית כאמור, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי.

ביום 2 בספטמבר 2012 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה עדכנית של חוזר לפיה, בין היתר, תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי כוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום ההמלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". על פי טיוטת חוזר המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 באוקטובר 2013, כאשר יישום מוקדם מומלץ, אך נקבע כי דרישות מסוימות הכלולות בהמלצות הוועדה ביחס לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (כקסטודיאן) וכן כל הדרישות החלות בנוגע לאספקת שירותי משמורת כמתווך, יחולו רק החל מיום 1/7/2014. בשלב זה, הבנק לומד את המלצות הוועדה ואת טיוטת חוזר המפקח. על מנת לבחון את השלכותיהן על השירותים המוענקים על ידו בתחום זה ללקוחותיו.

FATCA – FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT.ט

בהתאם להוראות ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם ע"י אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

בתחילת אוגוסט 2012 הוקם ע"י משרד האוצר צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה ובשיתוף בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים. הצוות הוקם במטרה להגיע להסכם בילטרלי בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם כאמור עשוי להפוך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

הבנק באמצעות חברת האם עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם בשיתוף עם חברת האם.

איסור הלבנת הון

א. איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן

ביום 8 באפריל 2008 התקבל חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008. החוק קובע איסור להשקיע, לרבות בדרך של החזקת ניירות ערך או בדרך של מתן הלוואות מסוימות, בתאגיד המקיים קשר עסקי מהותי עם איראן כהגדרתו בחוק.

ביום 16 באפריל 2012 פורסמו תקנות איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם אירן (רשימת תאגידים וסדרי עבודת וועדת היישום), התשע"ב-2012 אשר נועדו להסדיר את הפעלת החוק. רשימת התאגידים כאמור בהם נאסר להשקיע טרם פורסמה וכך, בפועל, טרם נכנס החוק ליישום. ביום 28 במרץ 2012 פרסם משרד ראש הממשלה תזכיר חוק שבעיקרו מבקש להשלים ולהרחיב את ההסדרים הקיימים כיום בחקיקה בישראל, בין היתר, ביחס להשקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן וכן ביחס למסחר עם האויב. בהתאם מוצע בתזכיר, בין היתר, לבטל את חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008 וכן לתקן את חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ואת פקודת המסחר עם האויב, 1939.

תזכיר זה מציע להגדיר שתי עבירות - האחת פעילות כלכלית עם גורם מוכרז העוסק בהפצה והשנייה איסור השקעה בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן. כמו כן מציע התזכיר להחיל האיסורים האמורים על פרטים ותאגידים כאחד.

ב. איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 14 למאי 2012 פורסם חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 10), התשע"ב-2012. בהתאם לתיקון, בין היתר, הוטלו חובות דיווח על סוחרים באבנים יקרות, הורחבה ההגדרה של נותן שירותי מטבע, הוטלה על נותני שירותים פיננסיים החובה לדווח על פעולות ברכוש שטרם הושלם ביצוען וכן חובת הדרכה של עובדיהם והוענקה סמכות לנגיד בנק ישראל לקבוע תנאי כשירות למינוי אחראי על איסור הלבנת הון בתאגידים הבנקאיים.

ביום 14 באוקטובר 2012 אושרה ע"י ועדת השרים לענייני חקיקה טיוטת חוק העמקת גביית המיסים והגברת האכיפה (תיקוני חקיקה), התשע"ג-2012, אשר מוסיפה את סעיף 220 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 לרשימת עבירות המקור שבתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 וכן מוצע לאפשר, בתנאים מסוימים, העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לרשות המיסים.

ג. הצעת חוק איסור הלבנת הון (הוצאת כספים מישראל בעבור מסתנן – עבירת מקור) (הוראת שעה), התשע"ב-2012 והצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (איסור הוצאה מישראל של כספי מסתנן – הוראת שעה), התשע"ב-2012.

ביום 23 ביולי 2012 התפרסמה הצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (איסור הוצאה מישראל של כספי מסתנן – הוראת שעה), התשע"ב-2012, שמטרתה לסייע בהתמודדות עם תופעת הסתננות לישראל, באמצעות קביעת איסור פלילי על העברת כספים של מסתנן מחוץ לישראל. הצעת החוק קובעת כעבירה הוצאת כספים מחוץ לישראל, על ידי המסתנן עצמו או באמצעות אחר ("הצעת חוק מניעת הסתננות").

בהמשך להצעת חוק מניעת הסתננות, פורסמה ביום 6 באוגוסט 2012 הצעת חוק איסור הלבנת הון (הוצאת כספים מישראל בעבור מסתנן – עבירת מקור) (הוראת שעה), התשע"ב-2012, הקובעת כי העבירה, שנקבעה בהצעת חוק מניעת הסתננות, מהווה עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

ד. חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב – 2012

ב-5 באוגוסט 2012 פורסם חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב – 2012. מטרת החוק להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק.

הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז. הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד כלהלן:
- מוסד פיננסי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה לרבות מהשקעה בדרך של הלוואה שסכומה עולה על 5% מהון התאגיד.
- אדם פרטי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה בסכום העולה על 100,000 ש"ח מצטבר כל 6 חודשים.
בנוסף ההכרזות האמורות מטילות סנקציות כלכליות על גורמים הקשורים לאותו גורם מוכרז (מי ששולט בגורם ששמו התפרסם, מי שנשלט על ידו ומי שבעל עניין בו).

עבירות על החוק – דהיינו ביצוע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינם מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.
חוק זה מבטל את חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח – 2008.
הבנק בוחן את משמעויות החוק החדש וייערך ליישומן.

הנחיית הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע (רמו"ט) בעניין תחולת הוראות חוק הגנת הפרטיות על הליכי מיון לקבלה לעבודה ופעילות מכוני מיון

ההנחיה פורסמה ביום 28 בפברואר 2012.
ההנחיה כוללת, בין היתר, הוראות בדבר אופן ומועד קבלת הסכמה מדעת של המועמד בקשר עם שמירת תוצאות המבחנים והשימוש בהם, זכות העיון של המועמדים בתוצאות המבחנים ודרכי יישומה, אופן שמירת המידע וחובת ביעור המידע במקרה שהמועמד לא התקבל לעבודה. לגבי עובדים שהתקבלו יש לקבוע עקרונות השימוש במידע לפי הכללים הרגילים החלים על איסוף מידע על עובדים והשימוש בו.

להנחיה השלכות ביחס לבנק, הן במישור ההסכמי מול מכוני המיון והן ובמיוחד בכל הקשור בהתנהלות מול עובדים הפוטנציאליים, אשר התקבלו או לא התקבלו לעבודה, בין היתר, בהסתמך על ממצאי הבחינות.

חוק החברות (תיקון מס' 19) הבראת חברות, התשע"ב – 2012

ביום 17 ביולי 2012 פורסם חוק החברות (תיקון מס' 19) התשע"ב-2012.
מטרת התיקון להסדיר באופן מפורט את תחום הבראת החברות, המבוסס כיום בעיקר על סעיף 350 לחוק החברות ועל תקנות שהותקנו מכוחו.

התיקון כולל, בין היתר, הקלה לחברות לקבל צו הקפאת הליכים לתקופה ארוכה מהאפשרי היום, אפשרות למנות נושא משרה בחברה כבעל תפקיד ליישום הליכי הבראה, צמצום ההגנות הקיימות לבעלי שעבודים כנגד "הגנה הולמת", שאינה ברורה די הצורך, לשמירת זכויות נושים מובטחים, מתן אפשרות לחברה בהבראה לגייס מימון ואשראי חדש תוך שימוש בנכסים משועבדים הן ע"י מכירת הנכס והן ע"י שעבוד הנכס בדרגה גבוהה יותר ואף זאת כנגד "הגנה הולמת" שטיבה אינו ברור ועוד.

תחילתו של התיקון לחוק שישה חודשים מיום פרסומו, עם זאת בסמכותו של בהמ"ש להורות לאחר ששוכנע כי הדבר מוצדק והוגן כי הוראות החוק כולן או חלקן יחולו גם על הליך תלוי ועומד שהוגש לבית המשפט לפני יום התחילה.

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 20) (תנאי כהונה והעסקה בחברות ציבוריות ובחברות אגרות חוב), התשע"ב 2012

ביום 21 במרץ 2012 פורסמה הצעת חוק החברות (תיקון מס' 20) (תנאי כהונה והעסקה בחברות ציבוריות ובחברות אגרות חוב), התשע"ב-2012, הרלוונטית לבנק ולחברת הבת הבינלאומי הנפקות. הצעת החוק קובעת הסדרים לקביעת תגמול נושאי משרה בחברות ציבוריות ובחברות פרטיות שהפיקו אג"ח לציבור וביניהם חובת קביעת מדיניות תגמול שתאושר אחת ל – 3 שנים על ידי האסיפה הכללית ברוב בעלי המניות שאינם בעלי עניין אישי אשר השתתפו בהצבעה או שקולות המתנגדים מבינים לא עלה על 2% מכלל זכויות ההצבעה בחברה, ובמקרים מיוחדים גם ללא אישור האסיפה, וחבת מינוי ועדת תגמול של הדירקטוריון, בהרכב שנקבע בהצעה, אשר בין תפקידיה: (1) המלצה על מדיניות תנאי כהונה והעסקה לנושאי משרה; (2) אישור התקשרות עם נושאי משרה בנוגע לתנאי כהונתו והעסקתו (במקום ועדת ביקורת); עוד

קובעת הצעת החוק כי תנאי כהונה והעסקה של המנכ"ל יאושרו על ידי ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית (אלא אם הם תואמים את מדיניות התגמול וועדת התגמול מצאה כי הבאת העסקה לאישור האסיפה תסכל את ההתקשרות).

ב – 5.11.2012 אושרה הצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית.

החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011

מטרת החוק היא הגברת האכיפה של דיני העבודה הקיימים, באמצעות שני מנגנונים – הטלת עיצומים כספיים על מעבידים בגין הפרת דיני עבודה, והטלת אחריות ישירה הן פלילית והן אזרחית, על מזמיני שירות מקבלנים לקיום הוראות חקיקה וצווי הרחבה המפורטים בחוק כלפי עובדי הקבלן בתחומים של שמירה ואבטחה, הסעדה וניקיון. בנוסף, ניתן להטיל קנס על המנכ"ל של מזמין השירות בגין אי קיום החובות האמורות וכן להטיל על המנכ"ל אחריות פלילית בגין כריתתו של הסכם למתן שירותים אשר אינו עומד בתנאי החוק. עוד נקבע בחוק איסור שיפוי וביטוח מפני עיצום כספי. הבנק נערך למיפוי אופן ישום הוראות דרכי העבודה השונות בבנק.

חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012

פורסם ביום 12 ליוני 2012. בהתאם לתיקון, חזקה על תנאי בחוזה אחיד שהוא תנאי מקפח אם הוא קובע הצמדה של מחיר או תשלום אחר לפי החוזה למדד כלשהו, כך שירידה של המדד או עלייה שלו לא תזכה את הלקוח. תחילתו של התיקון היא ארבעה חודשים מיום פרסומו.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב – 2012

פורסם ביום 14 למאי 2012. התיקון מוסיף לחוק ההגבלים העסקיים ("החוק") מנגנון של עיצומים כספיים, ומאפשר לממונה על ההגבלים העסקיים להטיל על תאגידים עיצומים כספיים בסכום של עד 24 מיליון ש"ח בגין הפרות שונות של החוק. על דרישה להטלת עיצום כספי יהיה ניתן להגיש ערר לבית הדין להגבלים עסקיים. אין בתשלום עיצום כספי שהוטל כדי לגרוע מהאחריות הפלילית בגין הפרת החוק, אולם מי שהוגש נגדו כתב אישום בשל הפרה לא יחוייב בתשלום עיצום כספי בגינה. התיקון אוסר על עריכת הסדרים לשיפוי וביטוח בגין עיצומים כספיים שיוטלו על פיו, למעט הוצאות עבור הליכים. הבנק נערך להכנת תוכנית אכיפה בנושא הגבלים עסקיים במסגרת קבוצתית.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

הגילוי בדבר מבקר פנימי בבנק הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2011 ולא חל בו שינוי.

עבודת הדירקטוריון

במהלך תשעת החודשים של שנת 2012 התקיימו 11 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, ו-25 ישיבות של ועדות הדירקטוריון, מתוכן 1 ללא התכנסות.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים הינם מנכ"ל הבנק מר ישראל טראו והחשבונאי הראשי מר עופר סלפטר האחראי על החטיבה לחשבונאות.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים המחילות את הוראות SOX 302 ו-404 מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות כל מנהלי החטיבות בבנק ורואי החשבון המבקרים של הבנק. הוועדה דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על הנתונים בדוחות הכספיים וכן בליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דווח כספי ומעקב אחר תיקונם. הדוחות הכספיים מוצגים לחברי וועדת הגילוי במלואם ומתקיים דיון בסוגיות מהותיות ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם. דירקטוריון הבנק אחראי על בקרת העל בבנק ומאשר את הדוחות הכספיים של הבנק.

דירקטוריון הבנק קבע כי ועדת ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים, מאזן וחברות בנות (להלן: "ועדת הביקורת"), תבחן את הדוחות הכספיים ותמליץ בפניו על אישור הדוחות. הוועדה מונה 7 חברים, מהם 5 דירקטורים מקרב הציבור 3 מחברי הוועדה הם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בדיוני הוועדה בנושא דוחות כספיים משתתפים, בנוסף לחבריה, גם רואי החשבון המבקרים של הבנק, סומך חייקין רואי חשבון ומופיעים בפניה המנכ"ל, מנהל החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי.

ועדת הביקורת דנה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של הבנק ובכלל זה, בהיקף ההפרשות להפסדי אשראי, בחוות דעתם של רואי החשבון המבקרים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי ונאותות הדווח ועוד.

במסגרת הליך אישור הדוחות, מקבלים הדירקטורים חברי ועדת הביקורת את טיוטת הדוחות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון לפני ישיבת הוועדה וכן חומר עזר, מצגות ומידע נוסף. במהלך הישיבה המתכנסת לדיון בדוחות הכספיים, ניתנת לדירקטורים האפשרות להפנות שאלות לחברי ההנהלה המופיעים בפניה ולרואי החשבון המבקרים של הבנק, ולהעיר את הערותיהם לדוחות קודם שימליצו בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

בין היתר, מקבלת ועדת הביקורת דווח ומקיימת דיון, על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו. כמו כן, מקבלת הוועדה דווח על כל תרמית, אם וככל שנמצאה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית על הדווח הכספי, מידע זה נמסר גם ליו"ר הדירקטוריון, כנדרש בהוראה 645 להוראות הדווח לציבור של המפקח על הבנקים (הצהרה לגבי גילוי).

חברי הדירקטוריון מקבלים טיוטת הדוחות הכספיים לפני הישיבה הדנה בדוחות הכספיים.

בישיבה זו, משתתפים כל חברי הנהלת הבנק ורואי החשבון המבקרים. במסגרת הדיון במליאה מציג המנכ"ל את תוצאות הפעילות שהוצגו בדוחות הכספיים וכן מידע מפורט ונתוני עזר נוספים. בדיון משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים ככל שנשאלו. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

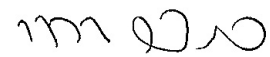
ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחווות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2012 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דוח כספי.

ישראל טראו
מנהל כללי

סמדר ברבר-צדיק
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 21 בנובמבר 2012

סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעולותיו*

סקירת ההנהלה נערכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו וכוללת הדיווחים הבאים:

תוספת א' שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד.

תוספת ב' חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית – מאוחד.

תוספת ג' סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד.

תוספת ד' חשיפות למדינות זרות – מאוחד.

* כל הפעילות בישראל בלבד.

סקירת ההנהלה תוספת א'

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011				לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			
שיעור	שיעור	הכנסה	הכנסה	שיעור	שיעור	הכנסה	הכנסה
(הוצאה)	(הוצאה)	ללא	כולל	(הוצאה)	(הוצאה)	ללא	כולל
השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת
נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים
ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת
מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5.13%	151.6	12,049.2		4.22%	137.9	13,283.9	
	0.9	100.1			0.5	100.9	
5.12%	152.5	12,149.3		4.20%	138.4	13,384.8	
(1.50%)	(38.4)	10,326.1		(0.92%)	(26.1)	11,410.7	
	(7.3)	896.2			(4.0)	992.6	
(1.64%)	(45.7)	11,222.3		(0.97%)	(30.1)	12,403.3	
3.48%	3.63%			3.23%	3.30%		

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים (4,4א)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל הנכסים

התחייבויות (4א)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל ההתחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים (4,4א)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל הנכסים

התחייבויות (4א)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל ההתחייבויות

פער הריבית

מטבע חוץ פעילות מקומית (5)

נכסים (4,4א)

נגזרים מגזרים (3)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל הנכסים

התחייבויות (4א)

נגזרים מגזרים (3)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל ההתחייבויות

פער הריבית

הערות לעמודים 76 עד 82 ראה עמוד 83

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011				לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)	
כולל	ללא	כולל	ללא	כולל	ללא	כולל	ללא
השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת
נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים
ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
15,043.7	246.3	15,043.7	246.3	16,096.0	183.8	16,096.0	183.8
377.8	(8.0)	377.8	(8.0)	384.0	(3.7)	384.0	(3.7)
1,236.5	100.3	1,236.5	100.3	1,337.1	4.3	1,337.1	4.3
16,658.0	338.6	16,658.0	338.6	17,817.1	184.4	17,817.1	184.4
14,119.5	(160.9)	14,119.5	(160.9)	14,910.4	(72.8)	14,910.4	(72.8)
412.3	(11.9)	412.3	(11.9)	432.2	(1.2)	432.2	(1.2)
1,236.5	(56.6)	1,236.5	(56.6)	1,337.1	(1.5)	1,337.1	(1.5)
15,768.3	(229.4)	15,768.3	(229.4)	16,679.7	(75.5)	16,679.7	(75.5)
2.38%	2.07%	2.38%	2.07%	2.68%	2.43%	2.68%	2.43%
1.5		1.5		0.3		0.3	
(0.7)		(0.7)		-		-	
3.6		3.6		21.1		21.1	
(1.8)		(1.8)		-		-	
111.8		111.8		130.3		130.3	
14.8		14.8		7.3		7.3	
97.0		97.0		123.0		123.0	

סך הכל

נכסים כספיים שהניבו
הכנסות מימון (4,4) א'
נגזרים מגזרים (3)
השפעת נגזרים (3) ALM
סך כל הנכסים
התחייבויות כספיות שגרמו
הוצאות מימון (4) א'
נגזרים מגזרים (3)
השפעת נגזרים (3) ALM
סך כל ההתחייבויות
פער הריבית

הכנסות מאופציות
הכנסות בגין מכשירים
נגזרים אחרים
(לא כולל אופציות,
נגזרים בגידור, ALM
ונגזרים משובצים שהופרדו)

עמלה מעסקי מימון
והכנסות מימון אחרות (6)
הוצאות מימון אחרות

רווח מפעילות מימון לפני
הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח מפעילות מימון
לאחר הוצאות
בגין הפסדי אשראי
*הוצג מחדש

הערות לעמודים 76 עד 82 ראה עמוד 83

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים	
שנסתיימו ביום 30	
בספטמבר	
2011	2012
יתרה (2) יתרה (2)	
חדשית חדשית	
ממוצעת ממוצעת	
מיליוני ש"ח	
15,043.7	16,096.0
18.0	11.1
63.7	12.8
(85.7)	(128.7)
15,039.7	15,991.2
14,119.5	14,910.4
55.7	62.8
149.8	166.5
14,325.0	15,139.7
714.7	851.5
156.9	121.4
7.1	3.9
864.5	969.0

סך הכל

נכסים כספיים שהניבו

הכנסות מימון (א4,4)

נכסים הנובעים ממכשירים

נגזרים (7)

נכסים כספיים אחרים (א4)

הפרשה בגין הפסדי אשראי

סך כל הנכסים הכספיים

התחייבויות כספיות שגרמו

הוצאות מימון (א4)

התחייבויות הנובעות

ממכשירים נגזרים

התחייבויות כספיות אחרות (א4)

סך כל ההתחייבויות הכספיות

עודף נכסים כספיים על

התחייבויות כספיות

נכסים לא כספיים

התחייבויות לא כספיות

סך כל האמצעים ההוניים

הערות לעמודים 76 עד 82 ראה עמוד 83

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011				לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			
שיעור	הכנסה	הכנסה	שיעור (3)	שיעור	הכנסה	הכנסה	שיעור (3)
(הוצאה)	ללא	הכנסות	יתרה (2)	(הוצאה)	ללא	הכנסות	יתרה (2)
השפעת	השפעת	(הוצאות)	חדשית	השפעת	השפעת	(הוצאות)	חדשית
נגזרים	נגזרים	מימון	ממוצעת	נגזרים	נגזרים	מימון	ממוצעת
אחוזים	מיליוני ש"ח			אחוזים	מיליוני ש"ח		
4.71%	415.6	11,824.5		4.32%	413.8	12,833.8	
	2.1	78.4			2.3	107.1	
4.71%	417.7	11,902.9		4.31%	416.1	12,940.9	
(1.29%)	(97.4)	10,088.1		(1.05%)	(86.9)	11,064.0	
	(21.1)	927.3			(14.7)	893.2	
(1.44%)	(118.5)	11,015.4		(1.13%)	(101.6)	11,957.2	
3.27%	3.42%			3.18%	3.27%		
6.79%	118.5	2,347.4		5.80%	92.1	2,131.6	
	4.9	164.2			9.6	293.0	
6.60%	123.4	2,511.6		5.63%	101.7	2,424.6	
(7.07%)	(128.6)	2,447.1		(6.14%)	(105.1)	2,300.8	
	(0.6)	34.6			(1.8)	51.2	
(7.00%)	(129.2)	2,481.7		(6.11%)	(106.9)	2,352.0	
(0.40%)	(0.28%)			(0.48%)	(0.34%)		
13.51%	66.3	664.8		8.00%	42.4	713.5	
	(17.4)	382.6			(10.6)	381.1	
	84.4	1,016.5			23.4	847.9	
8.70%	133.3	2,063.9		3.81%	55.2	1,942.5	
(6.51%)	(67.0)	1,382.7		(3.86%)	(34.7)	1,205.2	
	(10.5)	420.6			(3.1)	429.8	
	(42.5)	297.2			(5.2)	303.6	
(7.69%)	(120.0)	2,100.5		(2.97%)	(43.0)	1,938.6	
1.01%	7.00%			0.84%	4.14%		

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים (4,4א)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל הנכסים

התחייבויות (4א)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל ההתחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים (4,4א)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל הנכסים

התחייבויות (4א)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל ההתחייבויות

פער הריבית

מטבע חוץ פעילות מקומית (5)

נכסים (4,4א)

נגזרים מגזרים (3)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל הנכסים

התחייבויות (4א)

נגזרים מגזרים (3)

השפעת נגזרים (3) ALM

סך כל ההתחייבויות

פער הריבית

הערות לעמודים 76 עד 82 ראה עמוד 83

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנתיים				לתשעה חודשים שנתיים			
ביום 30 בספטמבר 2011				ביום 30 בספטמבר 2012			
שיעור	הכנסה	הכנסה	שיעור (3)	שיעור	הכנסה	הכנסה	שיעור (3)
(הוצאה)	(הוצאה)	לא	כולל	(הוצאה)	(הוצאה)	לא	כולל
יתרה (2)	הכנסות	ללא	הכנסות	יתרה (2)	הכנסות	ללא	הכנסות
חדשית	(הוצאות)	השפעת	השפעת	חדשית	(הוצאות)	השפעת	השפעת
ממוצעת	מימון	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	מימון	ממוצעת	ממוצעת
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים
5.43%	600.4	14,836.7	4.69%	548.3	15,678.9	381.1	10.6
(17.4)	382.6	91.4	1,259.1	(10.6)	35.3	1,248.0	35.3
5.49%	674.4	16,478.4	4.44%	573.0	17,308.0	429.8	3.1
(2.82%)	(293.0)	13,917.9	(2.08%)	(226.7)	14,570.0	429.8	3.1
(10.5)	420.6	(64.2)	1,259.1	(21.7)	1,248.0	16,247.8	(251.5)
(3.16%)	(367.7)	15,597.6	(2.07%)	(251.5)	16,247.8	2.33%	2.61%
2.33%	2.61%	2.37%	2.61%	2.37%	2.61%	3.7	1.5
(0.1)	(0.4)	12.7	43.6	(0.4)	43.6	318.7	366.2
(4.3)	-	(4.3)	-	-	-	17.8	20.7
318.7	366.2	300.9	345.5	366.2	345.5	300.9	345.5

סך הכל

נכסים כספיים שהניבו
הכנסות מימון (4,4) א'
נגזרים מגזרים (3)
השפעת נגזרים (3) ALM
סך כל הנכסים
התחייבויות כספיות שגרמו
הוצאות מימון (4) א'
נגזרים מגזרים (3)
השפעת נגזרים (3) ALM
סך כל ההתחייבויות
פער הריבית

הכנסות מאופציות
הכנסות בגין מכשירים
נגזרים אחרים
(לא כולל אופציות,
נגזרים בגידור, ALM
ונגזרים משובצים שהופרדו)
עמלה מעסקי מימון
והכנסות מימון אחרות (6)
הוצאות מימון אחרות
רווח מפעילות מימון לפני
הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח מפעילות מימון
לאחר הוצאות בגין הפרשה
להפסדי אשראי

הערות לעמודים 76 עד 82 ראה עמוד 83

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנתיים

ביום 30 בספטמבר

2011	2012
יתרה (2) יתרה (2)	יתרה (2) יתרה (2)
חדשית חדשית	חדשית חדשית
ממוצעת ממוצעת	ממוצעת ממוצעת
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

14,836.7 15,678.9

17.6 11.5

67.9 65.6

(75.3) (127.9)

14,846.9 15,628.1

13,917.9 14,570.0

55.2 61.4

164.3 177.0

14,137.4 14,808.4

709.5 819.7

142.1 121.0

5.0 3.4

846.6 937.3

סך הכל

נכסים כספיים שהניבו

הכנסות מימון (4,4)

נכסים הנובעים ממכשירים

נגזרים (7)

נכסים כספיים אחרים (4)

הפרשה להפסדי אשראי

סך כל הנכסים הכספיים

התחייבויות כספיות שגרמו

הוצאות מימון (4)

התחייבויות הנובעות

ממכשירים נגזרים

התחייבויות כספיות אחרות (4)

סך כל ההתחייבויות הכספיות

עודף נכסים כספיים על

התחייבויות כספיות

נכסים לא כספיים

התחייבויות לא כספיות

סך כל האמצעים ההוניים

הערות לעמודים 76 עד 82 ראה עמוד 83

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011				לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			
שיעור (3)		שיעור (3)		שיעור (3)		שיעור (3)	
הכנסה		הכנסה		הכנסה		הכנסה	
(הוצאה)		(הוצאה)		(הוצאה)		(הוצאה)	
כולל		כולל		כולל		כולל	
הכנסות (2)		הכנסות (2)		הכנסות (2)		הכנסות (2)	
ללא		ללא		ללא		ללא	
השפעת (הוצאות)		השפעת (הוצאות)		השפעת (הוצאות)		השפעת (הוצאות)	
חדשית		חדשית		חדשית		חדשית	
ממוצעת		ממוצעת		ממוצעת		ממוצעת	
מימון		מימון		מימון		מימון	
נגזרים		נגזרים		נגזרים		נגזרים	
אחוזים		אחוזים		אחוזים		אחוזים	
מיליוני דולר ארה"ב		מיליוני דולר ארה"ב		מיליוני דולר ארה"ב		מיליוני דולר ארה"ב	
3.22%		1.5		188.6		4.86%	
(4.2)		107.3				(0.9)	
11.0		279.9				(1.6)	
5.89%		8.3		575.8		(0.3)	
(0.42%)		(0.4)		380.5		(0.26%)	
2.7		120.2				(0.4)	
(8.3)		83.7				1.4	
(4.17%)		(6.0)		584.4		0.8	
1.72%		2.80%		0.41%		4.60%	

נכסים (4,4)
נגזרים מגזרים
השפעת נגזרים ALM
סך כל הנכסים
התחייבויות (4)
נגזרים מגזרים
השפעת נגזרים ALM
סך כל ההתחייבויות
פער הריבית

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011				לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			
שיעור (3)		שיעור (3)		שיעור (3)		שיעור (3)	
הכנסה		הכנסה		הכנסה		הכנסה	
(הוצאה)		(הוצאה)		(הוצאה)		(הוצאה)	
כולל		כולל		כולל		כולל	
הכנסות (2)		הכנסות (2)		הכנסות (2)		הכנסות (2)	
ללא		ללא		ללא		ללא	
השפעת (הוצאות)		השפעת (הוצאות)		השפעת (הוצאות)		השפעת (הוצאות)	
חדשית		חדשית		חדשית		חדשית	
ממוצעת		ממוצעת		ממוצעת		ממוצעת	
מימון		מימון		מימון		מימון	
נגזרים		נגזרים		נגזרים		נגזרים	
אחוזים		אחוזים		אחוזים		אחוזים	
מיליוני דולר ארה"ב		מיליוני דולר ארה"ב		מיליוני דולר ארה"ב		מיליוני דולר ארה"ב	
6.63%		9.3		188.5		3.18%	
(5.5)		109.0				(3.0)	
11.5		286.7				(0.3)	
3.51%		15.3		584.2		1.1	
(0.51%)		(1.5)		392.5		(0.13%)	
(1.8)		119.8				(0.5)	
(8.4)		78.9				1.4	
(2.65%)		(11.7)		591.2		0.6	
0.86%		6.12%		0.45%		3.05%	

נכסים (4,4)
נגזרים מגזרים
השפעת נגזרים ALM
סך כל הנכסים
התחייבויות (4)
נגזרים מגזרים
השפעת נגזרים ALM
סך כל ההתחייבויות
פער הריבית

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

הערות לעמודים 76 עד 82:

לאור השינויים שחלו בעקבות יישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של רווח והפסד, הנתונים בסקירה זו ובדוח רווח והפסד והביאורים שצורפו אליו אינם מסווגים באותם כללים.

1. הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
2. על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
3. מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
4. מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוספה/ (נוכתה) היתרה הממוצעת של רווחים/ (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וכן של רווחים/ (הפסדים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון עצמי במסגרת רווח כולל מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן"

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2011	2012	2011	2012	
(6.8)	(2.7)	(6.9)	(1.2)	לא צמוד
(4.7)	3.4	(9.4)	3.1	צמוד מדד
39.3	43.2	41.9	46.4	מט"ח וצמוד מט"ח
27.8	43.9	25.6	48.3	

4. למעט מכשירים נגזרים.
5. למעט מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
6. לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
7. יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

סקירת ההנהלה תוספת ב'

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

עם	מעל	מעל 3	מעל	מעל 3	מעל 5	מעל
דרישה	חודש עד	חודשים עד שנה	שנה עד	שנה עד	עד 10	עד 20 שנה
עד חודש	3 חודשים	עד שנה	3 שנים	עד שנה	עד 10 שנים	עד 20 שנה
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
11,434.4	782.0	389.4	205.7	15.9	217.5	7.7
נכסים פיננסיים (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
5.9	109.5	122.3	-	-	-	-
אופציות)						
1.0	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
11,441.3	891.5	511.7	205.7	15.9	217.5	7.7
סך כל השווי ההוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
10,204.1	431.8	578.6	166.0	69.3	8.9	2.2
התחייבויות פיננסיות (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
280.3	300.8	525.2	-	-	-	-
אופציות)						
1.0	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
10,485.4	732.6	1,103.8	166.0	69.3	8.9	2.2
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
955.9	158.9	(592.1)	39.7	(53.4)	208.6	5.5
במגזר						
955.9	1,114.8	522.7	562.4	509.0	717.6	723.1
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 84 עד 91 ראה עמוד 90

[illegible]

(המשך)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

הערות לעמודים 84 עד 91 ראה עמוד 90

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2011								
משך	שיעור	סך הכל שווי	משך	שיעור	סך הכל שווי	משך	שיעור	סך הכל שווי	ללא	מקופת	מל
חיים	תשואה	הוגן	חיים	תשואה	הוגן	חיים	תשואה	הוגן	תקופת	פרעון	שנה
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		שווי הוגן		20
אפקטיבי	באחוזים	בשנים	אפקטיבי	באחוזים	בשנים	אפקטיבי	באחוזים	בשנים			
3.24	3.06%	2,276.0	3.36	3.63%	2,274.5	3.76	2.82%	1,875.6	12.8	11.7	
0.43		201.2	0.44		203.3	0.55		408.4	-	-	
-		-	-		-	-		-	-	-	
(2) 3.01	3.06%	2,477.2 ⁽²⁾	3.12	3.63%	2,477.8 ⁽²⁾	3.18	2.82%	2,284.0	12.8	11.7	
3.24	2.14%	2,396.0	3.18	2.54%	2,553.9	3.29	1.69%	2,400.5	-	8.5	
1.22		50.3	1.46		50.0	0.48		52.1	-	-	
-		-	-		-	-		-	-	-	
(2) 3.20	2.14%	2,446.3 ⁽²⁾	3.14	2.54%	2,603.9 ⁽²⁾	3.23	1.69%	2,452.6	-	8.5	
-		-	-		-	-		-	-	-	
										3.2	
										(181.4)	

סקירת ההנהלה תוספת ב'

(המשך)

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2012 - מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

עם	מעל	מעל 3	מעל 5	מעל 10	מעל	עד 10
דרישה	חודש עד	חודשים עד	שנה עד	שנים עד	שנים עד	שנה עד
עד חודש	3 חודשים	עד שנה	עד שנה	עד שנה	עד שנה	עד שנה
מטבע חוץ (3)						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
194.9	170.9	33.6	47.2	274.0	55.0	-
נכסים פיננסיים (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
519.1	567.2	30.0	-	-	-	-
אופציות)						
0.3	0.4	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
714.3	738.5	63.6	47.2	274.0	55.0	-
סך כל השווי ההוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
883.4	223.0	103.1	0.9	-	-	-
התחייבויות פיננסיות (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופצי						
178.2	45.5	59.6	43.7	274.7	58.4	-
אופציות)						
0.3	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
1,061.9	268.5	162.7	44.6	274.7	58.4	-
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
-	-	-	-	-	-	-
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
(347.6)	470.0	(99.1)	2.6	(0.7)	(3.4)	-
במגזר						
(347.6)	122.4	23.3	25.9	25.2	21.8	21.8
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 84 עד 91 ראה עמוד 90

[illegible]

(המשך)

סכומים מדווחים

הערות לעמודים 84-91:

- תמצית דוחות כספיים 30.9.2012**

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2011								
משך	שיעור	סך הכל שווי	משך	שיעור	סך הכל שווי	משך	שיעור	סך הכל שווי	ללא	מל	מל
חיים	תשואה	הוגן	חיים	תשואה	הוגן	חיים	תשואה	הוגן	תקופת	פרעון	שנה 20
ממוצע	פנימי	אפקטיבי	ממוצע	פנימי	אפקטיבי	ממוצע	פנימי	אפקטיבי	שווי הוגן		
באחוזים בשנים			באחוזים בשנים			באחוזים בשנים					
0.82	3.24%	15,171.9	0.71	3.62% ⁽⁴⁾	14,858.7	0.73	2.94%	15,787.5	95.9	11.7	
0.21		1,565.4	0.18		2,430.1	0.24		1,762.4	-	-	
-		6.4	0		7.3	-		4.6	-	-	
-		-	-		-	-		-	-	-	
⁽²⁾ 0.76	3.24%	16,743.7 ⁽²⁾	0.63	3.62%	17,296.1 ⁽²⁾	0.68	2.94%	17,554.5	95.9	11.7	
0.63	2.28%	14,464.4	0.66	2.68% ⁽⁴⁾	14,219.5	0.60	1.80%	15,071.5	-	8.2	
1.36		1,613.2	0.98		2,454.1	1.09		1,818.5	-	-	
-		6.4	-		7.3	-		1.3	-	-	
-		-	-		-	-		-	-	-	
⁽²⁾ 0.70	2.28%	16,084.0 ⁽²⁾	0.71	2.68%	16,680.9 ⁽²⁾	0.65	1.80%	16,891.3	-	8.2	
										3.5	
										563.8	

(במיליוני ש"ח)

רשויות מקומיות (5)

תמצית דוחות כספיים 30.9.2012

סקירת ההנהלה תוספת ג'

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

פעילות בישראל בלבד

ליום 30 בספטמבר 2011			סיכון אשראי לציבור				
הפסדי אשראי (4)							
יחידת	הוצאות	הפרשה	סיכון	סיכון	סיכון	סיכון	סיכון
מחיקות	בגין	מחיקות	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
חשבונאיות	הפסדי	חשבונאיות	לציבור	בעייתי	כולל	מאזני	מאזני
להפסדי	נטו	אשראי	פגום	(1)	(2)	(1)	(1)
אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
2.2	2.6	(0.6)	7.4	9.2	164.7	23.6	141.1
20.8	4.4	6.5	33.5	38.2	1,001.9	142.6	859.3
12.6	13.2	(0.8)	17.6	22.6	752.9	279.8	473.1
0.3	-	-	-	-	149.6	15.4	134.2
10.0	0.7	5.2	20.0	35.0	894.9	105.6	789.3
2.2	(1.4)	0.7	8.0	9.7	146.5	24.0	122.5
1.7	0.1	0.5	16.7	17.3	194.8	19.9	174.9
1.1	(0.2)	(0.5)	1.6	2.5	130.0	29.2	100.8
0.4	(3.0)	(2.8)	0.1	0.2	105.4	4.2	101.2
5.8	4.8	7.1	5.3	14.1	411.7	61.1	350.6
0.5	(0.6)	(0.2)	2.9	4.3	725.3	69.1	656.2
47.6	(22.7)	2.7	63.6	107.7	11,076.4	4,086.6	6,989.8
105.2	(2.1)	17.8	176.7	260.8	15,754.1	4,861.1	10,893.0
0.3	-	-	-	-	617.2	46.6	570.6

חקלאות

תעשייה

בינוי ונדל"ן

חשמל ומים

מסחר

בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל

תחבורה ואחסנה

תקשורת ושירותי מחשב

שירותים פיננסיים

שירותים עסקיים אחרים

שירותים ציבוריים וקהילתיים

אנשים פרטיים

סך הכל

רשויות מקומיות (5)

* אשראי לציבור בסך 10,783.6 מיליון ש"ח, השקעה באגרות חוב של הציבור בסך 105.5 מיליון ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של הציבור בסך 3.9 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המוצגים בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) לרבות תאגידים שבשליטתם.

סקירת ההנהלה תוספת ג'

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

פעילות בישראל בלבד

		ליום 31 בדצמבר 2011					
הפסדי אשראי (4)		סיכון אשראי לציבור					
יחידת	הוצאות	סיכון	סיכון	סיכון	סיכון	סיכון	
ההפרשה	בגין	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	
מחיקות	הפסדי	לציבור	בעייתי (1)	אשראי	חול (2)	מאזני (1)	
חשבוניות	אשראי	פגום (3)	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	
נטו	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	
אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	
2.5	1.5	(1.3)	6.9	9.5	167.8	16.8	151.0
25.5	0.3	7.0	34.6	41.3	1,001.5	127.2	874.3
14.0	13.7	1.2	15.4	20.7	778.2	294.6	483.6
0.3	-	-	-	-	135.4	4.4	131.0
11.9	(0.6)	5.8	23.9	43.4	848.4	81.4	767.0
2.6	(1.4)	1.1	8.2	9.8	150.3	24.8	125.5
2.0	0.2	0.8	13.1	14.9	200.0	27.0	173.0
1.5	(0.7)	(0.5)	1.8	2.5	161.8	50.7	111.1
0.3	(2.9)	(2.8)	0.1	0.1	88.7	3.2	85.5
6.0	5.4	7.8	6.8	13.2	448.0	74.1	373.9
1.0	(0.5)	0.4	3.7	4.4	744.8	74.5	670.3
60.1	(27.5)	10.4	71.4	106.0	11,083.6	4,088.1	6,995.5
127.7	(12.5)	29.9	185.9	265.8	15,808.5	4,866.8	10,941.7
0.3	-	-	-	-	632.6	56.0	576.6

חקלאות

תעשייה

בינוי ונדל"ן

חשמל ומים

מסחר

בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל

תחבורה ואחסנה

תקשורת ושירותי מחשב

שירותים פיננסיים

שירותים עסקיים אחרים

שירותים ציבוריים וקהילתיים

אנשים פרטיים

סך הכל

רשויות מקומיות (5)

* אשראי לציבור בסך 10,836.1 מיליון ש"ח, השקעה באגרות חוב של הציבור בסך 104.0 מיליון ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של הציבור בסך 1.6 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המוצגים בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) לרבות תאגידים שבשליטתם.

סקירת ההנהלה תוספת ד'

חשיפות למדינות זרות – מאוחד (1)

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

חלק א' - מידע בדבר כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון לפי באזל 2, לפי הנמוך.

ליום 30 בספטמבר 2012						
חשיפה מאזנית (2)			חשיפה חוץ מאזנית (3),(2)			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)			
			המדינה			
			סיכון אשראי			
			מזה: סיכון			
			אשראי מסחרי			
			חובות			
			פגומים			
			מאזני בעייתי			
			לאחרים			
			לפרעון מעל			
			שנה			
			לפרעון עד שנה			
			שנה			
ספרד			3.1	-	-	2.0
פורטוגל			0.1	-	-	-
אירלנד			0.5	-	-	-
אחרות			162.7	-	-	44.9
סך כל החשיפות למדינות זרות			166.4	-	-	46.9
סך החשיפות למדינות LDC			15.7	-	-	0.6

ליום 30 בספטמבר 2011						
חשיפה מאזנית (2)			חשיפה חוץ מאזנית (3),(2)			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)			
			המדינה			
			סיכון אשראי			
			מזה: סיכון			
			אשראי מסחרי			
			חובות			
			פגומים			
			מאזני בעייתי			
			לאחרים			
			לפרעון מעל			
			שנה			
			לפרעון עד שנה			
			שנה			
אחרות			27.0	-	-	60.30
סך כל החשיפות למדינות זרות			27.0	-	-	60.30
סך החשיפות למדינות LDC			-	-	-	-

סקירת ההנהלה תוספת ד' (המשך)

חשיפות למדינות זרות – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2011							
חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)				חשיפה מאזנית (2)			
				חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)				המדינה			
				מזה: סיכון אשראי מסחרי			
				חוץ מאזני בעייתי			
				סך חשיפה חוץ מאזנית			
				חוובות פגומים			
				סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי			
				לאחרים			
				לפרעון עד שנה			
				לפרעון מעל שנה			
-	4.5	-	-	-	-	4.5	ספרד
-	1.8	-	-	-	-	1.8	איטליה
-	0.3	-	-	-	-	0.3	פורטוגל
-	0.2	-	-	-	-	0.2	אירלנד
21.5	83.6	-	72.6	-	-	105.1	אחרות
21.5	90.4	-	72.6	-	-	111.9	סך כל החשיפות למדינות זרות
0.1	2.4	-	0.3	-	-	2.5	סך החשיפות למדינות LDC

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ולשל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סקירת ההנהלה תוספת ד' (המשך)

חשיפות למדינות זרות – מאוחד⁽¹⁾

חלק ב' – מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% ובין 20% מההון, לפי הנמוך

בימים 30 בספטמבר 2012 ו- 2011 וליום ו-31 בדצמבר 2011 לא קיימת חשיפה למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% ובין 20% מההון, לפי הנמוך.

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות ביום 30 בספטמבר 2012 ו-2011 וביום 31 בדצמבר 2011

סכום החשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות בתקופות המדווחות זניח.

הצהרת המנכ"ל והחשבונאי הראשי הצהרה

אני, ישראל טראו מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שנסיים ביום 30 בספטמבר 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי (1). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח. וכן,
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו. וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ישראל טראו - מנכ"ל

21 בנובמבר 2012

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה

אני, עופר סלפטר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שנסיים ביום 30 בספטמבר 2012 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי (1). וכן:

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח. וכן,

ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו. וכן,

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עופר סלפטר - חשבונאי ראשי

21 בנובמבר 2012

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

עמוד

	תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
101	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
103	תמצית מאזן מאוחד
104	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
105	תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד
108	תמצית דוח על תזרימי המזומנים מאוחד
110	ביאורים לתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אוצר החייל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אוצר החייל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2012 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 בנובמבר 2012

תמצית מאזן מאוחד
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)	2012 (בלתי מבוקר)
2,111.9	2,428.1	2,668.8
2,419.7	1,844.8	1,936.0
10,836.1	10,783.6	11,484.0
(121.5)	(99.8)	(125.6)
10,714.6	10,683.8	11,358.4
10.4	6.4	7.5
112.6	114.3	101.3
15.7	49.3	14.8
97.3	95.8	115.2
15,482.2	15,222.5	16,202.0
12,215.6	11,936.4	12,663.4
155.9	60.2	134.3
235.4	271.9	213.1
633.4	685.1	747.8
63.5	73.3	67.6
1,278.6	1,325.8	1,385.0
14,582.4	14,352.7	15,211.2
899.0	869.0	990.8
0.8	0.8	-
899.8	869.8	990.8
15,482.2	15,222.5	16,202.0

ביאור

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך (1)
אשראי לציבור
הפרשה להפסדי אשראי
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
בניינים וציוד
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות והון

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות (2)

סך כל ההתחייבויות

הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
זכויות שאינן מקנות שליטה

סך כל ההון

סך כל ההתחייבויות וההון

(1) לפרטים על ניירות ערך הנמדדים לפי שווי הוגן, ראה ביאור 2, ניירות ערך, להלן.

(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים בסך 10.1 מיליון ש"ח, 5.4 מיליון ש"ח ו-6.2 מיליון ש"ח ב-30 בספטמבר 2012, 30 בספטמבר 2011 ו-31 בדצמבר 2011, בהתאמה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

עופר סלפטר
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

ישראל טראו
מנהל כללי

סמדר ברבר-צדיק
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח: 21 בנובמבר 2012

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים שהסתיימו	לתשעה חודשים שהסתיימו	לשלושה חודשים שהסתיימו	ביאור
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	
(1) 2011	(1) 2011	2012	(1) 2011	2012
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
701.9	540.3	521.6	182.8	175.0
283.3	231.7	194.7	75.1	65.5
418.6	308.6	326.9	107.7	109.5
29.9	17.8	20.7	14.8	7.3
388.7	290.8	306.2	92.9	102.2
9.8	9.7	35.8	3.2	19.8
219.4	166.4	168.8	54.3	57.8
7.2	7.0	1.8	6.2	0.8
236.4	183.1	206.4	63.7	78.4
279.9	209.8	212.6	68.1	67.4
86.4	64.3	62.4	22.8	21.3
135.4	100.2	102.8	32.4	37.3
501.7	374.3	377.8	123.3	126.0
123.4	99.6	134.8	33.3	54.6
38.8	37.0	49.5	12.3	19.5
84.6	62.6	85.3	21.0	35.1
84.6	62.6	85.3	21.0	35.1
(0.1)	(0.1)	-	-	-
84.5	62.5	85.3	21.0	35.1
0.66	0.49	0.67	0.16	0.28
6.67	4.93	6.73	1.66	2.77
33.35	24.66	33.66	8.28	13.85

הכנסות ריבית
הוצאות ריבית
הכנסות ריבית, נטו
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי

הכנסות שאין מריבית
הכנסות מימון שאין מריבית
עמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות שאין מריבית

הוצאות תפעוליות ואחרות
משכורות והוצאות נלוות
אחזקה ופחת בניינים וציוד
הוצאות אחרות
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

רווח לפני מיסים
הפרשה למסים על הרווח
רווח לאחר מיסים
רווח נקי :
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה
המיוחס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה
המיוחס לבעלי מניות הבנק

רווח בסיסי למניה בש"ח
רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי, לרבות ההגדרה החדשה של ריבית, כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית. אימוץ ההוראות נעשה בדרך של אימוץ למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופה מקבילה אשתקד ולשנת 2011 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1.ה.1 להלן.
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

הון הנפרע	קרן הון מפרמיה	הון הנפרע	סך כל הון המניות	סך כל הון הנפרע	רווח כולל אחר מצטבר מהתאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון
19.1	358.7	377.8	(7.8)	580.3	950.3	950.3	35.1	-	950.3
-	-	-	-	-	35.1	35.1	26.4	-	35.1
-	-	-	-	26.4	-	-	-	-	26.4
-	-	-	-	(18.1)	-	-	(18.1)	-	(18.1)
-	-	-	-	(2.9)	-	-	(2.9)	-	(2.9)
19.1	358.7	377.8	(2.4)	615.4	990.8	990.8	-	-	990.8

יתרה ליום 30 ביוני 2012

רווח נקי בתקופה

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן

התאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש

לרווח והפסד

השפעת המס המתיחס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2012

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

הון הנפרע	קרן הון מפרמיה	הון הנפרע	סך כל הון המניות	סך כל הון הנפרע	רווח כולל אחר מצטבר מהתאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון
19.1	358.7	377.8	(11.7)	487.1	854.0	854.0	21.0	0.8	854.0
-	-	-	-	-	21.0	21.0	(7.8)	-	21.0
-	-	-	-	(7.8)	-	-	-	-	(7.8)
-	-	-	-	(0.1)	-	-	(0.1)	-	(0.1)
-	-	-	-	2.7	-	-	2.7	-	2.7
19.1	358.7	377.8	(16.9)	508.1	869.8	869.8	0.8	-	869.8

יתרה ליום 30 ביוני 2011

רווח נקי בתקופה

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן

התאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש

לרווח והפסד

השפעת המס המתיחס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2011

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

הון המניות הנפרע	קרן הון מפרמיה	הון הנפרע וקרן ההון	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע
הון המניות הנפרע	קרן הון מפרמיה	הון הנפרע וקרן ההון	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע
19.1	358.7	377.8	(8.9)	530.1	899.0	0.8	899.8
-	-	-	-	85.3	85.3	-	85.3
-	-	-	-	-	-	(0.8)	(0.8)
-	-	-	-	44.5	44.5	-	44.5
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	(34.7)	(34.7)	-	(34.7)
-	-	-	-	(3.3)	(3.3)	-	(3.3)
19.1	358.7	377.8	(2.4)	615.4	990.8	-	990.8

יתרה ליום 1 בינואר 2012

רווח נקי בתקופה

דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה בת
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
התאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש
לרווח והפסד

השפעת המס המתיחס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2012

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

הון המניות הנפרע	קרן הון מפרמיה	הון הנפרע וקרן ההון	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע
הון המניות הנפרע	קרן הון מפרמיה	הון הנפרע וקרן ההון	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע	סך כל הון המניות הנפרע
19.1	358.7	377.8	4.2	467.0	849.0	0.7	849.7
-	-	-	-	(21.4)	(21.4)	-	(21.4)
-	-	-	-	62.5	62.5	0.1	62.6
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	(28.8)	(28.8)	-	(28.8)
-	-	-	-	(3.6)	(3.6)	-	(3.6)
-	-	-	-	11.3	11.3	-	11.3
19.1	358.7	377.8	(16.9)	508.1	869.0	0.8	869.8

יתרה ליום 1 בינואר 2011

השפעה מצטברת, נטו, מיישום לראשונה של הוראה
בנושא חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי

רווח נקי בתקופה

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
התאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש
לרווח והפסד

השפעת המס המתיחס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2011

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר			הון המניות הנפרע	קרן הון מפרמיה	וקרן ההון
				מהתאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון המניות הנפרע	סך כל הון			
849.7	0.7	849.0	467.0	4.2	377.8	358.7	19.1		
(21.4)	-	(21.4)	(21.4)	-	-	-	-		
84.6	0.1	84.5	84.5	-	-	-	-		
(16.8)	-	(16.8)	-	(16.8)	-	-	-		
(3.4)	-	(3.4)	-	(3.4)	-	-	-		
7.1	-	7.1	-	7.1	-	-	-		
899.8	0.8	899.0	530.1	(8.9)	377.8	358.7	19.1		

יתרה ליום 1 בינואר 2011

השפעה מצטברת, נטו, מיישום לראשונה של הוראה
בנושא חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי
רווח נקי בתקופה

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
התאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש
לרווח והפסד

השפעת המס המתיחס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים מאוחד
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה	לתשעה חודשים		לשלושה חודשים	
שהסתיימה	שהסתיימו ביום 30		שהסתיימו ביום 30	
ביום 31	בספטמבר		בספטמבר	
בדצמבר	בספטמבר		בספטמבר	
(1) 2011	(1) 2011	2012	(1) 2011	2012
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
84.5	62.5	85.3	21.0	35.1
18.3	13.8	12.1	4.6	4.0
29.9	17.8	20.7	14.8	7.3
(28.4)	(18.8)	(33.7)	(19.6)	(9.3)
(0.4)	(0.3)	(0.2)	(0.2)	-
(0.2)	(0.2)	-	0.1	-
(19.7)	(4.4)	(6.6)	2.3	(4.1)
(4.0)	(5.9)	(0.5)	(0.8)	(2.5)
47.5	40.0	38.5	12.1	14.6
0.1	0.1	-	-	-
0.4	0.5	(0.4)	0.1	(0.3)
(129.3)	(128.5)	(17.0)	(0.6)	(1.8)
(706.5)	(663.6)	(660.6)	(178.2)	(231.3)
2.6	6.6	2.9	3.3	(0.7)
13.9	13.9	0.6	13.1	1.1
(2.8)	(36.4)	0.9	(36.8)	0.2
26.6	16.9	(14.5)	(2.2)	(3.8)
(367.0)	(462.7)	(21.6)	(112.3)	95.0
606.3	327.1	447.8	129.6	115.8
(11.4)	25.1	(22.3)	29.2	(7.4)
(10.2)	(3.2)	(2.9)	2.7	2.8
3.6	52.7	103.0	72.8	101.4
(446.2)	(747.0)	(68.5)	(45.0)	116.1

תזרימי מזומנים לפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה

התאמות:

פחת על בניינים וציוד
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח משינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
ומוחזקים לפדיון
רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות
ערך למסחר
רווח ממימוש בניינים וציוד
מיסים נדחים, נטו
פיצויי פרישה - גידול בעודף העתודה על היעודה (גידול
בעודף היעודה על העתודה)
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
חלקם של בעלי מניות חיצוניים בחברות שאוחדו
התאמות בגין הפרשי שער חליפין

שינוי נטו בנכסים שוטפים:

פקדונות בבנקים
אשראי לציבור
אשראי לממשלה
ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:

פקדונות מבנקים
פקדונות הציבור
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות

מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיום 30 בנובמבר 2011. מספרי ההשוואה לשנים קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה ביאור 1.ה. (2.1) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים מאוחד (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיים ה 31 ביום בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
(1) 2011	(1) 2011	2012	(1) 2011	2012
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
(77.2)	(77.2)	(10.1)	-	-
(934.6)	(376.0)	(1,710.3)	(35.2)	(529.2)
530.1	529.5	2,050.2	215.0	819.3
36.3	34.2	203.9	7.1	188.0
(4.2)	(1.4)	(0.8)	(0.4)	(0.4)
0.5	0.5	-	-	-
(449.1)	109.6	532.9	186.5	477.7
110.0	110.0	100.0	20.0	40.0
-	-	(0.8)	-	-
(81.7)	(22.5)	(24.1)	(2.8)	(3.6)
28.3	87.5	75.1	17.2	36.4
(867.0)	(549.9)	539.5	158.7	630.2
2,836.6	2,836.6	1,969.2	2,127.6	1,878.6
(0.4)	(0.5)	0.4	(0.1)	0.3
1,969.2	2,286.2	2,509.1	2,286.2	2,509.1

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
רכישת בניינים וציוד
תמורה מממוש בניינים וציוד

מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

הנפקת כתבי התחייבות נדחים
דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה בחברה בת
פדיון כתבי התחייבות נדחים
מזומנים נטו מפעילות מימון

קיטון במזומנים

יתרת מזומנים לתחילת התקופה
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
יתרת מזומנים לסוף התקופה

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:

801.2	592.6	576.5	201.4	193.6
309.1	207.0	238.6	65.7	66.4
2.0	2.0	0.6	-	0.3
35.2	24.7	70.6	12.7	23.6
1.1	1.1	10.5	0.6	0.2

ריבית שהתקבלה
ריבית ששולמה
דיבידנדים שהתקבלו
מסים על הכנסה ששולמו
מסים על הכנסה שהתקבלו

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיום 30 בנובמבר 2011. מספרי ההשוואה לשנים קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכתורות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה ביאור 1.ה. (2.1) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

פירוט הביאורים

עמוד

112	1. עיקרי המדיניות החשבונאית
126	2. ניירות ערך
131	3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
137	4. הון והלימות ההון
139	5. דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
142	6. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
144	7. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון
149	8. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
158	9. הכנסות והוצאות ריבית
159	10. הכנסות מימון שאינן מריבית
160	11. מגזרי פעילות
163	12. אירועים לאחר תאריך המאזן

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אוצר החייל בע"מ, (להלן "הבנק"), הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הבינניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2012 כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו. תמצית הדוחות הכספיים הבינניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים בינניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ה' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

ביום 16 באוגוסט 2012 נרשמה ברשם החברות הודעה על פירוק מרצון וחיסול של חברת אוצרות ניהול תיקי השקעות בע"מ. חברה להשקעות של בנק אוצר החייל בע"מ, חברה בת שאינה פעילה פעילות מסחרית וההשקעה בה אינה מהותית, נמצאת בהליך של פירוק מרצון.

תמצית הדוחות הכספיים הבינניים המאוחדים אושרה לפרסום ע"י דירקטוריון הבנק ביום 21 בנובמבר 2012.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

1. בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

2. בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:

- במקרים בהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

בחודש יולי 2012, פורסמה על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר טיוטת נייר עמדה שעניינה עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה ובביטוח חיים, אשר כוללת עדכון אפשרי ללוחות התמורה. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים יש לעדכן את ההנחות לגבי תמורה ונכות לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי התאגיד הבנקאי. לצורך כך, יש להיעזר, בין היתר, בטיטה של לוחות התמורה והנכות שפורסמה לאחרונה על ידי האוצר.

בהתאם לאמור לעיל, בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2012, עדכן הבנק את הערכותיו על בסיס האומדנים המעודכנים של אריכות ימים הכלולים בטיטת נייר העמדה. כתוצאה מכך הבנק הגדיל את ההתחייבויות האקטואריות לזכויות עובדים בכ- 1.5 מיליון ש"ח. הגדלת ההתחייבויות נזקפה לרווח והפסד והקטינה את הרווח לפני מיסים בסך של 1.5 מיליון ש"ח ואת הרווח המיוחס לבעלי המניות בכ 1.0 מיליון ש"ח.

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה' להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. בפרט סווגו מחדש:

1. פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד מאוחד:

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד (ראה ביאור 1.ה.1 להלן) בוצעו סיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות הכספיים לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011:

(א). פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון" סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:

- הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: אשראי לציבור ולממשלות, פיקדונות בבנקים, ניירות ערך שנשאלו, איגרות חוב זמינות למכירה ואיגרות חוב מוחזקות לפדיון, פיקדונות הציבור, פיקדונות מבנקים או פיקדונות מהציבור);
- הכנסות (הוצאות) בגין מכשירים נגזרים ששימשו לפעילות ALM וכן חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור חשבונאי;
- רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות זמינות למכירה ו/או איגרות חוב מוחזקות לפדיון;

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(ב). פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאין מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:

- רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר;
- הכנסות (הוצאות) ממכשירים נגזרים אחרים (שאינם משמשים לגידור חשבונאי או לפעילות ALM).

(ג). הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון", למעט עמלות הקצאת אשראי, סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").

(ד). רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת הסעיף "רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאין מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר או כחלק מפעילויות שאין למטרות מסחר בהתאם לסיווג המניות בתיק למסחר או בתיק הזמין למכירה.

להלן השפעת הסיווג מחדש כפי שפורט בסעיפים א) עד ד) לעיל על הרווח וההפסד:

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	תשעה חודשים ביום 31 בדצמבר 2011	שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011
סווג להכנסות מימון שאין מריבית	(3.0)	(6.9)
סווג לעמלות	1.1	3.3
סווג להוצאות אחרות	0.2	0.8
סך הכל סווג מרווח מפעילות מימון	(1.7)	(2.8)
	(1.2)	(6.7)

(ה). רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים" סווגו מחדש באופן המפורט להלן:

- רווחים (הפסדים) ממכירת מניות של חברות כלולות לסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית" כחלק מפעילויות שאין למטרות מסחר;
- רווחים (הפסדים) ממימוש בניינים וציוד סווגו לסעיף "הכנסות אחרות".

כתוצאה משינוי הסיווג כאמור "רווחים (הפסדים) מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים" אשר נבעו ממימוש בניינים וציוד בסך של 6.0 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה ו- 6.4 בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, סווגו לסעיף "הכנסות אחרות". כמו כן, סכום של 6.4 מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

2. פריטים שנכללו בתמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד:

בעקבות יישום לראשונה של IAS 7 בנושא דוח על תזרימי מזומנים (ראה ביאור 1.ה.2.1) להלן, אשר קובע כללי סיווג של הפריטים השונים במסגרת הדוח בהתאם למהות הפעילות, בוצע סיווג מחדש המפורט להלן:

- שינויים נטו בתזרים בגין נכסים שוטפים (כגון: פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, נכסים בגין מכשירים נגזרים, ניירות ערך למסחר ונכסים אחרים) שנכללו בעבר במסגרת פעילות השקעה (לשעבר פעילות בנכסים).
- שינויים נטו בתזרים בגין התחייבויות שוטפות (כגון: פיקדונות מבנקים, פיקדונות מהציבור, פיקדונות הממשלה, התחייבויות בגין מכשירים נגזרים והתחייבויות אחרות) שנכללו בעבר במסגרת פעילות מימון (לשעבר פעילות בהתחייבויות ובהון).

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	תשעה חודשים ביום 31 בדצמבר 2011	שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011
שינויים בגין נכסים שוטפים	(201.4)	(791.1)
שינויים בגין התחייבויות שוטפות	122.0	(61.0)
	221.3	(795.5)

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.
2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות ליישום תקנים אלו, כמפורט להלן:
 - IAS 7 דוח על תזרימי מזומנים
 - IAS12, מיסים על הכנסה
 - IAS23, עלויות אשראי
 - IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.
3. הבהרות הפיקוח על הבנקים בדבר אופן היישום של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים.
4. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי.
5. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב - FAS 166 (ASC 860).
6. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב- U.S GAAP וב- IFRS.
7. קביעת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים בהתאם ל- FAS 157 (ASC 820-10), מדידת שווי הוגן.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה וכן תיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד.

בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" שהוצגו בשורות נפרדות.
- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.
- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית).
- בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח המימוני לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות, למעט עמלות הקצאת אשראי, נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יישום לראשונה של ההוראות בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד
הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש סעיף ד' לעיל.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות ליישום תקנים אלו

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) המפורטים להלן:

2.1 IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון).
תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת.
סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים, תעודות פיקדון סחירות ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

יישום לראשונה של IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים:

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה סעיף ד' לעיל.

2.2 IAS 12, מסים על ההכנסה

מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המסים נובעים מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל על מוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מסים נדחים

הבנק מכיר במסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. אולם, הבנק לא מכיר במסים נדחים לגבי ההפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות, בישויות בשליטה משותפת ובחברות כלולות, במידה ולא צפוי שהם יתהפכו בעתיד הנראה לעין.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים ובגין זכות מועברת לקיזוז מס וכן נכס מס נדחה בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי מוכר כאשר צפוי (more likely than not) שיייווצר בגינם חיסכון במס בעת ההיפוך ו/או תהיה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם. לצורך הקביעה כי צפוי שתהיה הכנסה חייבת מספיקה שכנגדה ניתן לנצל את החיסכון במס בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, הבנק מביא בחשבון את כל הראיות הזמינות – הן הראיות החיוביות התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות השוללות הכרה בנכס מס נדחה. במידה ואין זה צפוי שלבנק תהיה הכנסה חייבת מספיקה, נכסי מיסים נדחים נטו לא יעלו על סכום ההתחייבויות בגין מיסים נדחים.

קיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקיזז נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיזוז של נכסים והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה ישות נישומה, או בחברות שונות בקבוצה, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מסים נדחים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

יישום לראשונה של IAS 12, מסים על ההכנסה

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012, באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

2.3 IAS 23, עלויות אשראי

התקן קובע כי על הישות להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה ולהקמה או לייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל, בין היתר, נכסי רכוש קבוע, נכסי תוכנה ונכסים אחרים הדורשים פרק זמן ממושך כדי להביאם למצב בו יוכלו לשרת בשימוש המיועד או למכירתם. עם זאת, במסגרת הוראות הפיקוח על הבנקים הובהר כי תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים, באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שהונו.

יישום לראשונה של IAS 23, עלויות אשראי

ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

2.4 IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

התקן קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור.

בנוסף נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

במסגרת האימוץ של התקן על ידי הפיקוח על הבנקים, הותאמה מתכונת הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים על מנת לענות הן על דרישות הגילוי של IAS 24 והן על הגילויים הנוספים הנדרשים מכח תקנות ניירות ערך התש"ע-2010.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יישום לראשונה של IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

הבנק יישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לצורך יישום התקן לראשונה, הבנק ביצע מיפוי של הצדדים הקשורים. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על הדוחות של הבנק, למעט שינוי הצגתי.

3. הבהרות הפיקוח על הבנקים בדבר אופן היישום של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים : (הבהרות אלו מתייחסות לפעילות שאינה קיימת בבנק בפועל)

3.1 מטבע פעילות של שלוחות הפועלות בחו"ל

על תאגיד בנקאי ליישם את IAS 21 בנושא השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ החל מיום 1 בינואר 2011, למעט הנחיות התקן בנושא סיווג של שלוחות בנקאיות הפועלות בחו"ל כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה משקל.

שלוחות בנקאיות בחו"ל

עד שנת 1994 סווגו שלוחות בנקאיות מסוימות בחו"ל כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה משקל והפרשי השער בגין התרגום נזקפו ישירות להון, כחלק מקרן תרגום. החל משנת 1995, על פי הנחיות המפקח על הבנקים, סווגו שלוחות בנקאיות בחו"ל כפעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן זהה למטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי.

- בהתאם ל- IFRS, כדי לקבוע את מטבע הפעילות, על התאגיד הבנקאי לשקול, בין היתר, את הגורמים הבאים:
 - המטבע אשר משפיע בעיקר על מחירי המכירה של הסחורות והשירותים (בדרך כלל יהיה זה המטבע שבו נקובים ומסולקים מחירי המכירה של הסחורות והשירותים) והמטבע של המדינה אשר הכוחות התחרותיים והפיקוח (רגולציה) שלה קובעים בעיקר את מחירי המכירה של הסחורות והשירותים;
 - המטבע אשר משפיע בעיקר על עלויות העבודה, החומרים ועלויות אחרות להספקת סחורות או שירותים (בדרך כלל, יהיה זה המטבע שבו נקובות ומסולקות עלויות אלה);
 - גורמים נוספים היכולים לספק ראייה למטבע הפעילות של הישות, כגון: המטבע בו מופקים מקורות כספיים מפעילויות מימון והמטבע בו בדרך כלל מוחזקים תקבולים מפעילות שוטפת;
 - יחסיה של השלוחה עם התאגיד הבנקאי - אם יש לפעילות החוץ מידה ניכרת של עצמאות, אם עסקאות של השלוחה עם התאגיד הבנקאי מהוות שיעור גבוה או נמוך מפעילות החוץ, אם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ משפיעים באופן ישיר על תזרימי המזומנים של התאגיד הבנקאי והם זמינים בנקל להעברה אליה ואם תזרימי המזומנים מפעילות חוץ מספיקים למימון התחייבויותיה הקיימות והחזויות באופן רגיל של הישות, ללא העמדת מקורות על ידי התאגיד הבנקאי.

בהתבסס על בחינה של קריטריונים אלו, נקבע אם מטבע הפעילות של שלוחות בנקאיות מסוימות אינו זהה לשקל. עם זאת, לצורך שינוי הסיווג של שלוחה בנקאית בחו"ל כשלוחה שמטבע הפעילות שלה שונה משקל נדרש לקבל הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. עד לקבלת הנחיה מקדמית כאמור, ימשיך התאגיד הבנקאי לטפל בשלוחות הבנקאיות בחו"ל שמטבע הפעילות שלה זהה לשקל.

ביום 14 בפברואר 2012, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "מטבע פעילות של שלוחות הפועלות בחו"ל", אשר כולל קריטריונים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים לצורך קביעת מטבע הפעילות של שלוחה בנקאית בחו"ל. בפרט הובהר כי בקביעת מטבע הפעילות נדרש התאגיד הבנקאי לבחון קיום/אי קיום של כל אחד מהקריטריונים המפורטים להלן ולתעד את תוצאות הבחינה:

- הסביבה הראשית בה השלוחה מפיקה ומוציאה מזומנים היא מטבע זר ואילו פעילות השלוחה בשקלים הינה שולית;
- גיוס אוטונומי של הלקוחות על ידי השלוחה - פעילות השלוחה מול לקוחות התאגיד הבנקאי ו/או צדדים קרובים אליהם ו/או צדדים שהופנו לשלוחה על ידי הבנק אינה משמעותית;
- פעילות השלוחה מול הבנק ו/או מול הצדדים הקשורים לו אינה משמעותית. כמו כן, אין תלות משמעותית של השלוחה במקורות המימון מהבנק ו/או הצדדים הקשורים לו;
- פעילות השלוחה במהותה הינה עצמאית ועומדת בפני עצמה ואינה הרחבה או השלמה של הפעילות המקומית של הקבוצה. כמו כן, השלוחה מבצעת את הפעילויות שלה עם מידה משמעותית של אוטונומיות.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כאשר אחד הקריטריונים כאמור אינו מתקיים במובהק (לדוגמה: העסקאות של השלוחה המבוצעות עם לקוחות התאגיד הבנקאי הן משמעותיות עד כדי כך שהן מהוות את רוב העסקאות של השלוחה) הדבר מצביע על כך שיש לטפל בשלוחה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה הינו שקל. במצב אחר, הקביעה תבוצע בהתאם לבחינת מכלול הקריטריונים.

תאגיד בנקאי יבחן מחדש את הסיווג של השלוחות הבנקאיות שלו בחו"ל בהתאם לקריטריונים החדשים. לאור הבחינה המחודשת יסווג, בהתאם לצורך, את השלוחות הבנקאיות כפעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה משקל. שינוי הסיווג יטופל באופן של מכאן ולהבא כשינוי של מטבע הפעילות של השלוחות כך שהפרשי שער בגין התרגום יוכרו החל מיום 1 בינואר 2012 ברווח כולל אחר והוצגו במסגרת "התאמות מתרגום של פעילויות חוץ".

פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, יתורגמו לש"ח לפי שער החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות של פעילויות החוץ, יתורגמו לש"ח לפי שער החליפין שבתוקף במועדי העסקאות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל אחר החל מיום 1 בינואר 2012, מועד השינוי של מטבע הפעילות, ומוצגים בהון בקרן תרגום של פעילויות חוץ.

3.2

אופציות מכר (PUT) לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

אופציות מכר (PUT) לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה שהונפקו לפני 1 בינואר 2012 ואשר מסולקות במזומן או במכשיר פיננסי אחר, יוכרו כהתחייבות שנמדדה בהתאם לשווי ההוגן של האופציה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב. שינויים בשווי ההוגן של האופציה יוכרו בדוח רווח והפסד.

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים מיום 18 במרץ 2012 בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה התאגיד הבנקאי יישם את הנחיות תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS) בנושא.

לפיכך, אופציות מכר שהונפקו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המסולקות במזומן או במכשיר פיננסי אחר (לרבות האופציות שהונפקו לפני 1 בינואר 2012) יוכרו כהתחייבות בגובה הערך הנוכחי של תוספת המימוש. בתקופות עוקבות, שינויים בערך האופציה הוכרו בדוח רווח והפסד לפי שיטת הריבית האפקטיבית. כמו כן, חלק הקבוצה ברווחי החברה המוחזקת כולל את חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה, להם הנפיקה הקבוצה אופציות מכר.

יישום לראשונה של הבהרת הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

ליישום ההנחיות לראשונה, לא הייתה כל השפעה על הבנק.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

4. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2012 את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, זאת בעקבות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקף הבנק את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

נטילת התחייבות שיפוי או ויתור

סכום ההתחייבות, השיפוי או הוויתור נזקף לקרן הון.

הלואות, לרבות פיקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפיקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול חשבונאי בעסקאות בין הישות לבין בעל שליטה בה

הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בהוראות באופן של מכאן ולהבא לגבי כל העסקאות בין הבנק לבין בעל שליטה בו שבוצעו לאחר 1 בינואר 2012 וכן לגבי הלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה לפני מועד תחילת יישום ההוראות, החל ממועד תחילתן. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה מהותית.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

5. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר

החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC860).

הערכת קיום שליטה אפקטיבית מתמקדת בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא מובאים בחשבון: (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל.

בעסקאות העברת נכסים פיננסיים הבנק קובע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שייכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; וכן
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

יישום לראשונה של ASU 2011-03, בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר

הבנק יישם את הכללים שנקבעו ב-ASU 2011-03 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. לגבי עסקאות חדשות ועסקאות קיימות ששונו לאחר מועד כניסת העדכון לתוקף. במועד המעבר לא היתה השפעה על דוחות הבנק. עם זאת מיישום העדכון, יותר עסקאות רכש חוזר יטופלו חשבונאית כחוב מובטח ולא כמכירה.

6. מדידת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים בהתאם ל-FAS 157 (ASC 820-10), מדידת שווי הוגן

בהתאם להוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות הנוגעות לנתונים שישמשו בחישוב השווי ההוגן של מכשירים נגזרים. כמו כן, נקבע כי בדוחות הכספיים שנתיים ורבעוניים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיבי סיכון האשראי שנכלל בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים. בהתאם להוראות הנ"ל ובתיאום עם המפקח על הבנקים, במדידת השווי ההוגן של המכשירים הנגזרים בדוחות הכספיים לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2011, הבנק המשיך במדידה במתכונת שהיתה נהוגה בבנק עד ליום 31 בדצמבר 2010 אשר מתחשבת, בין היתר, גם במרכיב סיכון האשראי. הבנק יישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 157 במלואם החל מיום 1 בינואר 2012.

יישום לראשונה של מדידת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים בהתאם ל-FAS 157 (ASC 820-10)
ההשפעה של יישום לראשונה ביום 1 בינואר 2012 של הכללים שנקבעו ב-FAS 157 (ASC 820-10) בקביעת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים הינה גידול ברווח המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של כ-0.6 מיליון ש"ח לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012.

7. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS

העדכון קובע תיקונים ל-FAS 157 (ASC 820) הנדרשים לקביעת הגדרה אחידה של מדידת השווי ההוגן בתקני חשבונאות מקובלים בארה"ב (U.S GAAP) ובתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

בהתאם לעדכון, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמונהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בנוסף, בהתאם לעדכון, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

בנוסף, בעקביות למדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, נמדד השווי ההוגן של הפריטים המסווגים בהון תוך שימוש במחירים מצוטטים של הפריטים כאמור (או של מכשירים דומים) אשר נסחרים כנכסים.

כמו כן, העדכון קובע דרישות גילוי משמעותיות נוספות בנוגע למפורט להלן:

- סיווג לרמות במסגרת היררכיית השווי ההוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך במסגרת הביאורים נדרש גילוי לגבי שוויים ההוגן.
- לגבי מדידות שווי הוגן אשר סווגו במסגרת היררכיית השווי ההוגן לרמה 3: תהליך הערכה שמושם על ידי הישות המדווחת;
- גילוי איכותי בדבר ניתוח רגישות של מדידת השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים משמעותיים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- מעברים כלשהם של מדידת שווי הוגן מרמה 2 לרמה 1 או להיפך, לרבות פירוט הסיבות למעברים.
- שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use), כאשר הנכס נמדד לפי שווי הוגן במאזן או כאשר שווי ההוגן נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי.

יישום לראשונה של ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS

הבנק מיישם את התיקונים שנקבעו ב-ASU 2011-04 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי החדשות לגבי הדוחות לתקופות שהוצגו לפני היישום לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים.

ביום 23 באוגוסט 2012 פורסמה טיוטה חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן. התיקונים המפורטים בטיטה זו נועדו להתאים את הוראות הדיווח לציבור בנושא מדידות שווי הוגן לנוסח המעודכן של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה. בפרט, התיקון משלב בהוראות הדיווח לציבור את כללי מדידת שווי הוגן כפי שנקבעו ב-ASU 2011-04 אשר מיושמים על ידי הבנק החל מ-1 בינואר 2012. בנוסף, בטיטת החוזר נקבעה מתכונת גילוי אחידה חדשה בנוגע לדרישות גילוי מסוימות בנושא שווי הוגן שנכללו ב-ASU 2011-04. לאור זאת, החל מהרבעון הנוכחי הבנק התאים את הביאורים בנושא שווי הוגן לרבות סיווג מחדש מספרי השוואה במטרה להתאימם למתכונת הגילוי החדשה.

ליישום לראשונה של ASU 2011-04 לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט שינוי הצגתי בשל דרישות הגילוי החדשות.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1.1 הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ב-29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

הכללים שנקבעו בהוראה מהווים שינוי משמעותי לעומת הכללים הקיימים כיום בהוראות הדיווח לציבור. ההיערכות ליישום הכללים שנקבעו בהוראה הינה מורכבת ובכוונת הפיקוח על הבנקים ללוות את תהליך ההיערכות של התאגידים הבנקאיים, במיוחד בכל הקשור לזיהוי העלויות הכשירות. נקבע כי הכללים בנושא יישומו מיום 1 בינואר 2014 ואילך. הבנק בוחן את ההשלכות הצפויות מיישום לראשונה של ההוראות.

2. תקן חשבונאות 29, אימוץ תקני דיווח בינלאומיים

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

- תקנים בנושאים בליבת העסקה הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אימוץ בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19 - הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים

בחודש מאי 2011 פורסמה על ידי ה-IASB מערכת התקנים החדשה שהינה חלק מפרויקט ההאחדה המשותף של ה-IASB וה-FASB, ומחליפה למעשה את התקינה הקיימת בנושא איחוד דוחות כספיים ועסקאות משותפות וכן כוללת מספר שינויים ביחס לחברות כלולות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים אשר אומצו בהוראות הדיווח לציבור. עדכון כאמור נדרש לפי מועד התחילה ולפי הוראות המעבר שיקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ ולהבהרות של הפיקוח על הבנקים. לאור זאת, היישום של הכללים שנקבעו במערכת החדשה של התקנים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים, יבוצע בכפוף להנחיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור, בין היתר, בקשר ליישום התקן בנושאים בהם נקבעו או אומצו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים השונים מאלה שנקבעו בתקן ו/או ההנחיות המתייחסות אליו.

על אף העובדה שבשלב זה לא נקבעו הנחיות ספציפיות של הפיקוח על הבנקים בנוגע לאופן האימוץ של המערכת החדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים, ניתן להעריך כי לאור פעילות הבנק עם חברות כלולות ההשפעה הצפויה מיישומם שולית, אם בכלל.

להלן תיאור עיקרי הכללים שנקבעו במערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים:

3.1 תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 10, דוחות כספיים מאוחדים

התקן מחליף את הנחיות IAS 27, דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים ואת הנחיות SIC 12, איחוד - ישויות למטרות מיוחדות לעניין איחוד דוחות כספיים, כך שהנחיות IAS 27 ימשיכו להיות תקפות רק לעניין דוחות כספיים נפרדים.

התקן מציג מודל שליטה חדש לצורך קביעה האם משקיע שולט במוחזקת ולכן עליו לאחד אותה. מודל זה נדרש להיות מיושם ביחס לכל הישויות המוחזקות, הן ישויות המצויות כיום בתחולת IAS 27 והן ישויות המצויות כיום בתחילת SIC 12. בהתאם למודל, משקיע שולט במוחזקת כאשר הוא חשוף או זכאי לתשואות משתנות הנובעות ממעורבותו במוחזקת, והוא בעל יכולת להשפיע על תשואות אלו באמצעות הכוח (power) שלו באותה מוחזקת.

נסיבות "דה פקטו" יובאו בחשבון לצורך הערכת שליטה, כך שהתקן כולל למעשה מודל של שליטה אפקטיבית. כלומר, אם מתקיימת שליטה אפקטיבית יידרש איחוד דוחות. בנוסף, בהערכת קיומה של שליטה, יובאו בחשבון כל זכויות ההצבעה הפוטנציאליות שהן משמעותיות, גם אם אינן ניתנות למימוש באופן מיידי. בהתייחס לזכויות ההצבעה פוטנציאליות, יש לבחון את המבנה שלהן, את הסיבות לקיומן וכן את התנאים של אותן זכויות.

על אף האמור לעיל, יצוין כי נושא הטיפול החשבונאי בישויות בעלות זכויות משתנות מוגדר כנושא שהינו בליבת העסק בנקאי שלגביו נדרשים הבנקים ליישם את הכללים שנקבעו במסגרת FAS 167 (ASC 810-10).

התקן ייושם לתקופות שנחלות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחר מכן באופן של יישום למפרע. יישום מוקדם אפשרי, בכפוף למתן גילוי ובכפוף לאימוץ מוקדם של שני התקנים הנוספים שפורסמו במקביל - IFRS 11, הסדרים משותפים ו- IFRS 12.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3.2 תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 11, הסדרים משותפים

התקן מחליף את הנחיות IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות ומתקן חלק מהנחיות IAS 28, השקעות בחברות כלולות.

התקן מגדיר הסדרים משותפים (joint arrangements) כהסדרים בהם ישנה שליטה משותפת, ומחלק הסדרים כאמור לשתי קטגוריות: (1) פעילויות משותפות ו- (2) עסקאות משותפות. שליטה משותפת (joint control) הינה חלוקת שליטה (כהגדרתה ב- IFRS 10) מוסכמת וחוזית על הסדר, והיא מתקיימת רק כאשר נדרשת הסכמה פה אחד של הצדדים החולקים ביניהם את השליטה, בכדי לקבל החלטות לגבי פעילויות ההסדר הרלוונטיות.

1. פעילויות משותפות (joint operations) - לצדדים בעלי השליטה המשותפת ישנן זכויות בנכסים הקשורים להסדר ומחויבויות לקיום ההתחייבויות הקשורות להסדר. פעילויות משותפות יטופלו בדומה לטיפול החשבונאי לפי IAS 31 בנכסים בשליטה משותפת ובעסקאות בשליטה משותפת, כלומר יוכרו בנכסים ובהתחייבויות ויטופלו לפי התקנים הרלוונטיים.

2. עסקאות משותפות (joint ventures) - כל ההסדרים המשותפים אשר מאוגדים כישות נפרדת ואשר לצדדים בעלי השליטה המשותפת ישנן זכויות בנכסים נטו של ההסדר המשותף. עסקאות משותפות יטופלו לפי שיטת השווי המאזני בלבד (בוטלה האפשרות ליישם את שיטת האיחוד היחסי).

בנוסף, התקן משנה את הטיפול החשבונאי באובדן שליטה משותפת כאשר לאחר אובדן השליטה המשותפת נותרת השפעה מהותית. בפרט, התקן מבטל את ההוראה הקיימת הדורשת לשערך לשווי הוגן את ההשקעה שנותרת בחברה הכלולה במועד אובדן השליטה המשותפת. כמו כן, IAS 28 המתוקן קובע כי IFRS 5 חל על השקעה, או חלק ממנה, בחברה כלולה או עסקה משותפת, העונה לקריטריונים לסיווג כמוחזקת למכירה. עד לימוש חלק ההשקעה שסווג כמוחזקת למכירה, שיטת השווי המאזני ממשיכה להיות מיושמת על חלק ההשקעה שלא סווג כמוחזקת למכירה.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחר מכן באופן של יישום למפרע. עם זאת, קיימת הוראות פרטניות לאופן היישום למפרע במקרים מסוימים.

3.3 תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 12, גילוי של זכויות בישויות אחרות

התקן מכיל דרישות גילוי מקיפות ביחס לזכויות בחברות בנות, בהסדרים משותפים, בחברות כלולות ובישויות מובנות (structured entities).

"ישויות מובנות" הן ישויות שבנויות כך שזכויות הצבעה וזכויות דומות אינן הגורם הדומיננטי בקביעה מי שולט בהן. ההגדרה של "זכויות" בתקן היא רחבה וכוללת מעורבות חוזית ו/או לא חוזית שחושפת את התאגיד המדווח לשינויים בתשואות כתוצאה מביצועי הישות המוחזקת.

מטרת דרישות הגילוי החדשות היא לאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את המהות והסיכונים הנובעים מהזכויות של התאגיד המדווח בישויות אחרות, וכן להבין את ההשפעה של אותן זכויות על המצב הכספי של התאגיד המדווח, תוצאות פעילותה ותזרימי המזומנים שלה. מטרה זו באה לידי ביטוי בדרישות גילוי נרחבות ומקיפות, בין השאר: שיקול דעת והנחות משמעותיות שבאו לידי ביטוי בקביעת מהותן של זכויות בישויות ובהסדרים, זכויות בחברות בנות, זכויות בהסדרים משותפים ובחברות כלולות וזכויות בישויות מובנות.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. יישום מוקדם אפשרי בכפוף לאימוץ מוקדם של שני התקנים הנוספים שפורסמו במקביל - IFRS 11, הסדרים משותפים ו- IFRS 10, דוחות כספיים מאוחדים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

תיקונים ל-IFRS 10, IFRS 11 ו-IFRS 12 (להלן: "מערכת התקנים") - דוחות כספיים מאוחדים, הסדרים משותפים וגילוי של זכויות בישויות אחרות: הנחיות מעבר (להלן: "התיקונים")
התיקונים מגדירים מהו מועד היישום לראשונה ומפשטים את הוראות המעבר של מערכת התקנים וכן מספקים הקלות בדרישות הגילוי. מועד התחילה של התיקונים הינו תקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחריו, בדומה לזה של מערכת התקנים.

הבנק בוחן את המערכת החדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) כאמור והשלכות אפשריות מיישום לראשונה.

4. טיוטת הוראה בנושא דוח על הרווח הכולל

ביום 26 באוגוסט 2012 פורסמה טיוטת חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר רווח כולל. מטרת הטיוטה הינה התאמת אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב (ASU 2011-05 ו- ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב. הטיוטה משנה את אופן ההצגה של פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים, כך שפריטי רווח כולל אחר ידווחו בדוח נפרד שיקרא "דוח על הרווח הכולל" אשר יוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד. כמו כן, פירוט ההרכב והתנועה של "רווח כולל אחר מצטבר" יוצג בביאור חדש על רווח כולל אחר מצטבר. התיקונים בטיטת הוראה זו יחולו על הדוחות לרבעון הראשון של שנת 2013 ואילך ויושמו בדרך של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא צפויה השפעה למעט שינוי הצגת.

5. טיוטת הוראה בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות

ביום 2 באוגוסט 2012 פורסמה טיוטת חוזר לתיקון להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בטיטת זו נועדו להתאים את סעיף 15א בהוראות הדיווח לציבור לכללי חשבונאות המקובלים בארה"ב. בפרט, בנוגע לקיזוז מכשירים נגזרים נקבע כי תאגיד בנקאי יקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויצג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים: (1) בגין אותן ההתחייבויות, יש לו זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים, (2) בכוונתו לפרוע את ההתחייבויות ולממשן את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית, (3) גם התאגיד הבנקאי וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה.

כמו כן, נקבע כי בתנאים מסוימים תאגיד בנקאי רשאי לקזז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה ביטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב ביטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבנות נטו (netting master arrangement), גם אם תנאי הכוונה לפרוע על בסיס נטו או בו זמנית אינו מתקיים. תאגיד בנקאי נדרש לקבוע מדיניות חשבונאית אשר תיושם בעקביות לגבי קיזוז סכומי שווי הוגן כאמור.

בנוגע לעסקאות רכש חוזר נקבע כי תאגיד בנקאי רשאי לקזז בין "ניירות ערך שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר" לבין "ניירות ערך שנמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר", אם מתקיימים התנאים מסוימים שנקבעו בכללי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה.

בטיטת החוזר הובהרו שיקולים מסוימים שהבנקים נדרשים להביא בחשבון בכדי לקבוע האם קיים ספק לגבי קיום התנאים לקיזוז. בין היתר, לעניין זכות הקיזוז, נוספה דרישה כי רואה החשבון המבקר של תאגיד בנקאי יבחן אם קיימת זכות קיזוז חוזית בת אכיפה (לצורך קיזוז), בשינויים המתחייבים, באותו אופן שבו הוא בוחן כיום האם נכסים פיננסיים שהועברו בודדו מעבר להישג ידו של המעביר ושל נושיו (לצורך גריעת נכסים פיננסיים).

בנוסף, בטיטת החוזר נכללו דרישות גילוי רחבות, לרבות מתן גילוי לגבי מדיניות התאגיד הבנקאי שקובעת האם לקזז או לא לקזז מכשירים נגזרים כאמור.

התיקונים בטיטת הוראה זו יחולו על דוחות כספיים לתקופות דיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ויושמו בדרך של יישום למפרע. הבנק בוחן השלכות אפשריות מהיישום של טיוטת החוזר.

ביאור 2 – ניירות ערך
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2012				
(בלתי מבוקר)				
רווחים שטרם הוכרו		הפסדים שטרם הוכרו		עלות מופחתת
מהתאמות לשווי הוגן		מהתאמות לשווי הוגן		הערך במאזן
				שווי הוגן ⁽¹⁾
175.4	9.6	165.8	165.8	
2.9	0.1	2.8	2.8	
39.7	-	39.7	39.7	
218.0	9.7	208.3	208.3	

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר				עלות מופחתת (במניות -)
				הערך במאזן (עלות)
				שווי הוגן ⁽¹⁾
הפסדים				רווחים
1,632.2	(10.8)	4.4	1,638.6	1,632.2
5.4	-	0.2	5.2	5.4
87.2	(0.2)	2.5	84.9	87.2
1,724.8	(11.0)	7.1	1,728.7	1,724.8
0.7	-	-	0.7	0.7
1,725.5 ⁽²⁾	(11.0) ⁽³⁾	7.1	1,729.4	1,725.5

ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב - של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל
מניות
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

רווחים שטרם הוכרו		הפסדים שטרם הוכרו		עלות מופחתת
מהתאמות לשווי הוגן		מהתאמות לשווי הוגן		הערך במאזן
				שווי הוגן ⁽¹⁾
2.2 ⁽⁴⁾	(4)	2.2	2.2	
1,945.7	(11.0)	16.8	1,939.9	1,936.0

ג. ניירות ערך למסחר אגרות חוב של ממשלת ישראל

סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 0.7 מיליון ש"ח.
(3) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(4) נזקפו לדוח רווח והפסד הערות:
- פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות האגרות חוב וכן, פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות – ראה ביאור 10.
- ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך, כאמור בתוספת ד' שבסקירת הנהלה בדבר חשיפות למדינות זרות.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2011				
(בלתי מבוקר)				
רווחים שטרם		הפסדים שטרם		הערך במאזן מופחתת עלות
הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
				(1) שווי הוגן
166.1	166.1	2.3	-	168.4
2.8	2.8	-	-	2.8
29.2	29.2	-	(2.1)	27.1
198.1	198.1	2.3	(2.1)	198.3
רווח כולל אחר מצטבר				
				עלות מופחתת (במניות -)
				הערך במאזן (עלות)
				(1) שווי הוגן
1,567.6	1,567.6	1.1	(30.4)	1,567.6
73.5	73.5	4.7	(1.2)	73.5
1,641.1	1,641.1	5.8	(31.6)	1,641.1
3.0	3.0	-	-	3.0
1,644.1	1,644.1	5.8	(31.6)	1,644.1
רווחים שטרם		הפסדים שטרם		הערך במאזן מופחתת עלות
הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
				(1) שווי הוגן
-	-	-	(4)	2.6
8.1	1,870.6	(33.7)	1,845.0	1,844.8

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב - של ממשלת ישראל של אחרים בישראל מניות סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ג. ניירות ערך למסחר אגרות חוב של ממשלת ישראל סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 3.0 מיליון ש"ח.
(3) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

- פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות האגרות חוב וכן, פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות – ראה ביאור 10.
- ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך, כאמור בתוספת ד' שבסקירת הנהלה בדבר חשיפות למדינות זרות.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2011				
(מבוקר)				
רווחים שטרם הוכרו		הפסדים שטרם הוכרו		עלות
מהתאמות לשווי הוגן		מהתאמות לשווי הוגן		מופחתת
שווי הוגן ⁽¹⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾		הערך במאזן
171.0	-	4.5	166.5	166.5
2.9	-	0.1	2.8	2.8
27.8	(1.4)	-	29.2	29.2
201.7	(1.4)	4.6	198.5	198.5

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר				
רווחים		הפסדים		עלות מופחתת (במניות -)
שווי הוגן ⁽¹⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾		הערך במאזן (עלות)
2,143.6	(20.0)	6.4	2,157.2	2,143.6
72.0	(1.0)	1.0	72.0	72.0
2,215.6	(21.0)	7.4	2,229.2	2,215.6
3.0	-	-	3.0	3.0
2,218.6 ⁽³⁾	(21.0) ⁽³⁾	7.4	2,232.2	2,218.6

ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב - של ממשלת ישראל של אחרים בישראל
מניות
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

רווחים שטרם הוכרו		הפסדים שטרם הוכרו		עלות
מהתאמות לשווי הוגן		מהתאמות לשווי הוגן		מופחתת
שווי הוגן ⁽¹⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾		הערך במאזן
2.6 ⁽⁴⁾	- ⁽⁴⁾	-	2.6	2.6
2,422.9	(22.4)	12.0	2,433.3	2,419.7

ג. ניירות ערך למסחר אגרות חוב של ממשלת ישראל

סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 3.0 מיליון ש"ח.
(3) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

- פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות האגרות חוב וכן, פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות – ראה ביאור 10.
- ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך, כאמור בתוספת ד שבסקירת הנהלה בדבר חשיפות למדינות זרות.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)
 סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ד. אגרות חוב פגומות

31 בדצמבר 2011	30 בספטמבר 2011	30 בספטמבר 2012
6.1	9.5	7.4

יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

א. אשראי לציבור

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2012			* אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטי	
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)				** אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי
הפרשה			הפרשה			הפרשה				
יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב		
נטו	אשראי	רשומה	נטו	אשראי	רשומה	נטו	אשראי	רשומה		
2,695.2	85.6	2,780.8	2,664.2	65.1	2,729.3	2,877.1	84.6	2,961.7	סך כל האשראי לציבור	
8,019.4	35.9	8,055.3	8,019.6	34.7	8,054.3	8,481.3	41.0	8,522.3		
10,714.6	121.5	10,836.1	10,683.8	99.8	10,783.6	11,358.4	125.6	11,484.0		
0.5	-	0.5	7.5	0.1	7.6	3.3	-	3.3	מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים	

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני, ראה ביאור 3.ב.

** אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. ראה ביאור 3.ג.

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2012			
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
הפרשה			הפרשה			הפרשה			
יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב	
נטו	אשראי	רשומה	נטו	אשראי	רשומה	נטו	אשראי	רשומה	
114.1	65.7	179.8	119.9	47.3	167.2	100.9	58.6	159.5	אשראי לציבור פגום*
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר**
0.1	-	0.1	3.1	0.5	3.6	0.2	-	0.2	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים**
2,581.0	19.9	2,600.9	2,541.2	17.3	2,558.5	2,776.0	26.0	2,802.0	אשראי לציבור אחר שאינו פגום**
2,581.1	19.9	2,601.0	2,544.3	17.8	2,562.1	2,776.2	26.0	2,802.2	סך כל האשראי לציבור שאינו פגום**
2,695.2	85.6	2,780.8	2,664.2	65.1	2,729.3	2,877.1	84.6	2,961.7	סך כל האשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצוין בסעיף קטן 4 להלן.

** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)
77.7	61.1	66.4
102.1	106.1	93.1
179.8	167.2	159.5
163.4	151.3	147.1
16.4	15.9	12.4
179.8	167.2	159.5

2.

אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי
אשראי על בסיס פרטני
אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי
אשראי על בסיס פרטני
סך כל האשראי לציבור פגום

3.

אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים (*)
אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הבטחון (*)
סך כל האשראי לציבור פגום

(*) סווג מחדש

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)			30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)		
הפרשה			הפרשה			הפרשה		
יתרת	להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב
נטו	אשראי	רשומה	נטו (*)	אשראי (*)	רשומה (*)	נטו	אשראי	רשומה
37.2	8.6	45.8	46.9	9.1	56.0	28.1	12.8	40.9
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
37.2	8.6	45.8	46.9	9.1	56.0	28.1	12.8	40.9

שאינו צובר הכנסות ריבית
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים
או יותר
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים
ועד 89 ימים
צובר הכנסות ריבית
סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

(*) סווג מחדש

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

5.

חודשים		לשלושה חודשים	
שהסתיימו ביום		שהסתיימו ביום	
30 בספטמבר		30 בספטמבר	
2011	2012	2011	2012
(בלתי מבוקר)			
151.9	169.7	158.7	167.1
(*) 7.4	3.2 (*)	2.3	1.4
(*) 17.3	15.4 (*)	6.1	4.2
(*) 7.4	3.2 (*)	2.3	1.4

יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח

סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום *

סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים

*מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

(*) הוצג מחדש

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2012		
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
הפרשה	יתרת חוב	להפסדי	הפרשה	יתרת חוב	להפסדי	הפרשה	יתרת חוב	להפסדי
נטו	רשומה	אשראי	נטו	רשומה	אשראי	נטו	רשומה	אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.6	0.1	0.7	1.9	0.3	2.2	2.6	0.4	3.0
15.8	2.7	18.5	20.1	3.7	23.8	19.2	3.2	22.4
8,003.0	33.1	8,036.1	7,997.5	30.7	8,028.2	8,459.5	37.4	8,496.9
8,019.4	35.9	8,055.3	8,019.5	34.7	8,054.2	8,481.3	41.0	8,522.3

אשראי לציבור פגום
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של
90 ימים או יותר
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של
30 ימים ועד 89 ימים
אשראי לציבור אחר שאינו פגום
סך הכל

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי		
על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס
פרטני	קבוצתי*	סך הכל	פרטני	קבוצתי*	סך הכל
75.7	52.1	23.6	137.9	67.2	70.7
14.8	5.1	9.7	7.3	8.2	(0.9)
5.9	0.6	5.3	(19.4)	(0.5)	(18.9)
8.8	0.1	8.7	9.9	-	9.9
14.7	0.7	14.0	(9.5)	(0.5)	(9.0)
105.2	57.9	47.3	135.7	74.9	60.8

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה

הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי		
על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס
פרטני	קבוצתי*	סך הכל	פרטני	קבוצתי*	סך הכל
85.3	59.0	26.3	127.7	62.0	65.7
17.8	1.9	15.9	20.7	13.9	6.8
(62.4)	(3.2)	(59.2)	(53.6)	(1.0)	(52.6)
64.5	0.2	64.3	40.9	-	40.9
2.1	(3.0)	5.1	(12.7)	(1.0)	(11.7)
105.2	57.9	47.3	135.7	74.9	60.8

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה (מבוקר)

הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה (בלתי מבוקר)

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011		
מבוקר		
הפרשה להפסדי אשראי		
סך הכל	על בסיס קבוצתי*	על בסיס פרטני
266.7	24.1	242.6
(216.3)	-	(216.3)
34.9	34.9	-
29.9	5.2	24.7
(61.6)	(2.2)	(59.4)
74.1	-	74.1
12.5	(2.2)	14.7
127.7	62.0	65.7

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה

מחיקות חשבונאיות שהוכרו ליום 1 בינואר 2011
שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2011 (נזקפו להון)
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

הפרשה להפסדי אשראי		
על		
פרטני	בסיס	על בסיס
קבוצתי*	סך הכל	
58.6	67.0	125.6
2.2	7.9	10.1
60.8	74.9	135.7

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל
בסעיף התחייבויות אחרות)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2012

הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

הפרשה להפסדי אשראי		
על		
פרטני	בסיס	על בסיס
קבוצתי*	סך הכל	
47.3	52.5	99.8
-	5.4	5.4
47.3	57.9	105.2

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל
בסעיף התחייבויות אחרות)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2011

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

הפרשה להפסדי אשראי		
על		
פרטני	בסיס	על בסיס
קבוצתי*	סך הכל	
65.7	55.8	121.5
-	6.2	6.2
65.7	62.0	127.7

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל
בסעיף התחייבויות אחרות)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2011

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ביאור 4 – הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח))

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון".
1. הון לצורך חישוב יחס ההון בהתאם להוראות "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון"

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)	2012
897.3	867.3	988.3
897.3	867.3	988.3
467.5	452.5	507.5
1,364.8	1,319.8	1,495.8

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון ליבה
הון רובד 1, לאחר ניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים
סך כל ההון הכולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי
סיכונים שוק
סיכון תפעולי
סך כל היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון

9,249.6	9,180.8	9,849.9
10.2	12.1	24.5
1,087.5	1,080.3	1,152.6
10,347.3	10,273.2	11,027.0

באחוזים

8.67%	8.44%	8.96%
13.19%	12.85%	13.56%
9.00%	9.00%	9.00%

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

2. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)	2012
899.8	869.8	990.8
(2.5)	(2.5)	(2.5)
897.3	867.3	988.3
16.3	16.3	16.3
2.5	2.5	2.5
448.7	433.7	488.7
467.5	452.5	507.5
1,364.8	1,319.8	1,495.8

1. הון רובד 1

הון
בניכוי: ניכויים אחרים מהון רובד 1
סך כל ההון רובד 1

2. הון רובד 2

א. הון רובד 2 עליון
הפרשה כללית לחובות מסופקים
רכיבי הון רובד 2 עליון אחרים

ב. הון רובד 2 תחתון

כתבי התחייבות נדחים
סך כל ההון רובד 2
סך כל ההון הכולל

ביאור 4 – הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב. יעד הלימות ההון

במהלך חודש פברואר 2012 אישרו ההנהלה והדירקטוריון של הבנק את המסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (מסמך ה-ICAAP) על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2011. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בחברה האם שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו בהתאם לפרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים שבוצעו בבנק להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק מצביעות כי לבנק הון מספק כדי לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון. דירקטוריון הבנק החליט כי עד להשלמת תהליך בדיקת הנאותות על ידי הפיקוח על הבנקים (תהליך ה-SREP) לא יפחת יחס ההון הכולל של הבנק מ-13%.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, פירסם הפיקוח על הבנקים ביום 14 במרץ 2012 טיוטת הנחיה בנושא "מסגרת באזל 3- יחסי הון ליבה מינימליים" הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון ליבה בשיעור של 9% (במקום 7.5% הקיים היום) עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון הליבה המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון הליבה שיידרש מהבנק הוא 9%. חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות. יעד הון הליבה הנדרש הינו בהתאם להוראות באזל 3, לרבות הגדרות של הון ליבה והתאמות פיקוחיות (הניכויים מההון) שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים, צפויות להיות שונות משמעותית מההגדרות שנקללו במסגרת הוראות באזל 2. הבנק לומד את ההוראה ואת ההשלכות הצפויות בכל הקשור לגיבוש תוכנית הון מעודכנת במטרה להבטיח את יישום ההוראה ועמידה בדרישות יחס הון הליבה החדש.

ג. הנפקת כתבי התחייבות נדחים

בתשעה חודשים של שנת 2012 הנפיק הבנק כתבי התחייבות נדחים, לא סחירים, בסך של 100 מיליון ש"ח מזה כ- 60 מיליון ש"ח הונפקו לחברה האם. כתבי ההתחייבות שהונפקו הוכרו על ידי המפקח על הבנקים כחלק מן ההון הכשיר רובד 2.

ביאור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
(כסומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2012					
(בלתי מבוקר)					
		מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי	
פריטים		צמוד		לא צמוד	
שאינם		דולר		למדד	
כספיים (2) סך הכל		אחר		המחירים ארה"ב	
2,668.8	-	47.3	21.0	160.9	2,439.6
1,936.0	0.7	115.1	310.5	511.8	997.9
11,358.4	-	99.9	182.9	1,185.7	9,889.9
7.5	-	-	-	-	7.5
101.3	101.3	-	-	-	-
14.8	2.9	4.2	1.4	4.4	1.9
115.2	18.9	-	-	10.0	86.3
16,202.0	123.8	266.5	515.8	1,872.8	13,423.1
12,663.4	-	364.5	813.6	1,631.7	9,853.6
134.3	-	0.3	4.3	23.9	105.8
213.1	-	4.7	15.1	-	193.3
747.8	-	-	-	663.8	84.0
67.6	-	17.6	39.6	-	10.4
1,385.0	3.8	-	8.6	9.2	1,363.4
15,211.2	3.8	387.1	881.2	2,328.6	11,610.5
990.8	120.0	(120.6)	(365.4)	(455.8)	1,812.6
-	-	130.7	377.6	351.9	(860.2)
990.8	120.0	10.1	12.2	(103.9)	952.4

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
בניינים וציוד
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
סך הכל

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שבסיסם מתייחס לפריטים לא כספיים.

ביאור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2011					
(בלתי מבוקר)					
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)		מטבע ישראלי		
			צמוד	לא צמוד	לא צמוד
	דולר	ארה"ב	המחירים	לא צמוד	לא צמוד
2,428.1	-	37.9	19.8	142.1	2,228.3
1,844.8	3.0	108.8	296.4	844.9	591.7
10,683.8	-	92.6	125.5	1,302.1	9,163.6
6.4	-	-	-	-	6.4
114.3	114.3	-	-	-	-
49.3	3.6	0.8	40.4	0.5	4.0
95.8	38.0	-	-	11.8	46.0
15,222.5	158.9	240.1	482.1	2,301.4	12,040.0
11,936.4	-	345.5	851.0	1,876.4	8,863.5
60.2	-	0.1	3.4	-	56.7
271.9	-	9.9	49.2	-	212.8
685.1	-	-	-	601.8	83.3
73.3	3.6	14.3	48.9	-	6.5
1,325.8	5.8	-	7.4	10.8	1,301.8
14,352.7	9.4	369.8	959.9	2,489.0	10,524.6
869.8	149.5	(129.7)	(477.8)	(187.6)	1,515.4
-	-	133.7	480.7	152.8	(767.2)
869.8	149.5	4.0	2.9	(34.8)	748.2

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
בניינים וציוד
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שבסיסם מתייחס לפריטים לא כספיים.

ביאור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2011					
(מבוקר)					
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		
	דולר		צמוד		
	אחר	ארה"ב	למדד	המחירים	לא צמוד
2,111.9	-	38.6	66.5	141.8	1,865.0
2,419.7	3.0	105.7	300.8	900.2	1,110.0
10,714.6	-	91.1	151.2	1,245.5	9,226.8
10.4	-	-	-	-	10.4
112.6	112.6	-	-	-	-
15.7	4.4	0.2	7.9	-	3.2
97.3	18.0	-	-	1.3	78.0
15,482.2	138.0	235.6	526.4	2,288.8	12,293.4
12,215.6	-	342.1	841.4	1,773.9	9,258.2
155.9	-	0.7	44.6	-	110.6
235.4	-	0.9	8.6	-	225.9
633.4	-	-	-	548.4	85.0
63.5	4.4	12.6	38.1	-	8.4
1,278.6	6.7	-	4.3	10.9	1,256.7
14,582.4	11.1	356.3	937.0	2,333.2	10,944.8
899.8	126.9	(120.7)	(410.6)	(44.4)	1,348.6
-	-	124.5	414.1	151.0	(689.6)
899.8	126.9	3.8	3.5	106.6	659.0

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
בניינים וציוד
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
סך הכל

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שבסיסם מתייחס לפריטים לא כספיים.

ביאור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
(במיליוני ש"ח)

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר			31 בדצמבר		
2011			2011		
(מבוקר)			(מבוקר)		
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)			יתרות החוזים (1)		
30 בספטמבר 2011	30 בספטמבר 2012	31 בדצמבר 2011	30 בספטמבר 2011	30 בספטמבר 2012	31 בדצמבר 2011
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
0.1	-	7.3	9.8	4.6	0.1
0.7	0.7	55.6	59.3	67.8	0.7
0.3	0.7	25.5	72.1	105.8	0.3
1.1	1.0	135.7	140.5	147.6	1.1
0.8	0.8	2,973.0	2,979.7	2,992.3	0.8
0.8	0.7	1,153.1	1,187.1	1,274.2	0.8
0.9	0.8	732.3 (*)	821.5	894.5	0.9
1.5	0.7	130.4	62.6	186.0	1.5

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי :
אשראי תעודות
ערבויות להבטחת אשראי
ערבויות לרוכשי דירות
ערבויות והתחייבויות אחרות
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
התחייבויות להוצאת ערבויות

- (1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
(2) יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.
(*) הוצג מחדש

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1) חוזי שכירות בניינים לזמן ארוך

31 בדצמבר	30 בספטמבר
2011	2011
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
139.9	144.3
128.3	

סך כל דמי השכירות

התפלגות דמי שכירות הבניינים בשנים

2012	2013	2014	2015	2016 ואילך
3.9	17.9	16.2	14.1	76.2
2011	2012	2013	2014	2015 ואילך
3.8	17.6	17.5	16.0	89.4
2012	2013	2014	2015	2016 ואילך
17.6	17.5	16.0	14.1	74.7

ליום 30 בספטמבר 2012

ליום 30 בספטמבר 2011

ליום 31 בדצמבר 2011

ביאור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

(2) תביעות משפטיות ובקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה ביאור 17.ב.2) לדוחות הכספיים לשנת 2011, למעט האמור להלן:

א) ביום 3 ביולי 2006 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית כנגד מספר בנקים, חברות ביטוח וקופות גמל (להלן – המשיבים) סכום התובענה הייצוגית הינו כ- 233 מיליון ש"ח. הבקשה הוגשה ע"י זוכים בתיקי הוצאה לפועל אשר במסגרת נקיטת הליכי הוצאה לפועל כנגד חייבים הטילו עיקולים על זכויות החייבים אצל צדדים שלישיים- המשיבים, וזאת במערכת של מדיה אלקטרונית. בבקשה זו טוענים המבקשים כי התשובות שניתנו ע"י המשיבים לצווי עיקול במדיה האלקטרונית היו תשובות מטעות/ לא מלאות, וזאת תוך גביית תשלום בעבור השירות באמצעות מדיה אלקטרונית כשלטענת התובעים / המבקשים אין המשיבים מורשים לגבות תשלום זה. ביום 22 באפריל 2012 נדחתה הבקשה ובעקבותיה גם התובענה.

ב) ביום 12 באוקטובר 2008 התקבלה בבנק תביעה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה גם נגד בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, הבנק ואפקטיב ניהול תיקי השקעות כמשיבה פורמלית. לטענת התובעים, גובים הבנקים עמלה בלתי חוקית מלקוחות העוסקים באמצעות מנהלי תיקים עצמאיים, במסחר בשוק האופציות למדד ת"א 25. לטענתם גובים הבנקים עמלת מימוש אופציות ללא גילוי נאות ובניגוד להסכם עם לקוחותיהם. סכום התביעה הכולל הינו 672 מיליון ש"ח. סכום העמלה שנגבתה בבנק מפעילות כאמור בארבע השנים האחרונות זניח. ביום 19 באפריל 2012 נדחתה הבקשה ובעקבותיה גם התובענה.

ג) ביום 4 בנובמבר 2010 נתקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק על סך 85 מיליון ש"ח אשר עניינה הפסקת פעילות המחשב המרכזי של בנק הפועלים אשר שרת את הבנק במועד שארעה, ביום 23 בנובמבר 2008. הבנק, כך נטען, המשיך באותה עת לגבות מלקוחותיו שלא כדין עמלות שונות על אף שלא יכלו לעשות שימוש בחשבונותיהם. הבנק בוחן את החשיפה לתביעה ואת פיסקי הדין שכבר ניתנו בעניין זה. ביום 19 ביוני 2012 ניתן תוקף של פסק דין להסדר פשרה אשר התבסס על הסדר הפשרה שגובש במסגרת תובענה ייצוגית שהוגשה נגד בנק הפועלים. ביום 12 באוגוסט 2012 זכו לקוחות הבנק על פי הסדר הפשרה בסכום כולל שאינו מהותי לתוצאות הכספיות של הבנק.

(3) הסכמים מהותיים

שירותי מיחשוב

מתף מיחשוב ותפעול פיננסי הינה חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. מתף נותנת שירותי מיחשוב (פיתוח, תחזוקה, ציוד, קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלקה דואר ועוד). שירותי המיחשוב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבנק הבינלאומי.

מתף תספק במסגרת ההתקשרות את שירותי המיחשוב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות יכלול את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכוני גירסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודווחים לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחיידוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרוייקטים עתידיים. בחודש מאי 2011 אושרו בדירקטוריון העקרונות על פיהם ישלם הבנק את עלות שירותי המיחשוב ואבטחת המידע שהוא מקבל מחברת מתף.

הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2012 כוללים הפרשות נאותות בגין האמור לעיל.

הסכם "חבר"

הבנק רואה באוכלוסיית מערכת הביטחון את ליבת העסקים בבנקאות האישית. בשנת 2007 נחתם הסכם עם חבר משרתי הקבע והגימלאים בע"מ. ההסכם מסדיר את התנאים לניהול חשבונותיהם של עמיתי האירגון בבנק. בחודש אוגוסט 2011 הוארכו תנאי ההסכם בשינויים מסוימים.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)
א. היקף הפעילות

30 בספטמבר 2012				
(בלתי מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	שקל מדד
			אחר	
-	-	-	358.1	-
-	-	-	358.1	-
-	-	-	358.1	-
-	-	793.7	-	460.4
-	-	-	150.0	-
-	-	793.7	150.0	460.4
-	-	-	150.0	-
-	314.0	7.0	-	-
-	314.0	7.0	-	-
10.7	40.7	50.5	-	-
10.7	40.7	50.5	-	-
21.4	709.4	115.0	-	-
-	-	0.1	-	-
21.4	709.4	908.8	508.1	460.4

חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	שקל מדד
			אחר	
-	-	-	-	-
-	-	-	56.2	-
-	-	5.9	-	5.2
-	-	8.3	2.8	-
1.2	3.6	1.1	-	-
1.2	3.6	1.1	-	-
1.2	3.6	7.0	-	5.2
1.2	3.6	9.4	59.0	-

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים
- א. נגזרים מגדרים¹
Swaps
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
- ב. נגזרים ALM^{1,2}
חוזי Forward
Swaps
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
- ג. נגזרים אחרים¹
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
סך הכל
- ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
סך הכל
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
- א. נגזרים מגדרים³
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
- ב. נגזרים ALM^{3,2}
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
- ג. נגזרים אחרים³
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
(3) למעט נגזרי אשראי.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2011				
1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים (בלתי מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	שקל מדד
			אחר	
-	-	-	344.7	-
-	-	-	344.7	-
-	-	-	344.7	-
-	-	997.5	400.0	260.8
-	-	-	150.0	-
-	-	997.5	550.0	260.8
-	-	-	150.0	-
-	-	-	-	-
-	413.7	8.3	-	-
-	413.7	8.3	-	-
16.0	49.1	4.8	-	-
16.0	49.1	4.8	-	-
32.0	925.6	26.2	-	-
-	-	134.2	-	-
32.0	925.6	1157.9	894.7	260.8
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (בלתי מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	שקל מדד
			אחר	
-	-	-	52.2	-
-	-	40.5	-	1.5
-	-	10.3	3.5	-
-	-	-	-	-
1.7	11.1	0.2	-	-
1.7	11.1	0.2	-	-
1.7	11.1	40.7	-	1.5
1.7	11.1	10.5	55.7	-

א. נגזרים מגדרים (1)

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM^{1,2}

חוזי Forward

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים (1)

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סך הכל

ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים³

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM^{3,2}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים³

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי

סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) למעט נגזרי אשראי.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2011				
(מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	שקל מדד
			אחר	
1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים				
א. נגזרים מגדרים ¹				
-	-	-	349.6	-
-	-	-	349.6	-
-	-	-	349.6	-
ב. נגזרים ALM ^{1,2}				
-	-	813.7	-	256.0
-	-	-	150.0	-
-	-	813.7	150.0	256.0
-	-	-	150.0	-
ג. נגזרים אחרים ¹				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
-	324.4	6.0	-	-
-	324.4	6.0	-	-
חוזי אופציה אחרים				
16.5	50.7	11.9	-	-
16.5	50.7	11.9	-	-
33.0	750.2	35.8	-	-
-	-	1.7	-	-
33.0	750.2	851.2	499.6	256.0

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים
א. נגזרים מגדרים¹
Swaps
סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM^{1,2}
חוזי Forward
Swaps
סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים¹
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
סך הכל

ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	שקל מדד
			אחר	
(מבוקר)				
-	-	-	-	-
-	-	-	49.4	-
-	-	8.8	-	1.5
-	-	2.0	5.2	1.5
2.1	6.4	0.4	-	-
2.1	6.4	0.4	-	-
2.1	6.4	9.2	-	1.5
2.1	6.4	2.4	54.6	1.5

א. נגזרים מגדרים³
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM^{3,2}
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים³
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) למעט נגזרי אשראי.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2012			
(בלתי מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
17.0	1.9	15.1	-
2.2	0.8	1.4	-
14.8	1.1	13.7	-
49.0	4.1	44.9	-
63.8	5.2	58.6	-
30 בספטמבר 2011			
(בלתי מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
55.0	6.4	48.6	-
5.7	2.5	3.2	-
49.3	3.9	45.4	-
200.6	4.1	196.5	-
249.9	8.0	241.9	-
31 בדצמבר 2011			
(מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
19.2	3.1	16.1	-
3.5	1.5	2.0	-
15.7	1.6	14.1	-
161.0	2.7	158.3	-
176.7	4.3	172.4	-

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים¹
בניכוי הסכמי קיזוז²
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים³
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין נגזרים⁴
סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים¹
בניכוי הסכמי קיזוז²
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים³
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין נגזרים⁴
סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים¹
בניכוי הסכמי קיזוז²
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים³
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין נגזרים⁴
סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים

- (1) מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים הינו אפס .
- (2) ללא הסדרי התחשבות נטו.
- (3) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים העומדים בפני עצמם בסך של 14.8 מיליון ש"ח הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים (ביום 30 בספטמבר 2011 – 49.3 מיליון ש"ח וביום 31 בדצמבר 2011 – 15.7 מיליון ש"ח).
- (4) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ג.פרוט מועדי פרעון- סכומים נקובים, יתרות לסוף תקופה

30 בספטמבר 2012				
(בלתי מבוקר)				
	מעל שלוש חודשים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל חמש שנים	סך הכל
עד שלושה חודשים	ועד שנה	ועד חמש שנים	מעל חמש שנים	
51.0	409.4	-	-	460.4
-	169.6	281.0	57.5	508.1
806.1	96.4	6.3	-	908.8
572.2	126.8	10.4	-	709.4
-	19.7	1.7	-	21.4
1,429.3	821.9	299.4	57.5	2,608.1
30 בספטמבר 2011				
(בלתי מבוקר)				
1,915.2	653.6	486.2	216.0	3,271.0
31 בדצמבר 2011				
(מבוקר)				
1,491.4	217.7	624.8	56.1	2,390.0

חוזי ריבית
-שקל מדד
-אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

סך הכל

סך הכל

ביאור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן			יתרה	
סה"כ	רמה 3 ¹	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן
2,682.0	172.9	2,368.1	141.0	2,668.8
1,945.7	0.7	472.7	1,472.3	1,936.0
11,122.9	11,122.9	-	-	11,358.4
7.5	-	7.5	-	7.5
17.0	6.2	8.7	2.1	17.0
29.4	29.4	-	-	115.2
2.2	-	1.0	1.2	2.2
15,802.3	11,332.1	2,856.0	1,614.2 **	16,100.7
12,667.5	2,089.4	10,578.1	-	12,663.4
134.3	-	134.3	-	134.3
213.1	-	213.1	-	213.1
809.4	538.0	-	271.4	747.8
69.8	-	67.7	2.1	69.8
1,247.2	1,247.2	-	-	1,385.0
2.2	-	1.0	1.2	2.2
15,139.1	3,874.6	10,992.2	272.3 **	15,211.2
30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן			יתרה	
סה"כ	רמה 3 ¹	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן
2,439.6	153.5	2,154.4	131.7	2,428.1
1,845.0	3.0	435.4	1,406.6	1,844.8
10,567.0	10,567.0	-	-	10,683.8
6.4	-	6.4	-	6.4
55.0	1.5	44.2	9.3	55.0
0.7	0.7	-	-	95.8
5.7	-	-	5.7	5.7
14,908.0	10,725.7	2,640.4	1,541.9 **	15,108.2
11,946.0	2,324.6	9,621.4	-	11,936.4
60.2	-	60.2	-	60.2
271.9	11.6	260.3	-	271.9
733.4	471.2	-	262.2	685.1
79.0	-	69.6	9.4	79.0
1,208.0	1,208.0	-	-	1,325.8
5.7	-	-	5.7	5.7
14,292.8	4,015.4	10,011.5	265.9 **	14,352.7

נכסים פיננסיים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך*
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים פיננסיים אחרים
השפעת הסכמי קיזוז
סך כל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות פיננסיות אחרות
השפעת הסכמי קיזוז
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

נכסים פיננסיים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך*
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים פיננסיים אחרים
השפעת הסכמי קיזוז
סך כל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות פיננסיות אחרות
השפעת הסכמי קיזוז
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

ביאור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				
שווי הוגן				יתרה
סה"כ	רמה 3 ¹	רמה 2 ¹	רמה 1 ¹	במאזן
-	-	-	-	-
2,124.0	153.4	1,844.0	126.6	2,111.9
2,422.9	3.0	435.6	1,984.3	2,419.7
10,594.6	10,594.6	-	-	10,714.6
10.4	-	10.4	-	10.4
19.2	1.5	13.5	4.2	19.2
20.0	20.0	-	-	97.3
3.5	-	1.0	2.5	3.5
15,187.6	10,772.5	2,302.5	2,112.6 **	15,369.6
-	-	-	-	-
12,222.1	2,433.5	9,788.6	-	12,215.6
155.9	-	155.9	-	155.9
235.4	-	235.4	-	235.4
686.7	425.9	-	260.8	633.4
67.0	1.5	61.3	4.2	67.0
1,164.3	1,164.3	-	-	1,278.6
3.5	-	1.0	2.5	3.5
14,527.9	4,025.2	10,240.2	262.5 **	14,582.4

נכסים פיננסיים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך*
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים פיננסיים אחרים
השפעת הסכמי קיזוז
סך כל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבויות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות פיננסיות אחרות
השפעת הסכמי קיזוז
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.
** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 2,911.5 מיליוני ש"ח ובסך 3,484.8 מיליוני ש"ח, (ביום 30 בספטמבר 2011- 2,762.7 מיליוני ש"ח ו- 2,931.9 מיליוני ש"ח בהתאמה וביום 31 בדצמבר 2011- 3,356.2 מיליוני ש"ח ו- 3,216.2 מיליוני ש"ח בהתאמה), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים א'8-א'8ג'.

ביאור 8א- פריטים הנמדדים בשווי הוגן
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)					
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
יתרה מאזנית	סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיצוז	מחירים		
			נתונים לא נצפים	נצפים משמעותיים אחרים	מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
			משמעותיים (רמה 3)	(רמה 2)	
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה:					
1,632.2	1,632.2	-	-	367.3	1,264.9
5.4	5.4	-	-	-	5.4
87.2	87.2	-	-	65.6	21.6
1,724.8	1,724.8	-	-	432.9	1,291.9
2.2	2.2	-	-	-	2.2
נכסים בגין מכשירים נגזרים :					
5.2	5.2	-	5.2	-	-
6.0	6.0	(1.0)	1.0	5.9	0.1
2.4	2.4	(1.2)	-	1.6	2.0
1.2	1.2	-	-	1.2	-
14.8	14.8	(2.2)	6.2	8.7	2.1
1,741.8	1,741.8	(2.2)	6.2	441.6	1,296.2
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :					
-	-	-	-	-	-
59.0	59.0	-	-	59.0	-
8.4	8.4	(1.0)	-	9.3	0.1
2.4	2.4	(1.2)	-	1.6	2.0
1.2	1.2	-	-	1.2	-
71.0	71.0	(2.2)	-	71.1	2.1
71.0	71.0	(2.2)	-	71.1	2.1

אגרות חוב של ממשלת ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסים בישראל
אגרות חוב של אחרים בישראל
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה
אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר

חוזי ריבית שקל מדד
חוזי ריבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

חוזי ריבית שקל מדד
חוזי ריבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סך כל ההתחייבויות

ביאור 8א- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)					
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
יתרה מאזנית	סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה:					
1,567.6	1,567.6	-	- (*)	345.5 (*)	1,222.1
73.5	73.5	-	- (*)	62.8 (*)	10.7
1,641.1	1,641.1	-	-	408.3	1,232.8
-	-	-	-	-	-
2.6	2.6	-	-	-	2.6
אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר					
נכסים בגין מכשירים נגזרים :					
1.5	1.5	- (**)	1.5 (**)	-	-
-	-	-	-	-	-
40.7	40.7	-	-	40.6	0.1
5.4	5.4	(5.7)	-	1.9	9.2
1.7	1.7	-	-	1.7	-
49.3	49.3	(5.7)	1.5	44.2	9.3
-	-	-	-	-	-
1,693.0	1,693.0	(5.7)	1.5	452.5	1,244.7
סך כל הנכסים					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :					
-	-	-	-	-	-
55.7	55.7	-	-	55.7	-
10.5	10.5	-	-	10.4	0.1
5.4	5.4	(5.7)	-	1.9	9.2
1.7	1.7	-	-	1.7	-
73.3	73.3	(5.7)	-	69.7	9.3
-	-	-	-	-	-
73.3	73.3	(5.7)	-	69.7	9.3
סך כל התחייבויות					

* ביום 15 בנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות ערך, תאור עסקי התאגיד, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות ערך. לאור זאת סיווג הבנק את הנתונים ליום 30 בספטמבר 2011 כדי להתאימם לכתורות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

** סווג מחדש

ביאור 8א- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)					
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיצוז	סך הכל שווי הוגן	יתרה מאזנית
2,143.6	349.8	-	-	2,143.6	2,143.6
72.0	58.0	-	-	72.0	72.0
2,215.6	407.8	-	-	2,215.6	2,215.6
-	-	-	-	-	-
2.6	-	-	-	2.6	2.6
1,793.8	-	1.5 (**)	(**)	1.5	1.5
14.0	-	-	-	-	-
1,807.8	9.1	(1.0)	(1.0)	8.2	8.2
-	2.3	-	(2.5)	3.9	3.9
-	2.1	-	-	2.1	2.1
4.2	13.5	1.5	(3.5)	15.7	15.7
1,814.6	421.3	1.5	(3.5)	2,233.9	2,233.9
-	-	-	-	-	-
-	54.6	-	-	54.6	54.6
0.1	2.3	-	(1.0)	1.4	1.4
4.1	2.3	-	(2.5)	3.9	3.9
-	2.1	-	-	2.1	2.1
4.2	61.3	1.5	(3.5)	63.5	63.5
4.2	61.3	1.5	(3.5)	63.5	63.5

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה:

אגרות חוב של ממשלת ישראל
אגרות חוב של אחרים בישראל
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים :

חוזי ריבית שקל מדד
חוזי ריבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :

חוזי ריבית שקל מדד
חוזי ריבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סך כל התחייבויות

**** סווג מחדש**

ביאור 8א- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)					
רווחים	שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(הפסדים)					
-	12.4	12.4	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון אחרים
-	12.4	12.4	-	-	
30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)					
רווחים	שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(הפסדים)					
-	15.9	15.9	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון אחרים
-	15.9	15.9	-	-	
31 בדצמבר 2011 (מבוקר)					
רווחים	שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(הפסדים)					
-	16.4	16.4	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון אחרים
-	16.4	16.4	-	-	

ביאור 8 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

שווי הוגן	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2012 ⁽¹⁾	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2012	רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2012 ⁽¹⁾
	נכסים	נכסים בגין מכשירים נגזרים :			
	חוזי מטבע חוץ	1.6	0.1	-	-
	חוזי ריבית שקל - מדד	1.8	3.4	-	3.4
	סך כל הנכסים	3.4	3.5	-	6.2

	התחייבויות	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :			
	חוזי ריבית שקל - מדד	(0.1)	(0.3)	-	0.4
	סך כל ההתחייבויות	(0.1)	(0.3)	-	0.4

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

שווי הוגן	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2011 ⁽¹⁾	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2011	רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2011 ⁽¹⁾
	נכסים	נכסים בגין מכשירים נגזרים :			
	חוזי ריבית שקל - מדד	1.2	0.3	-	-
	סך כל הנכסים	1.2	0.3	-	1.5

ביאור 8 ג - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן של בסיס חוזר ונשנה	טכניקת(טכניקות) הערכת שווי	נתונים לא נצפים	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)	טווח
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים : חוזי מטבע חוץ	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צד נגדי	1.0	1.2%-4.59%
חוזי ריבית שקל - מדד	היוון תזרימי מזומנים	1 ריבית צמודה למדד 2 סיכון אשראי צד נגדי	5.2	(0.617%)-(0.615%) 040%-0.54%

א. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3:

לשם מדידת שוויים ההוגן של נכסים והתחייבויות שנכללו ברמה 3, משתמש הבנק בטכניקת הערכה של היוון תזרימי מזומנים. שיעור ההיוון המשמש את הבנק מורכב מריבית חסרת סיכון הנצפית בשוק, כגון: ריבית ליבור, ריבית בנק ישראל וריבית של אג"ח ממשלתית בתוספת פרמיית הסיכון המשקפת את סיכון האשראי של הצד הנגדי והנקבעת בהתאם להנחות הבנק.

גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי מן הערך בו הוצגה.

ביאור 9 – הכנסות והוצאות ריבית
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו	
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2011*	2012	2011*	2012
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
440.5	435.2	150.9	146.6
37.4	30.3	14.6	10.9
7.7	8.8	2.1	3.1
54.6	46.7	15.1	14.4
0.1	0.6	0.1	-
540.3	521.6	182.8	175.0
186.9	152.7	61.4	49.8
3.7	3.1	1.4	1.0
1.0	0.4	0.2	0.1
39.8	38.5	12.1	14.6
0.3	-	-	-
231.7	194.7	75.1	65.5
(27.9)	(13.7)	(19.9)	(4.9)
-	-	-	-
(27.9)	(13.7)	(19.9)	(4.9)
7.5	7.4	2.2	2.9
46.7	39.2	12.8	11.5
0.4	0.1	0.1	-
54.6	46.7	15.1	14.4

א. הכנסות ריבית(1)

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפקדונות בבנקים
מאגרות חוב
מנכסים אחרים
סך כל ההכנסות מריבית

ב. הוצאות ריבית

על פקדונות הציבור
על פקדונות הממשלה
על פקדונות מבנקים
על כתבי התחייבות נדחים
על התחייבויות אחרות
סך כל הוצאות הריבית

ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים על הכנסות והוצאות ריבית(2)

הכנסות ריבית
הוצאות ריבית
סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור

ד. פרוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב

מוחזקות לפידיון
זמינות למכירה
למסחר
סך הכל כלול בהכנסות ריבית

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

- (1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאור 10 - הכנסות מימון שאינן מריבית
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו		לתשעה חודשים שהסתיימו	
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2011*	2012	2011*	2012
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
27.2	13.6	43.7	2.8
27.2	13.6	43.7	2.8
5.7	34.7	1.4	18.1
(2.1)	-	(1.2)	-
3.6	34.7	0.2	18.1
(26.7)	(14.4)	(41.9)	(1.8)
2.0	0.6	-	0.3
6.1	34.5	2.0	19.4
3.6	1.1	1.0	0.3
-	0.2	0.2	0.1
3.6	1.3	1.2	0.4
3.6	1.3	1.2	0.4
9.7	35.8	3.2	19.8

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

א.1. מפעילות במכשירים נגזרים

הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים (1) ALM
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים

א.2. מהשקעות באגרות חוב

רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה (2)
סך הכל מהשקעה באג"ח

א.3. הפרשי שער, נטו

א.4. דיבידנד ממניות זמינות למכירה

סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר (2)

הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
סך הכל מפעילויות מסחר
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת הסיכון

חשיפת ריבית

סך הכל (3)

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי.
לפירוט ראה באור 1.ה.1.

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
(2) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
(3) להכנסות מריבית מהשקעה באגרות חוב למסחר, ראה באור 9.

ביאור 11 - מיגזרי פעילות
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית
109.5	15.7	32.6	25.6	(10.2)	45.8
-	(7.7)	(16.3)	(4.3)	24.8	3.5
78.4	19.1	4.8	7.4	20.2	26.9
-	-	-	-	-	-
187.9	27.1	21.1	28.7	34.8	76.2
7.3	-	4.9	0.7	0.6	1.1
35.1	16.0	3.9	6.7	3.5	5.0

הכנסות ריבית, נטו:

- מחיצונים
- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצונים
- בינמגזרי

סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011 (1)					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית
107.7	78.9	(11.2)	14.2	(22.8)	48.6
-	(75.0)	25.9	6.5	39.4	3.2
63.7	(0.4)	5.7	7.8	25.1	25.5
-	-	-	-	-	-
171.4	3.5	20.4	28.5	41.7	77.3
14.8	-	6.9	5.5	-	2.4
21.0	0.8	2.3	4.1	7.6	6.2

הכנסות ריבית, נטו:

- מחיצונים
- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצונים
- בינמגזרי

סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

ביאור 11 - מיגזרי פעילות (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית
326.9	48.8	93.8	74.6	(28.7)	138.4
-	(24.9)	(47.0)	(13.2)	71.0	14.1
206.4	31.5	14.7	22.3	59.3	78.6
-	-	-	-	-	-
533.3	55.4	61.5	83.7	101.6	231.1
20.7	-	13.3	10.7	0.1	(3.4)
85.3	31.7	11.0	13.8	8.6	20.2

הכנסות ריבית, נטו:

- מחיצוניים
- בינמגזרי

הכנסות שאין מריבית:

- מחיצוניים
- בינמגזרי

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011(1)					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית
308.6	95.8	65.3	63.7	(47.8)	131.6
-	(83.3)	(24.6)	(4.2)	94.4	17.7
183.1	2.3	15.4	22.1	68.4	74.9
-	-	-	-	-	-
491.7	14.8	56.1	81.6	115.0	224.2
17.8	-	3.4	4.1	0.1	10.2
62.5	4.9	14.6	17.0	16.0	10.0

הכנסות ריבית, נטו:

- מחיצוניים
- בינמגזרי

הכנסות שאין מריבית:

- מחיצוניים
- בינמגזרי

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

ביאור 11 - מיגזרי פעילות (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (1)					
(מבוקר)					
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית
418.6	118.7	122.6	94.0	(89.1)	172.4
-	(99.3)	(67.1)	(14.2)	151.4	29.2
236.4	(0.6)	20.6	30.1	87.6	98.7
-	-	-	-	-	-
655.0	18.8	76.1	109.9	149.9	300.3
29.9	-	7.5	5.2	0.7	16.5
84.5	7.2	19.8	24.8	20.5	12.2

הכנסות ריבית, נטו:

- מחיצוניים
- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים
- בינמגזרי

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

ביאור 12 – הפרשה למסים על הרווח סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%. כמו-כן שיעור מס השכר אשר חל על מוסדות כספיים יעלה לשיעור של 17% לגבי השכר המשתלם בעד עבודה בחודש ספטמבר 2012 ואילך, וזאת במקום שיעור של 16% לשנת 2012 ו-15.5% לשנת 2013 ואילך.

כמו-כן ביום 13 באוגוסט פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב-2012 (להלן – "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ-5.9% כיום ויעמוד על 6.5%. כמו כן, שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה.

השפעת השינוי בשיעורי המס כאמור על הדוחות ליום 30 בספטמבר 2012 אינה מהותית.